

RAPPORT DA GESTIUN 2015



Gemeinde/Vischnaunca
Disentis/Mustér



SKOP 15
Disentis/Mustér
FESTIVAL

Cuntegn

6 Activitad politica

- 6 Cuminonza dils votants
- 6 Referendum facultativ
- 6 Novs burgheis
- 6 Cussegl da vischnaunca
- 7 Suprastonza communal
- 7 Direcziun communal
- 7 Administraziun communal

8 Segirtad publica

- 8 Uffeci funsil
- 8 Pumpiers Sursassiala
- 11 Polizia da fiug
- 11 Schurmetg civil

12 Scolaziun e formaziun

- 12 Equipa d'instrucziun
- 14 Diember da scolars

15 Cultura e temps liber

- 15 Pleiv catolica
- 16 Pleiv evangelica-reformada dalla Cadi
- 17 Fundaziun ecumena «Tür auf – mo vinavon»
- 18 Biblioteca populara
- 19 Forum cultural internaziunal Mustér
- 20 SKJF_15
- 22 Center da sport e cultura

24 Sanadad

- 24 Project SENIORA-CA
- 24 Casa da tgira Sursassiala - PUNTREIS
- 25 Rapport annual 2015 Fundaziun PUNTREIS

27 Ovras socialas

- 27 Susteniments publics
- 27 Post d'integraziun

28 Construcziun

- 28 Uffeci da baghegiar
- 28 Fatgs da baghegiar
- 29 Planisaziun locala
- 30 Straduns e vias cantunalas
- 31 Vias communalas
- 31 Sendas ed infrastruttura turistica
- 33 Signaletica
- 33 Baghetgs communalas

34 Ambient

- 34 Canalisaziun
- 34 Serenera
- 34 Dismessa da rumien
- 35 Curdemas organics (caglias e pastg)
- 35 Santeri
- 35 Malauras, flums ed uals

36 Economia

- 36 Agricultura
- 36 Meglieraziun funsila
- 36 Statistica dalla muntada e dalla structura dil puresser
- 37 Biodiversitad
- 37 Center sursilvan d'agricultura
- 37 Menaschi tecnic
- 37 La lavur quotidiana
- 39 Academia Vivian
- 40 In sguard el futur
- 40 Ovra Russein

41 Finanzas

- 41 Danovamein in bien quen
- 41 Preventiv ed activitads 2016

43 Quen 2015

- 43 Resultat cumplet
- 44 Quen current
- 49 Quen d'investiziun
- 51 Quen dalla circulaziun dils mieds finansials
- 52 Amortisaziuns
- 53 Bilanza
- 57 Entradas da taglia, deivet netto e cash-flow
- 58 Center da sport e cultura
- 59 Rapport dalla cumissiun da gestiun

60 Informaziuns generalas

- 60 Autoritads communalas 2015
- 62 Nossas senioras e nos seniors
- 64 Nos defuncts
- 65 Naschientschas
- 66 Novas votantas e votants
- 67 Moviment dalla populaziun
- 68 Structura da vegliadetgna
- 69 Informaziuns

In plaid sin via



Dacuort han las vischnaucas dalla Surselva elaborau ina nova strategia da svilup per nosa vallada. Naven dils onns 1950 ha il svilup economic entschiet en Surselva. Primarmein cun la construcziun dils lags da ferma da e suenter cunzun cul svilup dil turissem d'unviern promovius entras ils implonts d'ir cun skis, dalla hotellaria e per part entras la creaziun da habitaziuns secundaras. Quei ha procurau ton tier la branscha da construcziun sco era tier las pendicularas cun aultas frequenzas per in prosperar regional. Perencunter ei l'impurtonza dall'agricultura muort la digren dalla populaziun e dil diember dils menaschis sesminuida marcantamein. Bein ha quei menau era tier in augment dil diember da fatschentas commercialas, denton ei e resta il turissem la petga ferma da nosa vischnaunca e regiun. Era pil futur ei il turissem da gronda impurtonza ed ina revitalisaziun duei esser la finamira primara. Las strategias per la regiun ein da revitalisar il turissem, da rinforzar la regiun sco liug da habitar cun bunas premissas per commerci e mistregn, da garantir in provediment optimal ed efficient sco era d'optimar las colligaziuns da traffic.

Per nosa vischnaunca ei cunzun igl augment dalle frequenzas e cheutras ina megliera occupaziun e rentabilitad dils menaschis dil turissem d'eminenta impurtonza. Cheutras sa vegnir generau plivalur e las plazzas da lavur san vegnir garantidas. Buca mo il turissem el stretg senn, mobein era il commerci ed

il mistregn profiteschan d'in tal svilup. Actualmein ein societads promptas da dar niev anim alla sparta turistica. Per saver cuntinuar cun la realisaziun dils projects planisai ei la revisiun parziala dalla planisaziun locala stada necessaria. Cun in resultat sorprendent ha il suveran dau glisch verda per crear la premissa per la realisaziun dil Resort Catrina ed il bogn da cura Dissentiserhof. Sco proxim pass suonda la sanaziun e construcziun d'in rempar agl Ual Acletta per garantir a nos convischins pli gronda segirtad e lubir da construir il Resort Catrina senza mesiras da segirtad supplementaras. Sco tier ils ulterius repars duei quei esser in'incarica primarmein communal.

La stagiun d'unviern vargada cun fetg pauca neiv ha mussau a moda impressiunonta con gronda che la necessitad d'ennevar las pistas ei. Cheutras ein las sperditas tier tuts purtaders dil turissem stadas massivas. Muort la midada dil clima ei era da quintar cun unviarns verds. Per quei motiv ein indrezs d'ennevar era a Mustér absolutamein necessaris. Mo cheutras savein nus garantir neiv e concurrenzar cun outras regiuns turisticas en Surselva e Grischun. Senza ina garanzia da neiv savein nus buca occupar nos hotels e nossas habitaziuns. Las premissas planisatorias ein instradadas. Muort la gronda impurtonza strategica ei era ina contribuziun communal als indrezs d'ennevar indicada. Sper la stagiun d'unviern ei era la stagiun da stad fetg impurtonta, la quala duei era vegnir promovida intensivamein.

Per l'economia e per il maun public eis ei fetg impurtont che bia lavur sa vegnir exequida, pertgei quei porta paun e fadigia a tuts.

Francestg Cajacob, president communal

Activitad politica

Cuminonza dils votants

Egl onn da gestiun ha la cuminonza dils votants decidiu sur da suandonts projects:

Votaziuns ed elecziuns communalas

14 da zercladur 2015 (participaziun 43.7%)

- Elecziun complementara dil cussegl da vischnaunca. Per cusseglier Marco Schmed che ha demissionau ei cusseglier Adrian Deflorin vegnius eligius cun 477 vuschs.

18 d'october 2015 (participaziun 56.3%)

- Contribuziun dad 1 milliun francs per la restauraziun dalla baselgia claustrala sogn Martin
Gie 686 (80%) Na 175 (20%)
- Approbaziun dils statuts dalla Regiun Surselva
Gie 589 (76%) Na 187 (24%)

29 da november 2015 (participaziun 56.2%)

- Revisiun parziala dalla planisaziun locala
Gie 729 (85%) Na 132 (15%)

Referendum facultativ

Al referendum facultativ ein las suandontas fatschentas vegnidas suttamessas:

1. Quen 2014
2. Preventiv 2016
3. Credit brut da frs. 250'000.– per sanar ils indrezs da fitness e per l'elaboraziun dil project cumplexiv ed il plan da finanziaziun pil Center da sport e cultura
4. Dretg da construcziun sin las parcelas 3932 e 3027 a Sut Gliendas ed autorisaziun dalla suprazonza communal da menar contractivas cun la Pleiv S. Gions per la cumpra dalla parcella 3027
5. Revisiun totala dalla lescha da scola
6. Credit brut da frs. 380'000.– per la cumpart communal alla sanaziun dalla Via Sogn Gions, alla construcziun dalla canalisaziun d'aua schubra ed al remplazzament dalla canalisaziun d'aua tschuffa
7. Credit supplementar da frs. 113'000.– per l'avertura dalla zona da mistregn a Pignola
8. Credit da frs. 450'000.– per la planisaziun (projectaziun ed execuziun) dalla sanaziun dalla casa da scola «nova» Cons e la piazza da scola.
9. Credit brut da frs. 260'000.– per l'avertura dil quartier Caschuarz II

Cunquei che negin ha pretendiu ina votaziun dil pievel, han tuttas fatschentas contonschiu vigur legala.

Novs burgheis

Egl onn da gestiun han las suandontas personas obteniu il dretg da burgheis:

- Mustafa Ayhan, Zeliha Ayhan, Zilan Ayhan, Agit Ayhan e Zelal Evin Ayhan dalla Terchia

Nus beneventein cordialmein nossas novas vischinas e nos novs vischins e sperein ch'els s'integreschien bein en nossa cuminonza.

Cussegl da vischnaunca



Strusch entschiet e gia ei in onn vargaus. Ei ha dau differentas fatschentas che nus havein decidiu en quei onn che Edgar Durschei ha astgau presidiar il cussegl. Denter auter ei quei stau il dretg da baghegiar per la parcella a Sut Gliendas nua ch'ei dat habitaziuns adattadas alla vegliadetgna, lu era l'avertura dil quartier per indigens a Caschuarz II.

Cuntents e satisfatgs ei Edgar Durschei era dallas decisions dil pievel, nua che 85% dils votants han detg gie alla revisiun parziala dil plan da zonas. Il pensum dalla vischnaunca ei da procurar per bunas premissas. Aschinavon ch'il cantun approbescha quella revisiun, quei ch'ei da supponer, ei la basa per investiuns dada.

Lein sperar ch'ils investurs seigien pertscharts dil grond act dil pievel da Mustér ed adempleschien lur part. Ils projects sin rucca laian mirar cun curascha egl avegnir.

Il cussegl da vischnaunca ha giu la suandonta activitad: 10 (10) sedutas cun 42 (33) fatschentas; 17 (11) messadis; 11 (10) protocols; 3 (1) moziuns (Terminar il concept en favur dalla sanaziun dallas finanzas communalas cun entradas da taglia supplementaras sin la fin digl onn 2015; Plaz da pausa scola Cons; Studi da factibilitad (Machbarkeitsstudie) pertuccont ina colligiazion dils uclauns. Plinavon duei il studi cunterner propostas co sligiar igl access naven dalla scola Segnas entochen a Peisel cun camiuns ed autocars.); 1 (0) interpellaziun (Situaziun futura sil sectur turistic enteifer nossa vischnaunca). La fin 2015 ei pendent la moziun da cusseglier Edgar Durschei e consignonts concernent il studi da factibilitad per ina colligiazion dils uclauns Segnas-Acletta.

Suprastonza communal

La suprastonza communal ha danovamein absolviu in vast pensum da lavur. En 28 (29) sedutas ha ella tractau 199 (224) fatschentas. Ils protocols da tuttas sedutas dattan in cudisch cun buca meins che 345 paginas.

Direcziun communal

La direcziun communal ei seradunada igl onn da gestiun 2015 a 37 (41) sedutas duront las qualas ella ha deliberau 205 (256) fatschentas. La suprastonza communal ha access als protocols dalla direcziun, aschia ch'ella ei adina informada davart las decisziuns da tempra operativa.

Administraziun communal



RESPECTA TETEZ, RESPECTA ILS AUTERS
E SURPREN RESPONSABILADAD PER QUEI
CHE TI FAS *(Dalei Lama)*

Andri Hendry, canzlist communal

En consequenza dall'introducziun dallas novas taxas turisticas ha l'administraziun communal, oravontut igl uffeci da finanzas, giu da surpender ina interessanta e pretensiusa nov'incarica. Cunzun il vicecan-

zlist Romeo Schmed ha cun sia gronda experientscha e las enconuschientschas sco capavel secretari da taglia procurau per in beinreussir da quella buca sempla lavur. Per registrar las datas fundamentalas per l'emprema facturaziun dalla taxa da hosps e la taxa da turissem ei l'anteriura contabilista Judith Cathomen segidada parzialmein.

Il contabilist Gian Carlo Albin ei seluvraus en fetg bein en sia piazza tier igl uffeci da finanzas sco era el team dall'administraziun communal. El decuors digl onn 2016 vegn el a s'occupar sper la lavur da mintgadi cun l'introducziun dil niev model da quen HRM2. La lavur dil secretariat ch'ei occupaus dad Andrea Hosang (50%) ed Ursin Flepp (100%) ei semidada fetg el decuors dils davos onns e decennis. Fertion che la lavur da scriver correspondenza giud flisella ei svanida, ein las pretensiuns dallas differentas instituziuns, uffecis ed organizaziuns concernent formulars e mussaments en connex cun rentas e contribuziuns, disoccupai e luvrers jasters carschidas. Leutier porschan ils mieds da comunicaziun electronics bien agid. La tgira da quels mieds sco p.ex. la pagina d'internet dalla vischnaunca www.disentis.ch pretenda adina dapli engaschi.

Il zercladur 2015 ha igl emprendist Rino Caduff da Morissen terminau cun success siu emprendissadi commercial cun maturitad professiunala. Sco nova emprendista ei Fiona Cavegn da Breil entrada l'entschatta uost en survetsch dalla vischnaunca.



Duront in di da formaziun ha il personal dall'administraziun communal era schau explicar la fascinaziun dil lavar aur

Segirtad publica

Cudisch funsil

Igl onn 2015 ha igl uffeci funsil Cadi liquidau 1'462 fatschentas (2014: 1'526). Da quellas fatschentas pertuccan 352 (406) ni 24.1 % la vischnaunca da Mustér. Il quen siara cun in gudogn da frs. 109'791.20 (106'353.68). Da quei gudogn vegnan frs. 98'000.– (96'000.–) reparti sin las vischnauncas. La vischnaunca da Mustér obtegn frs. 25'815.45 (25'821.25).

Pumpiers Sursassiala



ILS BUNS RESULTATS DILS AUDITS E LAS INSPECZIUNS 2015 EIN IL FRETG DA LAVUR DIRA E CUNTINUADA, DIGL ENGASCHI DA BIA PERSONAS, ENGASCHI PER LA PLI GRONDA PART GRATUIT CHE BIARS VESAN E SAN BUC.

Gion Tenner, cumandant Pumpiers Sursassiala

Barla e Florian han accumpignau nus tras igl onn da pumpiers 2015, il sogn Florian gidau nus gest pliras gadas ed aschia evitau catastrofas pli grondas. Engrazievels mirein nus anavos sin in onn cun dabia lavur.

Scolaziun e perfecziun

Entgins onns ein gia vargai dapi ch'il cantun ha introduciu il niev mied d'instrucziun per ils pumpiers svizzers. Denton ha la nova metodica grev da tschaffar ragischs, memia fermas ein las structurass veglias malgrad che quellas ein meins cumprovdadas. Aschia ha la scolaziun dil cader era giu l'intenziun da slargiar il repertori metodich, d'introducir novas ideas per la scolaziun e buc il davos confruntar ils pumpiers cun novas situaziuns. Sch'in baghetg brischa oz ei quei ina caussa fetg complexa: forza electrica, fotovoltaica, izolaziuns, grondas surfatschas da veider ein mo entgins cavazzins che ston vegnir risguardai e scolai. Quei han era nos meinagruppas fatg en in di da scolaziun a Danis. Quella savida ed aunc bia auter vein nus denton era interme-

diau a nos pumpiers aschia ch'il plan d'exercezis ei staus multifars.

Suandontas personas ein vegnidass incorporadas 2015 ed han aschia cumpletau igl effectiv da 93 (98) pumpiers:

Caduff Patric, Rueras
Deplazes Marc, Mustér/Disla
Flury Robin, Camischolas
Lombris Pirmin, Disentis/Mustér
Maissen Silvio, Mustér/Acletta
Pally Luca, Sedrun
Tenner Fabio, Mustér
Venzin Jannis, Mustér
Venzin David, Curaglia

Ils giuvens pumpiers muossan grond engaschi e gia han ils biars dad els giu da cumbatter incendis. Malgrad lur engaschi, e naturalmein era quel dils auters pumpiers, sentin nus pli e pli fetg las consequenzas dalla depopulaziun. Ver avunda personal beinscolau (pumpiers e cader) en Val Medel e Val Tujetsch, cunzun duront il di, daventa pli e pli grev. Perquei essan nus dependents da mintgin e cunzun era dalla beinvuglientscha dallas fatschentass che ston quintar che luvriers bandunien nunspitgadamein per entginas uras lur plaz da lavur.

Suandonts pumpiers ein seperfecziunai:

Bisquolm Pierino, cumandant
Lozza Giusep, officier
Candinas Silvio, meinagruppa
Cavaleiro Daniel, meinagruppa
Condrau Alexander, meinagruppa
Giger Silvan, meinagruppa
Huonder Remo, meinagruppa
Dermon Clau, ABC
Lozza Giusep, autoscala
Zanetti Livio, agid tecnic
Keller Roger, agid tecnic

La scolaziun interna ha giu liug ellas treis vischnauncas ed ha cumpigliau cunzun lavur da basa. Il schurmetg da flad ei staus el center, denton era ils maschinists han astgau guder entginas uras individualas. Cun quei concept vegnin nus era a cuntinuar 2016.

Ils pumpiers han prestau 4'013 uras (4'816 uras) da lavur, senza quintar la lavur administrativa e da manteniment, la cussegliaziun e preparaziun. En tut ein 929 (1119) exerchezis singuls vegni frequentai. En media ein 73.3% (72.6%) dils exerchezis vegni visitai. 45 (45) pumpiers han giu ina presenzz da varga 80%, quei che corrispunda tier ils biars ad in ni negins exerchezis munchentai.

Di da scolaziun a Tusaun



Seracass ed intervenziuns

Igl onn 2015 vein nus giu entgins seracass che han pretendiu dabia forza. Per l'ina vein nus giu grond cletg tier dus barschaments a Mustér, per l'otra ha in barschament da pastira sil Pass Lucmagn pretendiu l'intervenziun digl entir corp da pumpiers. En tut vein nus giu 26 (29) intervenziuns. La summa da donns munta a rodund frs. 413'000.–, ils cuosts da stizzar a rodund frs. 80'000.–. En tut ei vegniu prestau 903.27 uras (367.70 uras) lavur tier seracass.

diember	sort d'intervenziun	uras
2	survetschs generals	32.00
2	agid tecnic ed accidents	33.00
1	accidents da viafier	54.20
6	incendis	609.15
9	alarms da sbagl centralas	104.42
3	ustonza d'ilei	42.50
1	seracass elementars	22.00
2	divers	6.00

Prevenziun e planisaziun

Igl alarm general ha giu liug en Casa da tgira PUN-TREIS a Mustér. La gronda part dall'acziun ei gartegiada, entgins paucs puncts vein nus denton saviu dar vinavon als responsabels dalla casa. Nus vein giu visetas dallas 5. e 6. classas primaras dall'entira Sursassiala, sco era entginas gruppas dalla Bassa. A caschun dalla fiasta finala dallas lavurs da construcziun vid il tunnel da basa dil Gottard essan nus stai presents a Sedrun nua ch'ils visitaders han saviu contemplar ils dus novs vehichels.

Actualmein scolescha il cantun persunas da cussegliaziun per prighels da natira. Tier quei project dalla GVG ensemen cugl Uffeci d'uaul han ils pumpiers ina rolla fetg impurtonta. Nossas treis vischnaucas han



Exercezi en Casa da tgira PUNTREIS

gia schau scolar persunas adattadas. Ensemen cun ellas suondan lu projects concrets per augmentar la segirtad.

2014 ha la GVG fatg ina gronda retscherca egl entir cantun per analizar la situaziun futura dils corps da pumpiers. La sfida en vesta dalla depopulaziun ei gronda. 2015 vein nus perquei entschiet cullas empremas mesiras.

Tunnel da basa Gottard

Las lavurs vid il plazzal a Sedrun ein ton sco terminadas. Duront ch'il plazzal ei puspei vegnius mess en uorden, vein nus giu diversas scolaziuns en ed ordeifer il tunnel. Il problem dalla part Sedrun ei, ch'ei va ditg tochen che personal dil fatg da viafier san esser sil plaz. Perquei ston ils pumpiers saver bein ed endretg tgei ch'ei da far, memia gronds ein ils prighels entras electricitad, ventilaziun ed aua. Ils 10 da december ha giu liug in exercenzi d'alarm per pumpiers,



Benedicziun dils novs bus entras avat Vigeli Monn

polizia e sanitad. Igl ei stau igl emprem exercezi da controlla dallas Viasfier federalas per obtener la concessiun d'astgar duvrar il tunnel. Nus vein schau anavos in fetg bien maletg ed ils responsabels ein stai fetg cuntents. Il problem dalla communicaziun ch'ei semussaus quei di vegn sligiaus ils proxims meins. En connex cul tunnel vein nus astgau inaugurar nos dus novs vehichels «Barla» e «Florian». Cun ina pintga fiasta per ils pumpiers ed entgins hosps envidai ein ils dus vehichels vegni surdai. Cunquei che l'assicuranza da baghetgs ha pagau ina gronda part dils dus vehichels, san quels era vegnir duvrai per autras incaricas ordeifer il tunnel, las treis vischnauncas profiteschjan era dall'investiziun. En connex cun noscha scolaziun da tunnel vein nus gia astgau visitar quel pliras gadas en divers loghens ed era gia traversar el dad Erstfeld a Biasca.

Remplazzament digl autoscala

2006 han las vischnauncas dalla Sursassiala acquistau in autoscala. Quella cumpra sebasia sil concept d'intervenziun cantunal che preveda en loghens fixai in tal vehichel. Ils davos onns ha il vehichel da 30 onns caschunau dabia cuosts da manteniment e 2016 vess la revisiun gronda dalla scala liug. Cunquei ch'ina investiziun da varga frs. 100'000.– curvegn buca vid in vehichel aschi vegl, vein nus stuiu encurir alternativas. Ina cumpra d'in vehichel niev stat denton en negina cumparegliaziun, las intervenziuns cun tals vehichels ein tier nus buca schi frequentas. Tenor lescha da submissiun vein nus scret ora per la cumpra

d'in vehichel da presentaziun ni occasiun. Sis offertas ein vegnidas inoltradas, treis da quellas lunsch sur la summa previda da ca. frs. 500'000.– (in vehichel niev cuosta denter frs. 850'000.– ed 1.6 milliuns francs). Dus vehichels ein vegni ella elecziun pli stretga e demonstrai sil plaz. Il vehichel varianta bienmarcau ha denton disdiu sil plaz per motivs da construcziun (memia bass, mecanica ha disdiu pervia dallas temperaturas bassas). Aschia ha la firma Rosenbauer gudignau la concorrenza cun in'offerta d'in vehichel cumprovau (Mercedes Atego) ed ina scala da qualitat (Metz), medemamein enteifer il credit. Il camiuon ei in vehichel da presentaziun construius l'entschatta 2013. Tuts involvai davart da cantun, furnitur, producent, sco era da noscha gruppa d'evaluaziun essan perschuadi da ver fatg ina bun'investiziun pils proxims 20 tochen 25 onns. Il vehichel vegn furnius miez mars 2016. La segirada da baghetgs paga la mesadad. A caschun d'in di dallas portas aviartas succeda l'inauguraziun.

Lavurs da manteniment ed administraziun

La gruppa da manteniment ha era prestau 2015 fetg buna lavur. En rodund 1'150 uras (1'200 uras) da lavur cumina procuran els onn per onn per il manteniment da vehichels e material. Cunzun ils vehichels han procurau inagada dapli per gronds fastedis. Il servis previu pils treis camiuns ha caschunau beinenqual surprisa ed oz essan nus fetg cuntents ch'ei ha mai dau in accident cun in tal vehichel. Las investiziuns da manteniment creschan onn per onn perquei ch'ils vehichels han per gronda part 20 e dapli onns.



Il dus novs vehichels Barla e Florian

La nova ulivaziun da finanzas mida era il sistem da subvenziuns dil cantun pils pumpiers. Da niev vegn buca pli indemnissau tenor forza da finanzas, mobein tenor l'incarica. In corp da pumpiers cun bia infrastruttura ed incaricas vegn a survegnir dapli. Indirectamein posse-da il cantun uss era tier nus in instrument da pressiu, sche directivas vegnan buc observadas.

Inspecziuns

Il 5 da zercladur ei nies corp da pumpiers vegnius inspectaus digl inspectur cantunal da pumpiers Hansueli Roth e dus instructurs. Il resultat ei staus fetg buns e nus astgein esser loschs dil contonschiu. Nus vein ademplier tuts puncts cun bravura. Munconzas dat ei sulettamein ella comunicaziun en Val Medel, ina caussa ch'il cantun sto denton slijar.

Dapi dus onns vegnin nus controllai periodicamein entras la controlla da finanzas federala. Entras nossas incaricas cantunales e federalas essan nus ligiai vid leschas surordinadas. La controlla drova las cefras per mirar las investiziuns dallas vischnauncas en relaziun cullas investiziuns da cantun e confederaziun. Ulteriuramein fagein nus part dalla statistica federala per fatgs da segirtad.

Dasperas han giu liug dus audits en connex cull'organisaziun da salvament el tunnel da basa dil Gottard. Il attests da tuttas varts ein zun positivs. Quels buns resultats dils audits e las inspecziuns 2015 ein il fretg da lavur dira e cuntinuada, digl engaschi da bia persunas, engaschi per la pli gronda part gratuit che biars vesan e san buc.

In sguard egl avegnir

Gia oz savein nus che bia lavur spetga sin nus 2016. Plirs projects gronds ein instradai, cunzun gest duas scolaziuns regiunales ensemen cun nos partenaris. Durent ina jamna vegn l'Assicuranza da baghetgs dil cantun Turitg ad organisar il cuors per lur cumandants tier nus. La decisiun da domiciliar asilants a Mustér vegn plinavon ad esser ina sfida. Entras nos contacts cun auters corps da pumpiers ella medema situaziun savein nus ch'ei drova entginas mesiras organisatorias persuenter. Il project «Svizra el stgir» pretenda dils pumpiers agir autonom en ina cella pli gronda. Quei project federal vul ina planisaziun minuziusa en collaboraziun culs menaschis technics da nossas vischnauncas, mo era cullas vischnauncas vischinas. Cull'entschatta zercladur sorprendan las Viasfier federalas il tunnel da basa e nus vein da star sin atgnas combas.

Engraziament

En Val Medel ha la nova suprastanza communal entschiet siu uffeci ed aschia ha era nies president Emil Pally terminau siu engaschi. Jeu engraziad ad el per sia buna lavur en favur dils pumpiers. El medem

mument vein nus astgau beneventar Esther Koch sco nova presidenta dalla Corporaziun Pumpiers Sursasiala.

Adina cu ei va per investiziuns dat ei discussiuns. Mo savens vegn emblidau che nus vein zacu votau davart leschas e paragrafs che camondan tgei che nus vein da far. Il pumpiers ein gia daditg en mauns cantunals e lezzas leschas camondan l'infrastructura dallas vischnauncas. Per la lavur politica segnan sper nossa presidenta era ils dus geraus Roger Tuor e Renato Decurtins. Per lur sustegn politic, engaschi e lavur, per las bunas e freitgeivlas discussiuns engrazia il cumandant era ad els.

Tier mintga incendi e tier mintga intervenziun vegn nossa lavur inspectada da tuttas sorts persunas. Nus astgein perquei era prender encunter bia compliments ed engraziaments durent in onn ora. Quels engraziaments e quel personal da Gion Tenner vegn adress allas pli impurtontas persunas da nies menaschi, numnadamein a tuts pumpiers per il grond engaschi en favur dalla segirtad da nossas treis vischnauncas. Il buns resultats dad inspecziuns, alarms da controlla e visetas ein numnadamein d'attribuir a mintginA che s'engascha. 2016 spetgan novas sfidas e nus essan semtgai da tut temps!

Polizia da fiug

El decuors digl onn 2015 ha la polizia da fiug concediu totalme in 29 lubientschas per baghetgs e scaldaments. Ulteriuramein han giu liug 55 collaudaziuns e 14 collaudaziuns supplementaras. Igl onn vargau han giu liug 21 controllas periodicas e 19 controllas supplementaras. La reducziun dallas controllas periodicas semanifestescha era en ils cuosts reduci per la polizia da fiug.

Igl onn 2015 eran 2'175 (2'288) baghetgs sigl intschesch dalla vischnaunca da Mustér assicurai tier l'Assicuranza da baghetgs cantunala per ina valeta totala da frs. 1'181'140'200.- (frs. 1'168'323'500.-).

Schurmetg civil

La protecziun civila gioga aunc adina in'impurtonta rolla quei che pertucca procurar per segirtad per la populaziun. L'organisaziun presta adina puspei buns survetschs en favur dalla populaziun e da differents arranschaments. Denton semuossa la demografia era tier quell'organisaziun. Il diember da persunas che presta survetsch sereducescha ad in sereducir. La legislaziun federala tegn deplorablamein buca quen da quei fatg che se presenta ellas regiuns ruralas, cuntrari allas regiuns urbanas. Il manteniment dils stabiliments ei sefatgs el rom digl usitau.

Scolaziun e formaziun



«ERA IN MANTUN CUDISCHS REMPLAZZA BUCA IL SCOLAST» *(proverbi dalla china)*
 EI SA AUNC VEGNIR ASCHI BIA NOVA TECNICA SIN FIERA SCO EI VUL, QUELLA SA BUCA REMPLAZZAR LAS PERSUNAS D'INSTRUCZIUN. EI DROVA NAVEN DALLA SCOLETTA ENTOCHEN LA FIN DILS ONNS DA SCOLA ADINA PERSUNAS CH'ACCUM-

POGNAN ILS AFFONS, S'OCCUPAN DAD ELS, INSTRUESCHAN ELS E DECLARAN AD ELS LA MATERIA.

EI DROVA PIR CHE ZACU PERSUNAS CHE SAN REAGIR SIN PROBLEMS, CHE HAN CAPIENTSCHA PILS AFFONS, CHE SAN DECLARAR ENZATGEI, CHE HAN PAZIENZA, CHE REAGESCHAN SIN SITUAZIUNS PLI HEICLAS, CHE S'ENCORSCHAN SCH'EI VA BUCA BEIN CUN IN AFFON, CHE SAN LUDAR IN AFFON, CHE SAN PRENDER SERIUS IN AFFON, CHE SAN SCHENGHEGIAR IN SURRIR AD IN AFFON – TUT QUEI SA NEGIN COMPUTER ED ERA NEGINA TECNICA SURPRENDER. ELLA HECTICA DIL TEMPS DAD OZ DROVA EI PERSUNAS CUMPETENTAS CH'ACCUMPOGNAN NOS AFFONS ATRAS LUR MINTGADI DA SCOLA. LA SFIDA PER LAS PERSUNAS D'INSTRUCZIUN DA VEGNIR A FRIDA E DA DAR DAMOGN ALLAS DIFFERENTAS CULTURAS, NAZIUNALITADS E RELIGIUNS CH'EIN OZ ENSEMEN EN INA STANZA DA SCOLA EI TUT AUTER CHE SEMPLA.

TONPLI ADMETTEL JEU IN GROND ENGRAZIAMENT A TUT QUELS CHE S'ENGASCHAN DI PER DI PER NOS AFFONS. ILS AFFONS EIN BUCA PLI DIFFERENTS IN A L'AUTER CHE PLI BAUL, MO LUR CONTUORN EI ASCHI DIFFERENTS SCO AUNC MAI.

Madlen Deflorin-Spescha, geraua scolaziun



INA BUNA SCOLA DROVA INA BUNA INFRASTRUCTURA. LA STANZA DA CLASSA TRADIZIUNALA PIARDA SCO SPAZI D'INSTRUCZIUN PLI E PLI SIA ROLLA CENTRALA E DAVENTA INA LOCALITAD DENTER AUTRAS. AVUNDA SPAZI ED IN EQUIPAMENT MODERN POSSIBILITESCHAN NOVAS FUORMAS D'INSTRUCZIUN CUN PLI

PAUCA INSTRUCZIUN FRONTALA E PLI BIA LAVUR INDEPENDENTA EN GRUPPAS PINTGAS. LA SANAZIUN DALLA CUSCHINA DA SCOLA IGL ONN 2015 EI STADA IN IMPURTONT PASS EN DIRECZIUN D'IN MODERN LIUG DA FORMAZIUN EN NOSSA REGIUN.

Kai Hinrichsen, meinascola

Equipa d'instrucziun

Igl onn da scola 2015/16 occupescha la vischnaunca duas mussadras da scoletta, sis scolastas ni scolasts primars, duas pedagogas curativas, sis personas d'instrucziun per il scalem superiur, duas scolastas per zambergiar textil e scolaziun da tenercasa ed in meinascola. Aschia instrueschan 19 magisters e magistras en pensum cumplein ni parzial en nosssa scola populara. Suenter 41 onn ei Linus Flepp ius en pensiun. Grond engraziament per la lavur prestada en favur da nos(sas) solar(a)s. Sabrina Sgier ha entschiet a dar scola sco scolasta primara.

Dapli informaziuns dalla scola anfleis Vus sin www.scoladisentis.ch.



1-2 classa,
jamna da project



Di dil futur Distec



3-4 classa sin patinas, december 2015



6. classa sin excursiun a Cuera

Diember da scolars 2015/16

Classa	Scolast e scolasta	Medel	Buobs	Buobas	Total			
Scoletta	Petra Pally		11	7	18			
Scoletta	Pia Condrau	1	11	8	19			
Total scoletta		1	22	15	37			
Scola primara								
1. classa	Yvonne Flepp		9	7	16			
2. classa	Sabrina Sgier		12	6	18			
3. classa	Roger Tuor		8	5	13			
4. classa	Michel Andriuet		6	5	11			
5. classa	Gion Tenner		9	10	19			
6. classa	Bruno Flepp		10	6	16			
Classa pintga integrada	Olinda Hosang							
Scola da tenercasa e textil	Irena Flepp/Catarina Steger							
Total			54	39	93			
Scola reala								
1. classa	Aluis Hosang	1	5	2	7			
2. classa	Fabian Tschuor	1	4	4	8			
3. classa	Marcus Munsch	0	4	2	6			
Scola da lavur e tenercasa	Irena Flepp/Catarina Steger							
Total		2	13	8	21			
Scola secundara								
1. classa	Adrian Pally	1	1	6	7			
2. classa	Christoph Berger	4	5	7	12			
3. classa	Gabriel Venzin	3	6	3	9			
Scola da lavur e tenercasa	Irena Flepp/Catarina Steger							
Total		8	12	16	28			
Total scolars (incl. scoletta)		11	101	78	179			
Svilup dil diember da scolars								
2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
232	214	200	196	177	174	177	175	179



Viadi d'atun camona Medel

Cultura e temps liber

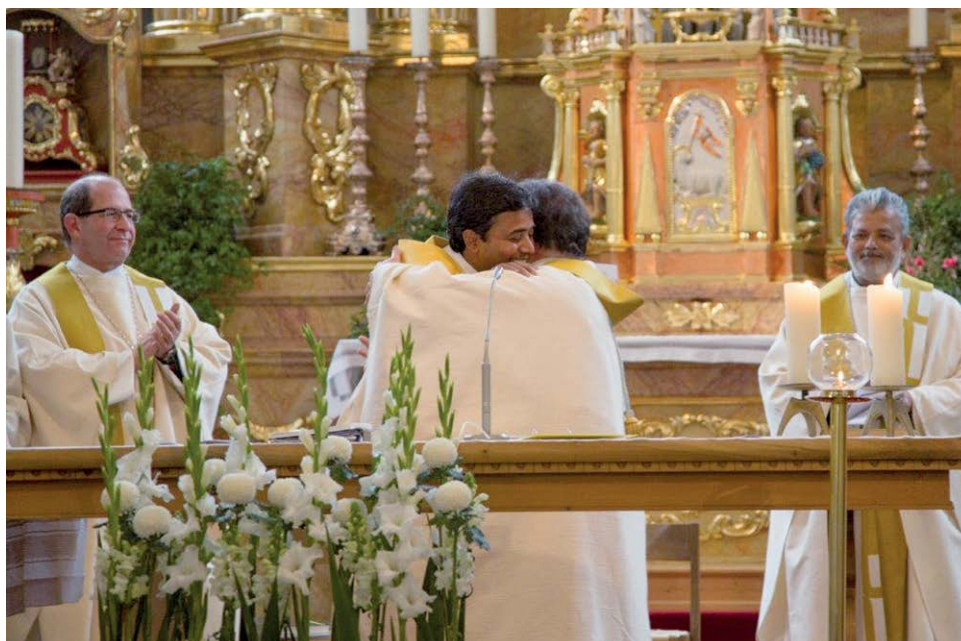
Pleiv catolica

Il 8 da december 2015 ha papa Francestg aviert igl onn dalla Mumma dalla misericordia ed el medem mument eis el seregurdaus dalla fin dil secund concil dil Vatican avon 50 onns nua che papa Gion XXIII haveva tschentau Nossadonna el center. Papa Francestg ha aviert la porta ed animau nus d'entrar cun tut nos quitaus e nossas supplicas pertgei el vul che nus daventien ina Baselgia viva. El ha detg en siu emprem scriver apostolic e tiel di mundial dils mieds da massa ch'el elegi tier l'alternativa denter ina Baselgia che va sin la via e survegn problems e la Baselgia ch'ei malsaua entras seretren en seszza senza dubi l'emprema da quellas. Quella cuorta constataziun muossa che papa Francestg appelescha a nus da sesarver e realisar ina Baselgia moderna al temps e surmontar discrepanzas denter la basa ed ils responsabels digl uestgiu.

Per cletg ha sur Georg (Dr. George Changeth) cun tinuau era egl onn vargau cun grond entusiassem, carisma e moda fetg positiva da s'entupar cullas parochianas/culs parochians. El vul esser veramein il pastur dallas olmas. En quei senn ha la Pleiv S. Gions saviu festivar l'installaziun dad el sco niev plevon en ina fetg buna atmosfera. Duront la messa festiva cantada dil Chor baselgia S. Gions ed in chor ad hoc da scolars e scolaras naven dalla 4. classa ensi ha sur Alfred Cavelti adempliu exemplaricamein sia funcziun sco decan e surdau simbolicamein la clav dalla pleiv a sur Georg e quei en preschientscha d'ina baselgia fullanada e da siu uestg Joshua Mar Ignathios ord l'India, nies avat Vigeli Monn e nos fetg fideivels augsegners sur Alexi Manetsch, sur canoni Pius Venzin, sur Martin Bearth, sur Sep Fidel Sievi e pader decan Bruno Rieder.

Accumpignaus dall'unioni da giuventetgna e dils tamburs ein sur Georg e tuts envidai sco era ils parochians e las parochianas serendi en halla Cons tier in gentar da cumionza preparaus da nossas puras - ina festività fetg simpatica per pign e grond, ina fiasta externa che ha mussau ils ligioms denter la cumionza da pleiv, la claustra e la vischnaunca, mo era denter las uniuns culturalas e da gimnastica. Quella sentupada en spért familiar e plein harmonia ei vegnida enramada da produczions da vaglia. In grond Dieu paghi a tuts e tuttas. E damai che quei secapescha buca da sesez in cordial engraziament per las produczions naven dalla musica e dils tamburs, dils chors baselgia S. Gions e Segnas, dalla uniun da constums, dalla gruppa da gimnastica, dalla gruppa da sault ord la retscha da sur Georg e dils plaids spontans. En quei engraziament vegn enserrau las fetg bunas relaziuns denter pleiv, claustra e vischnaunca che ha mess a disposiziun gratuitamen la halla, sco era il cussegl pastoral che lavura adina davon u davos las culissas. Possi quei spért da cumionza accumpignar nies plevon sur Georg e sustener el en siu impurtont pensum pastoral. Cun sia tenuta positiva, mo era cul sustegn dallas prochianas e dils parochians che formeschan cun lur presenza e lur engaschi la cumionza da pleiv, sco era cun la collaboraziun dalla suprastonza da pleiv ei ina fetg buna continuaziun dalla pastoraziun en Pleiv S. Gions garantida.

Legreivlamein ha la pleiv puspei astgau quintar cuagl agid digl anteriur plevon sur Alexi Manetsch ed a Segnas cuagl agid da sur canoni Pius Venzin. Nus havein giu grond plascher ch'el ei restaus vinavon a Segnas e ch'el sa guder il bein meritau temps da pensiun. Sur Martin Bearth embellescha buca mo savens ils survetschs divins, mobein ei adina promts da far messa



Fiasta d'installaziun
da sur Georg

Foto: Rita Furger

ni auters survetschs. A tuts treis schein nus in grond engraziament, giavischond buna sanadad e la benedicziun da Diu duront lur temps da pensiun bein meritau. Las activitads e la collaboraziun cun la Claustra ein stadas vinavon intensivhas e dad in fetg bien spèrt da cuminonza, seigi quei duront la cureisma e duront il meins da matg cun ils differents priedis alternonts, cun la participaziun allas fiastas da s. Placi e Mumma dalla misericordia ed uonn entschatta october cun la messa comunabla a S.Gions cugl entir convent. Dieus paghi per tuts survetschs per la pleiv e per la populaziun e vinavon in bien prosperar per la Claustra e per la renovaziun dalla baselgia S.Martin.

La presenza da nossa cuminonza cristiana da pleiv vegn pli e pli impurtonta, pertgei quella svanescha pli e pli entras la profanisaziun dalla dumengia – quella stat pli e pli pauc el center dallas activitads religiusas cun la messa. Perquei ein las messas preparadas entras ils catechets / las catechetas da gronda muntada per nos affons per saver salvar era el futur nossa cuminonza cristiana en pleiv e vischnaunca. Bein semuossa quella tier las sepulturas entras la stedia participaziun da nies pievel. In grond «Dieus paghi» per quei segn cristian.

Ina autra fetg impurtonta basa per quella cuminonza cristiana vegn tschentada cun grond success dallas menadras dil salid dil Segner per ils affons denter 5 onns – 3. classa. Ei la participaziun allas fiastas ecclesiasticas sco Dumengia alva, s. Gion Battista aunc buna, ei la participaziun da nos affons tiels survetschs divins dalla dumengia prest alarmona. La veta religiosa da nossa pleiv (en vischnaunca) ha aunc ussa bunas ragischs - senza vuler dramatisar – ella pitescha per part – quei che semuossa tier l'unioni da giuventetgna cun las paradas sco segn extern da nossa religiun cristiana, mo era tiels chors baselgia e la societad da musica.

L'impurtonza religiosa en pleiv ei en nies temps plein hectica e savens senza gronda speranza dubla! Pér

cu quels encardens d'oraziun e sentupada, da paus e ruaus mauncan, vegnin nus pertscharts da quella rihazia. Perquei lein haver quitau e sustener quels malgrad tuts segns da midada e selegrar sper las activitads menziunadas pils affons dils survetschs divins dalla dumengia, dallas pusseivladads da far oraziun, da reflectar e da sentupada sco ils priedis da cureisma e dil meins da matg.

Da menziunar ein era tuttas activitads en pleiv e vischnaunca che sustegnan giuven e vegl, aschia era las occurrenzhas meinsilas da cuntegn religius ni profan organisadas dil cerchel social-caritativ - tut puschidas che pretendan engaschi supplementar da biaras persunas.

Lein pia exprimer nies profund engraziament cun musar sco parochianas e parochians pli grond interess.

Ina cuminonza: pleiv – vischnaunca – claustra funcziuna mo cun sustegn vicendeivel e cun agid da bia gidontras e gidonters. In sincer e profund «Dieus paghi».

Pleiv evangelica-reformada dalla Cadi

Ultra dallas puschidas regularas da survetschs divins da nossa Pleiv (survetschs divins dil plaid e per famiglias, devoziuns da Taizé, ni duront la stad era survetsch divins en capluttas ella Cadi) fuorman las puschidas musicalas in'impurtonta part da nossas activitads. Il cerchel da cant ed il cerchel musical, la gruppa da flauta sco era l'instrucziun musicala per affons pigns ensemen cun bab ni mumma enriheschan la communitad dalla Pleiv e procuran per ina tempra speciala a caschun da survetschs divins e fiastas. Tuttas gruppas han priu part activamein al project da teater egl advent ed han astgau retscheiver in grond applaus da tuts presents.

In eveniment culminont ei tradizionalmein il survetsch divin ecumen campester a Caischavedra. Sur Georg Changeth e ser Roland Just han celebrau ensemen



Survetsch divin campester a Caischavedra

en preschientscha d'ina gronda raspada. Il chor da gospel da Gams ha delectau tuts presents cun siu cant e sia musica.

Il viadi dalla Pleiv igl october ha menau ina gruppa interessada a Taizé. Ella ha giu caschun d'emprender d'enconuscher la communitad ecumena da Taizé ed ha astgau prender part a survetschs divins ensemen cun tschiens giuvenils dall'entira Europa. Il spert da conciliaziun a Taizé ei omnipresents. Silsuenter ha la gruppa visitau il 'Cussegl ecumen dallas Baseligias' ed il 'Museum dalla Reformaziun europeana' a Genevra. Las seras da scolaziun per carschi duront igl atun han giu sco tema 'La damonda suenter il senn' e las rispostas dallas religiuns. In'excursiun a Berna e la viseta ella 'Casa dallas Religiuns' ha terminau la tematica da quellas seras.

Fundaziun ecumena «Tür auf – mo vinavon»

Ina collaboraziun aviarta e constructiva cun las pleivs catolicas ella Cadi schai a nus sco pleiv reformada ella diaspora zun a cor. En emprema lingia ha ina tala collaboraziun liug el rom dils projects dalla fundaziun 'Tür auf – mo vinavon'.

La canorta d'affons LUMPAZI ha surmuntau l'emprema fasa digl onn 2013 ed ei sesviluppada ad in menaschi stabil. La bun'occupaziun ha giu per consequenza che la lubientscha cantunala ei vegnida augmentada a 18 plazs cumpleins. Sin giavisch dalla vischnaunca Mustér ha la canorta era surpriu la survigilanza da scolarets e scolars primars el rom dallas structuradas dil di dalla scola. Ella ha ultra da quei signau in contract da prestaziun. Duront la stad ein las lavurs pertuccont il plaz da termagliar alla Via dalla Stampa idas a fin e quei grazia al sustegn da biars geniturs, da firmas e da voluntaris.

La lavur da giuventetgna dalla GIUVNETETGNA CADI ei stada fritgeivla aschibein els locals da giuventetgna sco era tier differents auters projects. Als delegai dallas vischnauncas per la lavur partenent la giuventetgna ed a nossa menadra Gabi Cabalzar in grond engraziament per tut engaschi.

En connex cul partenadi per svilup MBARA OZIOMA el sid dalla Nigeria han ins saviu entscheiver cun la secunda etapa digl edifices per la scola professiunala da lavurs en lenn, metal e tecnica electronica. Cun ina pli gronda scola per l'instrucziun teoretica e cun il luvratori da metal e tecnica electronica eis ei pusseivel d'instruir naven digl onn 2016/17 in menaschi cumplein cun 270 emprendists duront 3 onns da scolaziun. Il december havein nus retschert la confirmaziun da promoziun dil BMZ (Tiaratudestga) e dapi lu marschan las lavurs sil plazzal pér da dretg.

A caschun da nies viadi il fevrer 2015 havein nus saviu constatar che tut ils ulteriurs projects marschan bein. Ils mulins dalla societad agricola, menada da



Scola professiunala en construcziun

dunnas, vegnan apprezzai pli e pli muort la buna qualidad d'elaboraziun e dil product sco tal. La lavur da giuventetgna cun lur biaras e differentas gruppas (musica, sault, computer, teater, film, sport e.a.v.) prosperescha onn per onn. Duront la dimora da sur Ozioma Nwachukwu en Svizra ha l'unium da fautors organisau sentupadas ed occurrenzas enteifer la reit da sustegn ensemen cun gruppas, pleivs-baseligia ed uniuns en Svizra, Tiaratudestga ed Austria.

Il mudest survetsch d'accumpignament NUS PER TUTS per seniors e senioras che vivan persuls ei vegnius sistius la fin digl onn, damai ch'il basegns ei se-reducus marcantamein. Nus engrazien a tuts voluntaris per lur engaschi duront quels onns.

Ils CAMPS CADI cuntinueschan lur lavur sco usitau. Il camp dil scalem primar ha giu liug a Wildhaus ed il scalem superiuor ha passentau duront las vacanzas d'atun in'jamna plein eveniments a Colonia.

La finfinala engraziein nus da cor a nossa supraponza dalla pleiv, a collaboraturs e collaboraturas ed a varga 100 voluntaris ellas differentas gruppas da lavur ed els projects dalla fundaziun per lur grond engaschi e la buna collaboraziun che ha giu liug en in clima aviert e constructiv. Els ed ellas han prestau igl onn 2015 bie-bein 6'000 uras lavur cumina ed aschia contribuui bia bien pil beinstar dalla communitad ella Cadi. Medemamein lein nus engraziar a tut ils fautors e sponsurs dalla lavur dalla fundaziun. Senza quellas contribuziuns fuss quella lavur buca pusseivla. Da gronda impurtonza ein ils generus sustegns finansials da vischnauncas e pleivs dalla Cadi sco era dalla Baseligia evangelica-reformada e dalla Baseligia catolica dil Grischnun. Per l'emprema gada havein nus astgau retscheiver ina collecta cantunala dalla Baseligia evangelica-reformada per nossa lavur cun affons e giuvenils.



Camp Cadi igl atun 2015 a Cologne

Biblioteca populara

Che bibliotecas ein buca mo instituziuns absoluta-
mein necessarias – mobein mintgaton era «loghens
cun utilisaziun sensibla (OMEN)» (mira www.bafu.admin.ch) – ha nosssa biblioteca stuiu sentir igl onn
vargau. Il schaner han numnadamein laders rut en tier
nus, la stad han ins anflau asbest en biblioteca ed igl
atun essan nus daventai il punct central dalla casa da
scola: ils bischels vegls dil scaldament han mess nus
per duas jamnas ord funcziun. Aschia che nus ha-
vein tuttaviva buca saviu selamentar da memia pauca
attenziun (e lavur).

Nus havein denton buca seschau irritar ed havein la
fin digl onn fatg tutta honor al proverbii:

NOMEN est OMEN (mira sura) – il num ei program:
Per la finiziun digl onn han nossas colluweras creau
in pigniel da Nadal legendar e (nun)describibil ord cu-
dischs; el secumponeva da 688 cudischs ed era 2
meters aults – quei ha ei aunc mai dau en Surselva.
Massa visitaders han fatg honor al pigniel ils 29 da
november, e Helena Lozza da Mustér ha gudignau
nosssa concorrenza ed il canaster «Ursin».

Opras e strias

Igl avrel ha Iso Camartin raquintau ad in publicum in-
teressau historias sur dalla veta e la carezia el mund
dalla musica. Dalla Notg da raquents svizra ils 13 da
november han ils scolars dalla 3. e 4. classa da Mu-
stér, Medel e Tujetsch striunau in meglier mund per
nus, e quei gest la notg dils attentats terroristics a
Paris. Con bein fagess cheu in AMEN, il qual ha la
medema muntada ella religiun cristiana sco era ella
islamica: aschia seigi ei – sche Dieus vul – ed ils car-
stgauns sin quest mund savessen viver in sper l'auter
en pasch.



Pigniel da
Nadal creaus
cun cudischs

Scolas e PUNTREIS

Striunar e fascinar lein nus era nos scolars, affons e
giuvenils, ils quals fan regularmein diever cun lur fami-
glias e classas da Mustér, Tujetsch e Medel da nosssa
purschida actuala.

La nova cruna ch'ei vegnida endrizzada aposta per ils
cudischs d'affons e giuvenils possibilitescha da pre-
sentar la litteratura romontscha a moda pli survesei-
via ed attractiva. Nus engraziein alla Banca Cantunala
Grischuna ed alla Fundaziun Winterhalter per il sustegn
finanzial.

In'otra cruna havein nus medemamein empleniu cun cudischs. Il zercladur havein nus quasi fatg in outsourcing. Nus vegnin regularme in a metter a disposiziun als cussadents dil Center da sanadad Puntreis ina schelta da cudischs – cunzun cudischs illustrai – per investa e per far diever. Engraziel fetg per la collaboraziun.

statistica	2015	2014	2013
emprests	13'784	13'430	15'393
novas medias registradas	867	816	709
novas entradas	54	33	38

Igl ei reussiu a nus igl onn vargau d'alzar levat schibein il diember d'emprests sco era las entradas. Las uras da lavur prestadas ed indemnisadas en biblioteca muntan a ca. 1'150. Dasperas vegn ei adina aunc prestau lavur voluntaria supplementara.

Cordial engraziament allas colluvreras per la collaboraziun engaschada. Per ellas secapescha ei da sesez da star a disposiziun per engaschis spontans, occurenzas da scola e scoletta, da Mats e da Bamupi e per auters arranschaments. In cordial engraziament era per la confidanza ed il sustegn dalla vischnaunca purtadra da Mustér e dallas vischnauncas vischinontas da Tujetsch, da Medel e da Sumvitg.

Igl AMEN s'auda en baselgia – ad in bien SEVESER/SELEGER/S'UDIR en biblioteca.

Forum cultural internaziunal Mustér

Scuntrada/encontro – Portugal/Grischun

Il 19 da settember ha ei dau ina scuntrada, in encontro denter Portughes e Sursilvans el Center da sport e cultura. Damai che biaras famiglias portughesas vivan cheu tier nus ei il Forum cultural internaziunal Mustér sedecidiu da far uonn ina scuntrada cun la populaziun portughesa che viva el contuorn da Mu-



Gruppa da sault Rancho Folclorico Lavadeiras do Minho de Hinwil

stér. Portugal ei buca ina pintga tiara e tuttavia buca ina minoritad, mo cheu tier nus en Surselva fuorman ils Portughes secapescha ina minoritad. Il motto digl inscunter ei staus: empernder d'enconuscher in l'au-ter empau meglier, promover ina buna convivenza e presentar viceversa tradiziuns e cultura.

Cun in giug da ballapei amicabel denter Portugal e Grischun, gl'empem per carschi e suenter per diversas gruppas d'affons, ha la fiasta entschiet allas 13.00. Tier il giug da carschi ein ils Portughes i cun la plema. Era sper il plaz da ballapei ei vegniu purschiu differents giugs tradiziunals ton davart dils Romontschs sco era dils Portughes. Per la fom e la seit ei vegniu purschiu specialitads culinaricas portughesas e grischunas gia suentermiezdi giadora mo lu era la sera en sala Fontauna. L'aura ha per in bien cletg teniu ed igl ei stau schetg gest tochen ch'ils giugs ein stai alla fin. In vast program cun cant, musica e sault ha delectau ina sala pleina. Las gruppas da sault Rancho



Las duas equipas da ballapei ch'ei semesiradas

Folclorico Lavadeiras do Minho de Hinwil e l'Uniun da costums Mustér han mussau saults tradizionalis. Silva Mitev cun Tiago Santos e Jao Correia han presentau il renomau «fado» ed il giuven Mattiu Defuns da Trun ha delectau igl auditori cun canzuns romontschas. Igl ei stau ina biala fiasta cun bia bialas sentupadas e buns discuors. Il giavisch ei cheu da puspei far aschia ina sentupada.

SKJF_15

Ils 14 entochen ils 17 da matg ha Mustér dau albiert al 5. Festival da chors d'affons e giuvenils dalla Svizra (SKJF_15). Per l'emprema gada ei quei arranschament nazional staus en tiara romontscha. 36 chors cun rodund 1'000 cantaduras e cantadurs han cantau, frequentau differents luvratoris, ein sepresentai en differents loghens al publicum, han embelliu survetschs divins e quei en tuts quater lungatgs nazionalis. Tut ils chors han exercitau per sepresentar cun lur programs, mo ein era stai durant quels dis alla tscherca dalla «melodia absoluta» – il choral. Ed els han anflau la melodia e lu aunc co! La sonda sera han els presentau el Center da sport e cultura la historia dall'Ursina ch'anfla durant ina spassegiada in crap cun si curios segns. Ei setracta d'ina part d'in fetg vegl toc da musica. La buoba va sin la tscherca dils ulteriurs tocs. La presentaziun dil choral – ina mischeida denter concert e teater - ei gartegiada ed ha fatg pial gaglia a beinenqualin. Las differentas canzuns ein vegnidas exercitadas dils chors gl'empem a casa, lu al festival ei vegniu formau tridems, vul dir mintgamai treis chors contan ensemen las medemas canzuns. Alla presentaziun finala la sonda sera ein tut ils chors lu sepresentai comunablamein. Era ils participonts han udiu lu per l'emprema gada l'entira ovra,

la quala ei stada pretensiusa ed ina gronda sfida per tuts. Igl ei stau la premiera e la derniera enina. Entras quels exerchezis comunabels ei vegniu promoviu contacts denter ils differents chors e dirigents. Perfin dunna cussegliera federala Eveline Widmer-Schlumpf ed il president dalla regenza grischuna Martin Jäger ein stai presents a quella speciala ed unica presentaziun da tut ils 36 chors. Il comite d'organisaziun cun Flavia Walder-Hublard alla testa, mo era rodund 150 voluntaris dall'entira regiun han prestau grondiusa lavur ed han contribuì fetg bia che quei festival ei staus in cumplein success. Gnanc las capriolas dall'aura han saviu prender il plascher e la buna luna als participonts. La fiasta ei gartegiada fetg bein e vegn a restar a biars en buna memoria.





Fotos: Hans Huonder

Duel denter giuven e vegl

La sonda, ils 9 da matg naven dallas 10.00 ein affons semiserai cun carschi el Center da sport e cultura en in'occurrnza per in e scadin. La vischnaunca ha organisau 2015 per l'emprema gada quell'occurrnza naziunala sut il padrinadi «svizra.semova» e «coop». En l'entira Svizra vegnan tals duels organisai, pil pli seduelleschan denton duas vischnauncas ina encunter l'otra. La finamira da quei project ei da semover, sedivertir, promover il saun nutriment ed il contact denter la populaziun. Ei setracta da rimnar aschi bia puncts sco pusseivel cun semuentar. 170 vischnauncas dall'entira Svizra ein separticipadas a quei project, el Grischun ein mo treis vischnauncas stadas dalla partida.



Il comite d'organisaziun da Mustér ei sedecidius per in duel denter giuven e vegl enstagl d'in tal encunter in'otra vischnaunca. Ils affons da scola ein vegni accompignai d'in carschiu per silsunter semesirar en diversas disciplinas. La finamira era buca da gu-



dignar encunter il partenari, mobein da rimnar aschi bia puncts sco pusseivel. La lutga ei ida denter tut ils affons encunter tut ils carschi. La scola e pliras uniuns ein segidadas cun organisar ils fetg differents posts e gest era procurau per ils gidonters. Igl ei vegniu dumbrau puncts, semesirau, suau, ris, e dau tut! Ils affons ein vegni ensemen culs biars puncts ed aschia stai ils victurs. Mintg'affon ha survegniu in premi. Per in bien cletg ha s.Pieder era manegiau bein. Suenten in tec plievglia la damaun eis ei setratg si ed ei stau schetg suenter gl'entir di. La finamira da porscher als ca. 300 participonts in di cun bia moviment e plascher en buna cumpignia ei en mintgacass gartegiada.

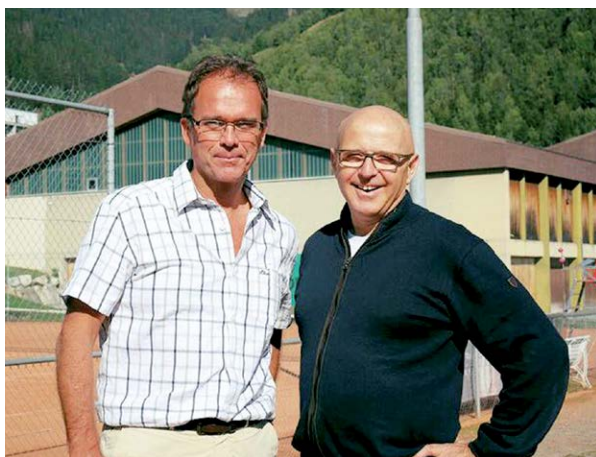
Center da sport e cultura

Cun la fin settember 2015 ei l'era d'Umberto Zanin sco meinafatschenta dil Center da sport e cultura ida a fin. 22 onns ha el tgamunau cun bien maun ils affars quotidianas da quels stabiliments da sport e cultura da muntada regionala. Ils puncts culminonts sut sia egida ein sper plirs events da renum regional e naziunal, las diversas engrondaziuns e sanaziuns sco per exempel la construcziun dalla Sala Fontauna, dalla piazza da ballapei, dalla patinera, dalla nova halla da reiver, la sanaziun ed engrondaziun dalla piazza da minigolf



e da termagliar, il remplazzament dil scaldament e la sanaziun totala dil local da fitness e dils indrezs ordaviert stai.

Sco successur d'Umberto Zanin ha la suprastanza communal en concordanza cun la cumissiun da menaschi CSC eligiu ord in tozzel candidats Herbert Schmelzer. Igl um da 51 onns, oriunds dalla Val dil Rein sognagliesa ei cun slontsch e perseveronza lundervi d'analisar la situaziun dils stabiliments e dalla purschida per silsuenter saver far las midadas necessarias per ch'il success vegni meglieraus ed adattaus allas spetgas futuras.



Herbert Schmelzer ed Umberto Zanin (da sen.)

Plinavon ha ei era dau midadas tier ils pedels. Tomas Schmed ha terminau siu engaschi tier il CSC suenter tschun onns. Siu successur ei Albert Sgier daventaus ch'ei staus varga dus decennis pedel a Flem el center da sport «Prau la Selva». El ha aschia dall'entschatta enneu giu las premissas da gidar il Center da sport e cultura era sin quei sector in pèr pass anavon.

Igl onn da gestiun 2015 ei staus sper las midadas personalas tenor il motto dalla consolidaziun e planisaziun. Miez 2016 vegnan tuts documents necessaris ad esser avon maun per planisar igl avegnir. Damai ch'il CSC ei vegnius els onns stattan buca mo novas purschidas el focus dalla discussiun e decisiun, mo-bein era igl existent sto vegnir sanaus da rudien. Ils studis avon maun quantan cun summas considerablas che vegnan a fatschentar beinspert il suveran da nossa vischnaunca.

Ina veglia pendenza ei vegnida liquidada cun la renovaziun totala dil local da fitness. Las maschinas, gia daditg els onns, ein vegnidas remplazzadas cumpleinamein ed era il local sez ei vegnius restauraus. Il Center da sport e cultura vegn a promover quella purschida en niev vestgiu cun scolar las interessadas/ils interessai entras personas dil fatg. Ils emprems resultats ein empermettents.

Perschuadiu e legrau ha era la collaboraziun cun il Bogn Sedrun ch'ei s'intensivada il 2015 e che vegn a cuntinuar ils proxims onns. Cun in abbonament communabel fetg attractiv sa pign e grond far diever dad omisduas infrastructures pli grondas da sport da Sursassiala, in fatg zun positiv. La carta per hosps da vacanzas da nossa destinaziun Mustér Sedrun ha il 2015 per l'emprega gada includiu e dau suttegt a nos visitaders buca indigens. Ella purschida dalla carta, dalla quala ei vegniu fatg diever pruamein, ein stai cumpri minigolf, badminton, reiver e tennis.

Tuttina han entgins incaps era mudergiau il menaschi uonn. Il pli grond ei segiramein il defect dalla patinera staus, che ha caschunau aults cuosts da reparatura. Per cletg ha il menaschi denter Nadal e Daniev tuttina saviu vegnir segiraus. Il fatg pauc legrevivel dalla munconza da neiv ha uonn sutlingiau l'impurtonza dil CSC cunzun pertuccont la stagiun d'unviern.

Ina ferma petga d'entradas dil center ein sur onns adina puspei las pernottaziuns els stabiliments dil schurmetg civil. Las localitads ston mintg'onn vegnir tgiradas per aschia porscher e garantir als hosps in'emperneivla dimora. Pigl onn vegnent ein gia numerusas pernottaziuns signadas. Il funs dalla val en quei sector para d'esser surmuntaus.

Ils highlights ella sparta «events» da cultura dil 2015 ein segiramein il SKJF (chors d'affons e da giuvenils dalla Svizra) ed il «nationaler Wandertag 2015» (organisatura «Schweizer Familie») stai. Glied dall'entira



Situaziun unica sin la piazza plurivalenta

Svizra ei inagada dapli seperschuada da nosa infrastruttura singulara. Plinavon ha il duell da vischnauncas da «Coop» per l'emprema gada giu liug sigl areal dil CSC.

La cumissiun da menaschi CSC ei sentupada il 2015 ad otg sedutas, ha denton giu lavur supplementara cun las diversas elecziuns dil personal.

Il quen siara cun entradas da frs. 858'643.75 ed expensas da frs. 1'031'956.10. Quei munta ad in deficit da frs. 173'312.35. Il resultat ei aschia per frs. 41'312.35 menders che budgetaus. Il quen cuntegn las provisiuns dils onns 2014 e 2015 dil meinafatschenta partent.

Impurtont eis ei ussa da dar temps al niev tgamun operativ per che lez sappi far las midadas necessarias per megliar la puschida, la qualidat e las cefras. Ils emprems resultats ein empermettents. Dapli san in spitgar ils proxims dus onns.

Sanadad



ATTEMPAI/SENIORS/SENIORAS EIN BUCA TUTS TUTTINA. PLI PROBABEL EIN ELS SCHIZUN AUNC PLI PAUC TUTTINA CHE TUT LAS AUTRAS GRUPPAZIUN DA VEGLIADETGNA SCO PER EXEMPEL LA GIUVENETGNA. IN DILS PROBLEMS DAD OZILDI EI CHE LA SOCIETAD RENVIESCHA DA CAPIR QUEI E VUL «TRACTAR» TUTS ATTEMPAI TUTTINA.

Cecilia Maissen-Desax, geraua sanadad ed ovras socialas

Project SENIORA-CA

La partizun che s'auda tiel departament sanadad dil cantun Grischun ei responsabla per la promozion da sanadad e prevenziun per giuven e vegl. Ils principals pensums ein: coordinar, informar e sustener/far projects per la sanadad ella populaziun dil cantun Grischun. Ils davos onns ei il tema: promozion e prevenziun dalla sanadad en la vegliadetgna 55+ fetg actuals.

Per mintga vischnaunca ei quei tenor lescha in impurtont pensum per in ferm crap da profilaxa encunter immens cuosts che la vischnaunca sto surpender per cass da tgira en spitals, en PUNTREIS ni en autras casas d'attempai.

Sin quella basa ha Mustér lantschau cun sustegn dil cantun, dalla Pro Senectute e dalla vischnaunca ils 6 da matg 2015 il project:

Viver a casa entochen ell'aula vegliadetgna, tgei drova ei a Mustér leutier?

Viver en la vegliadetgna dignamein en la societad,

sche pusseivel egl agen dacasa, autonom ei ina realitad che crescha ad in crescher, era cheu a Mustér cun varga 600 vischinas e vischins sur 60 onns. Perquei eis ei impurtont per seniors dad haver access, mo era da saver far diever da pusseivladads e da survetschs che levgeschan il viver en autonomia per aschia sentir acceptaus e finalmein era restar sauns.

Ina impurtonta petga en quella direcziun ei era igl engaschi ord la retscha dils seniors sezs sut il motto: »seniors sustegnan seniors«. Il luvratori pil futur cun la finamira «promover la qualidat da viver per senioras/seniors en vischnaunca» ha dau la pusseivladad da dar l'entschatta per quella idea.

Suenter haver rimnau tuttas activitads existentas per seniors/senioras han tschun gruppas encuretged ideas tier:

- engaschament voluntari
- mobilitad/survetschs da transport
- occurrenz/cultura
- coordinaziun/contactas
- habitar en la vegliadetgna

Suenter la presentaziun dils resultats ils 22 da november 2015 ha la lavur per ina emprema realisaziun entschiet ils 14 da schaner 2016 en PUNTREIS che duei daventar la secunda gievgia dil meins il center da sentupada da SENIORA-CA.

Casa da tgira Sursassiala - PUNTREIS

Mo cun ina coordinaziun e collaboraziun regionala, intercomunala e locala eis ei pusseivel d'ademplir l'incumbensa d'ina vischnaunca el sector dalla sanadad ch'ei fetg complexa e che crescha onn per onn. Il cussegl d'administraziun dil Center da sanadad Sur-



sassiala SA ha decidì da puspei scriver ina contribuiziun communabla pils «Rapports da gestiun e quen per 2015» dallas vischnauncas da Tujetsch, Disentis/Mustér e Medel/Lucmagn.

Rapport annual 2015 dalla Fundaziun PUNTREIS

Igl onn 2015 ei stau gl'empren onn da menaschi cumplein cun ils dus loghens Sedrun e Mustér. Aschia han las structuras da menaschi saviu crescer e fitgar pei. Igl ei semussau ch'ils menaschis da PUNTREIS han ina muntada centrala economica per las treis vischnauncas da Tujetsch, Medel e Mustér.

Fundaziun PUNTREIS

Cun l'entschatta schaner 2015 ha il cussegl da fundaziun - che secumpona da niev da sis commembers/commembras e quei mintgamai cun dus representants dallas treis vischnauncas - surpriu l'incumbensa. Il cussegl da fundaziun secumpona dil president Clemens Berther (Segnas), dalla vicepresidente Marlis Venzin-Spescha (Fuorns) e dils commembers/dallas commembras Karin Bär (Rueras), Arno Berther (Sedrun), Carmelia Bundi-Jacommet (Curaglia) e Livio Zanetti (Mustér).

Cun las novas structuras ein las incumbensas dalla Fundaziun PUNTREIS e quellas dalla PUNTREIS Center da sanadad SA vegnidadas reorganisadas. La Fundaziun PUNTREIS ei responsabla per las immobilias ed ha ina curvegna da prestaziun cun la Regiun da planisaziun Sursassiala. Il menaschi ei vegnius

surdaus tenor ina curvegna da prestaziun alla feglia PUNTREIS Center da sanadad SA. Cun quei model ei la trasparenza garantida.

La PUNTREIS Center da sanadad SA ei tuttafatg independenta e meina il menaschi tenor criteris economicos. Annualmein approbescha la Fundaziun PUNTREIS il quen dalla PUNTREIS Center da sanadad SA e metta tenor basegns ils signals necessaris. La maxima absoluta ei da menar la PUNTREIS Center da sanadad SA aschibein che nus stuein buca engrevgiar ils quens communals da nossas vischnauncas cumpegliadas.

Sper las incumbensas ordinarias ha la Fundaziun PUNTREIS approbau il reglament d'organizaziun e menaschi. Intensivamein ei la Fundaziun PUNTREIS sefatschentada cun il project «Residenza da senioras e seniors» a Sedrun. La cumissiun da baghegiar sut il presidi dad André Schmid ha organisau la concorrenza d'architectura cun sustegn d'ina giuria da specialists externs. La Fundaziun PUNTREIS ha eligiu il project «star bein» dil biro d'architectura Schaufelbühl Ruf Architekten GmbH da Cuera ch'ei vegnius classificaus sin gl'empren plaz. Tuts projects inoltra ein stai d'aula qualitad.

La Fundaziun PUNTREIS ha approbau in credit da frs. 120'000.– per elaborar in preproject cun la survesta dils cuosts. Quel duei esser sin meisa la primavera 2016. Silsuenter sto la finanziaziun vegnir reglada.



En emprema lingia vegnan ils organs politics dalla vischnaunca da Tujetsch contactai per in credit ed il rest sto vegnir finanziaus entras instituts bancars.

La Fundaziun PUNTREIS vegn a far tut il pusseivel per realisar quella residenza a Sedrun. Quei reussescha denton mo cugl agid da vischinas e vischins dalla vischnaunca da Tujetsch.

In grond engraziament a tuttas e tuts che s'engaschan per PUNTREIS Center da sanadad SA a Mustér sco era per la Tgèsa S. Vigeli a Sedrun e naturalmein al cussegl d'administraziun PUNTREIS Center da sanadad SA cun il meinafatschenta Diego Deplazes.

PUNTREIS Center da sanadad SA

Il cussegl d'administraziun secumpona dil president Peter Binz (Medel), dil vicepresidente Baseli Berther (Rueras) e dils commembers/dallas commembras Alice Deragisch (Sedrun), Clau Giusep Flepp (Cura-glia), Hans Huonder (Mustér) e Cecilia Maissen-Desax (Mustér).

Suenter in temps da survetsch da biebein 2½ onns banduna il meinafatschenta Ralf Kock ils 31 d'uost 2015 il menaschi PUNTREIS Center da sanadad SA per s'orientar professiunalmein da niev. Ad el admetta il cussegl d'administraziun in sincer e cordial engraziament per tut il prestau duront quei temps da bia midadas.

Cun l'entschatta october 2015 surpren Diego Deplazes sia incarica sco meinafatschenta dalla PUN-

TREIS Center da sanadad SA cun ils dus loghens da survetsch Mustér e Sedrun e quei cun in pensum da 50% entochen la fin digl onn. Naven da 2016 vegn Diego Deplazes a surprender sia incumbensa cun in pensum cumplein. Diego Deplazes ha menau duront sis onns la Curatella professiunala Surselva ed aschia rimnau experientschas sin il sector dil management dad organsiaziuns da non-profit e sil sector dad attempai. Il cussegl d'administraziun giavischa al niev meinafatschenta bia satisfacziun ed in bien maun en sia nova incumbensa.

PUNTREIS Center da sanadad SA (Mustér)

Egl onn da menaschi havein nus saviu far beinvegni a 19 cussadents ni cussadentas tier nus a Mustér - endisch persunas ein vegnidas da casa, tschun persunas dil spital e treis persunas ein vegnidas d'autras instituziuns.

Nus havein stuiu prender cumiau per adina da 14 cussadents/cussadentas, in cussadent ha midau instituziun e treis cussadents ein turnai a casa. Per ils 31 da december 2015 ei in letg libers e quei en ina combra dubla sin la partiziun da demenza. Il grad d'occupaziun cun total 18'509 dis da tgira munta a 93.13%.

Igl onn 2015 ein 15 conluvrers/conluvreras extrai da nies menaschi e 22 conluvrers havein nus saviu beneventar tier nus. El tagl havein nus occupau 72 conluvrers/conluvreras repartiu sin 61.72% piazzas cumpleinas; quei munta in grad d'occupaziun per conluvrer/conluvrera da 83.71%.



Persunal da PUNTREIS Center da sanadad SA

PUNTREIS Center da sanadad SA (Sedrun)

A Sedrun havein nus stuiu prender cumiau per adina da tschun cussadents/cussadentas, ina persuna ha midau instituziun ed ina persuna ei turnada a casa; entradas havein nus giu treis. Il diember da cussadents/cussadentas ei sesminuius naven dall'entschatta digl onn cun 21 cussadents/cussadentas sin 17 per ils 31 da december 2015. La Tgèsa S. Vigeli astga dar dimora cun tgira a sulettamein 17 cussadents/cussadentas — quei tenor las directivas dil cantun resp. digl uffeci da sanadad dil Grischun. Quei ei il motiv ch'il diember da cussadents/cussadentas ei sereducius a tala moda ei decuors digl onn 2015.

Per ils 31 da december 2015 ein negins letgs libers. Il grad d'occupaziun cun total 6'642 dis da tgira munta a 100%. Igl onn 2015 ein sis conluvrers/conluvreras extrai da nies menaschi e dus conluvrers/conluvreras ein entrai en uffeci. El tagl havein nus occupau 32 conluvrers/conluvreras cun ina media da pensum da 62%.

Il cussegl d'administraziun da PUNTREIS Center da sanadad SA ei sedecidius da serrar definitivamein la Tgèsa s. Vigeli sin ils 30 d'avrel 2017 e quei sin fundament che la Regiun da planisaziun Sursassiala ha il dretg sin sulettamein 58 letgs da tgira e ch'il cantun haveva dau la lubientscha transitoria per 17 letgs a Sedrun. Ils cussadents e las cussadentas, il personal sco era la populaziun ein vegni informai davart da quei fatg il schaner 2016.

El decuors digl onn 2016 vegn l'administraziun da PUNTREIS Center da sanadad SA ad encurir novas sligiazions per ils cussadents e las cussadentas che ston bandunar la Tgèsa S. Vigeli e quei en stretg contact cun tut ils pertuccai.

Al personal pertuccau vegn medemamein purschiu maun per anflar sligiazions individualas. Entochen la serrada definitiva dalla Tgèsa s. Vigeli offerescha PUNTREIS da niev aunc combras cun prestaziuns supplementaras per attempai.

Engraziament

In cordial engraziament admettein nus allas cussadentas ed als cussadents, als tierparents sco era all'entira populaziun dallas vischnauncas da Medel, Tujetsch e Mustér per lur confidanza enviars nossa instituziun PUNTREIS Center da sanadad SA.

Per che nies menaschi sespleighi senza grondas difficultads e per dar damogn als pensums e giavischs da tut ils cumpigliai drova ei dabia mauns che lavuran bein in cun l'auter e muossan in grond senn da responsabladad. Nus engraziein grondamein al personal da tut ils scalems operativs, sco era als commembers dil cussegl da fundaziun PUNTREIS ed als

commembers dil cussegl d'administraziun PUNTREIS Center da sanadad SA per lur engaschi en favur da nossa instituziun e dil cussadents e dallas cussadentas. A Sur Georg ed a Sur Tomas cun lur gidontras e gidonters engraziein nus per lur accumpignament pastoral e per las messas jamnilas en nossas capluttas. Per la buna collaboraziun engraziein nus als miedis dr. Huonder, dr. Lechmann, dr. Schönle e dr. Fischbacher.

Sco finiziun engraziein nus alla Regiun da planisaziun Sursassiala dallas vischnauncas da Mustér, Medel e Tujetsch per la confidanza demussada.

Ovras socialas

Susteniments publics

Las expensas per susteniments publics ein sereducidas igl onn 2015. Consequentamein ha la vischnaunca pagau pli paucs daners el clearing cantunal ed igl ei seresultau ina differenza en disfavour dalla vischnaunca da frs. 53'603.–. Igl onn 2014 ha la vischnaunca giu retschert la summa da frs. 21'123.– dall'ulivaziun dallas grevezias.

Sch'ins metta il diember da personas che retilan susteniment public en relaziun cun la populaziun, resulta pigl onn 2014 sin plaun nazional ina quota d'agid social da 3.2%. El cantun Grischun munta la quota ad 1.2% ed en la vischnaunca da Mustér ad 1%. La pli aulta quota ha il cantun Neuchâtel cun 7.1%, suandau da Basilea-Marcu cun 5.9% e Genevra cun 5.4%.

La quota da personas che basegnan la prefinanziaziun d'aliments munta sin plaun nazional a 0.66%. El cantun Grischun munta la quota a 0.43% ed en la vischnaunca da Mustér a 0.2%. La pli aulta quota ha il cantun Basilea-Marcu cun 1.14%, suandau da Soloturn cun 0.86% e Sogn Gagl cun 0.84%.

Post d'integraziun


Yvonne Maissen ha visau sin la fin fevrer 2015 sia incarica da mandataria d'integraziun. En connex cun mesiras da megliar il resultat dil preventiv 2015 ei l'expensa pil post d'integraziun vegnida stihada el preventiv 2015. Consequentamein dispona la vischnaunca da negin post d'integraziun pli. Singulas acziuns per promover l'integraziun en nossa vischnaunca vegnan sustenidas dalla vischnaunca cun contribuziuns finanzialas ni cun metter a disposiziun l'infrastructura communal.

Construcziun



SVILUPPAR DISENTIS/MUSTÈR ASCHIA
CHE NUS ESSAN SEMTGAI PIGL AVEGNIR
EI NOSS'INCUMBENSA.

Iso Mazzetta, gerau da baghegiar



TGI CHE SEFUTRA DALLA CONVIVENZA
VICENDEIVLA, SEFUTRA DA LESCHAS E
PRESCRIPZIUNS!

Ervin Maissen, menader digl uffeci da baghegiar

Uffeci da baghegiar

Sper las lavurs usitadas ei il menader digl uffeci da baghegiar s'occupaus en special cun suandontas incaricas:

- Accumpignament dallas lavurs per la sanaziun dalla Via Sogn Gions, la construcziun nova dalla via a Pardomat, il project en connex cun la sanaziun dalla Via Lucmagn sil tschancun dalla surbaghegiada Langini.
- Differentas proceduras davart la preparativa dalla sanaziun dalla Via Sogn Placi, dalla Via Run e dalla Via Funs-Dado.
- Cuntinuaziun dils projects sebasond sil plan general pigl allontanament e la purificaziun dallas auas.
- Accumpignament dallas lavurs pertuccont il project da revitalisaziun a Fontanivas.
- Terminau las proceduras pils plans da quartier Acletta Sid e Via Veglia. Preparativas en connex cul plan d'areal Catrina.
- Revisiun parziala dalla planisaziun locala, arisguard formulaziuns, rapports, plans e retschercas.
- Preparativas concernent project per mesiras da segirtad ella Val Acletta.
- Accumpignament davart la sanaziun da differents baghetgs.
- Formulaziun da differents posiziuns dalla vischnaunca da Mustér en connex cun consultaziuns concernent la planisaziun directiva dil cantun Grischun.
- Differentas projects per l'infrastructura turistica.
- Sco usitau ha il Club da skis prestau lavur cumina cun preparar il trassé per la loipa Cadi. Plinavon han gruppas da giuventetgna prestau lavur cumina vid differents sendas.
- Preparaziun e survegionza partenent la realisaziun dalla nova fossa comunabla.

Duront la stad ed ina part digl atun ei il forester communal staus absents muort temps da reconvalescenza pervia d'in accident. Grazia alla buna collaboraziun cun il meinagruppa dil menaschi tecnic, il sustegn entras il forester communal da Sumvitg ed ils organs forestals ha quei temps saviu vegnir surmuntaus senza pli gronds incaps. Pigl engaschi supplementar da Simon Beer e da Flurin Cathomas seigi engraziu

cordialmein. Il forester ei serestabilius aschia ch'el ha puspei saviu surprendre sias incaricas el decuors digl atun 2015.

Fatgs da baghegiar

All'istanza da baghegiar ei vegniu inoltrau igl onn 2015 144 (158) damondas da baghegiar. Da quellas ein 47 (53) suttamessas alla procedura ordinaria e 97 (105) tractadas sco annunzia. Actualmein ei il svilup sil sector dalla construcziun aulta e bassa enteifer nosa vischnaunca fetg empermettent. Different projects sesanflan actualmein sin rucca.

Igl 1. da schaner 2016 ein la lescha federala e l'ordinaziun davart habitaziuns secundaras entradas en vigur. La lescha vegn a caschunar in «tigher administrativ» senza fin. Bein ein ils cunfins enconuschents, la lescha caschuna denton novas inegalitads. Avon in onn ha la suprastanza communal informau davart la decisiun dalla dertgira administrativa dils 18 da november 2014, en connex cun la surbaghegiada sin las parcelas 1046 e 1047 a Caschuarz/Latis. En quei cass hagi la dertgira decidiu en favur dils patruns da baghegiar e cheutras schurmegiau la decisiun dall'istanza da baghegiar e che quella decisiun seigi vegni da contestada avon il tribunal federal.

Ils 10 da november 2015 ha la dertgira federala aboliu il conclus dall'istanza da baghegiar da lu, resp. dalla dertgira administrativa dil cantun Grischun. La dertgira federala vegn tiel conclus che la decisiun dall'istanza da baghegiar resp. dalla dertgira administrativa violeschi l'autonomia dallas vischnauncas grischunas sil sector da baghegiar. La dertgira federala ha dau rashun als recurrences, aschia che las lubientschas da baghegiar valan definitivamein per snegadas.

Ella lavur quotidiana ei igl uffeci da baghegiar confruntaus regularmein cun sclariments pertuccont la sanaziun ed engrondaziun da baghetgs. Era adherents dall'iniziativa ein magari surstai che singuls projects ein buca realisabels ni cumbinai cun restricziuns severas. Lein sperar che las novas prescripziuns portien in tec glisch en quei tunnel da prescripziuns.

L'istanza da baghegiar ha tractau 5 (7) damondas per reclamas ed inscripziuns e 16 (30) damondas da principi. Ultra da quei eis ei stau necessari d'introducir en 12 (7) cass proceduras da cuntravenziun encunter las prescripziuns da baghegiar. Da quels cass ein plirs aunc pendants. En 13 (14) sedutas dalla cumisiun da baghegiar ein 149 (178) tractandas vegnidas deliberadas. Igl uffeci da baghegiar ha collaudau 16 baghetgs. Sper las fatschentas da baghegiar ha igl uffeci da baghegiar preparau 64 (59) fatschentas per la suprastonza communal. La direcziun ha tractau 111 (167) fatschentas che pertuccan directamein igl uffeci da baghegiar.

Planisaziun locala

En connex cun la revisiun parziala dalla planisaziun locala eis ei stau pusseivel d'anflar ina sligiazion pertuccont la zona speciala Disentiserhof. La sligiazion ch'ins ha suenter differentas discussiuns la finala anflau, possibilitescha da tener quen als giavischs dils recurrents. Lezs giavischan da tener liber il prau e cheutras la vesta enviars vest d'ina vart e che dat da l'otra vart al niev investur la pusseivladad da cumpletar igl areal cun in menaschi da hotel e da cura. El rom dalla procedura da recuors avon la Regenza ei quella part dil project per la revisiun dalla planisaziun locala buca vegnida contestada. Nus quintein che la Regenza approbeschi ton pli gleiti la revisiun parziala dalla planisaziun locala per che la vischnaunca ed igl investur sappien cuntinuar cun la planisaziun consecutiva. Cun la revisiun parziala ei era vegniu scaffiu la pusseivladad da far diever dall'aua da radon per in menaschi da cura.

A caschun dalla revisiun parziala ein las zonas da parcar Sontga Catrina vegnidas partidas tier alla zona speciala Catrina. Il biro d'architettura incumbensaus dil possessur dallas Pendicularas ei gia in temps lundervi da preparar in project da baghegiar. Era quei project da revisiun ei buca vegnius contestaus enteifer la procedura da recuors, aschia che quel duess saver vegnir approbaus entras la Regenza. Davart dalla vischnaunca cuoran las preparativas per l'elaboraziun dil plan d'areal che sto la finala medemamein vegnir approbaus entras la Regenza.



Il project per la revisiun parziala dalla planisaziun locala ensiara denton era il spazi per far neiv el territori da skis, la zona da mistregn a Marias/Pignola sco era ulteriuras pintgas correcturas sin fundament da giavischs inoltra da vischinas e vischins. Schegie ch'il plan directiv dil cantun definescha Mustér sco in liug da lavur (Arbeitsstandort), vegn l'adattaziun dalla zona da mistregn contestada davart las organizaziuns digl ambient sco era da singuls uffecis cantunals. Sper la damonda dalla dimensiun sedat era il conflict cun las surfatschas cun culturas alternontas (Fruchtfolgefächchen). Bein existan en vischnaunca surfatschas che savessen cumpensar las surfatschas pertuccadas entras la nova zona da mistregn. Ei far surstar ch'igl ei pusseivel da desister da talas surfatschas, perquei che quellas tangheschan ils spazis d'aua da flums ed uals, denton buca lu, cura ch'ei va per procurar pil svilup economic da nossa vischnaunca.

En ina lunga posiziun numnan las organizaziuns digl ambient tut ils pusseivels objects (palius, maghers, surfatschas da caglias d'izuns e garnedels etc.) dententer Caischavedra e Gendusas digns da vegnir protegi. Cun ina tala tenuta savess ei esser pusseivel d'impeidir indrezs da far neiv pil territori da skis e da retrer al territori da skis la legitimaziun da sepresentar sco tal. Igl ei in fatg deplorabel che la clientella taxescha in territori da skis mo lu sco segirs da neiv cun ils implonts corrispundents. Quei fatg stuein nus risguardar pil futur. Igl ei da quintar ch'ei basegni cheu aunc enqual discuors avon che quella part dil project da revisiun sappi entrar en vigur.

En in stadi da dretg ei la pusseivladad dils mieds legals indispensabla. Ei fa denton magari surstar che biaras organizaziuns digl ambient ston recrutar lur persunal ella Bassa senza che quel hagi ina relaziun cun nossas cuntradas. Magari han ins l'impressiun ch'ei setracti da proteger la cuntrada e la natira cun consequenza che la populaziun indigena vegni extirpada, perquei ch'ella vegn privada dalla basa necessaria da viver.

En damonda mettan las organizaziuns las surfatschas che duein vegnir exzonadas en favur dallas novas enzonaziuns. Denton vegnan quellus surfatschas menadas ella bilanza sco surfatschas da baghegiar, denton duessen quellus buca vegnir risguardadas sco talas, perquei che quellus san vegnir surbaghegiadas mo cun restricziuns resp. ston muort las zonas da prighel extendidas vegnir exzonadas. Ils uffecis cantunals ein envidai da tractar las surfatschas en zona da baghegiar equivalent e buca tenor beinapprezar digl uffeci pertuccau resp. dils interess fiscals dil cantun. La vischnaunca vegn a sedustar per ses interess legitims.

Model dil Resort Catrina tenor il messadi per la votaziun dil pievel dils 29-11-2015

La revisiun parziala actuala dalla planisaziun ensiara bunamein ina revisiun totala. La procedura da participaziun all'entschatta ei vegnida alla cuorta, tonpli che numerus giavischs ein vegni inoltra posterioramein e tractai mo el process da planisaziun entras las autoritads ed ils uffecis. Quei fatg ha per consequenza che la posiziun dalla Regenza, dils uffecis e dallas organisaziuns digl ambient ei pli voluminosa che spitgau.

Ils interess vitals dalla vischnaunca pretendan da cuntinuar ladinamein cun ina revisiun totala dalla planisaziun locala. En connex cun la revisiun totala dalla planisaziun locala vegn ei ad esser necessari da riguardar:

- Singuls puncts contestai en pertuccont la revisiun parziala actuala.
- Realisar las consequenzas dalla revisiun dalla lescha federala davart la planisaziun dil territori entrada en vigur igl 1. da matg 2014.
- Nezegiar il spazi che sedat ord las prescripziuns dalla lescha federala davart las habitaziuns secundaras.
- Implantar la carta cun las zonas da prighel en la planisaziun locala cun rectificar las surfatschas dallas zonas da baghegiar pertuccadas.

Per prevegnir a posiziuns precedentas senza fin eis ei enteifer ina revisiun totala dalla planisaziun locala necessari da conceder avunda spazi allas proceduras da participaziun.

La cussegliaziun da baghegiar cun prof. Christian Wagner ei secumprovada ed il memorandum da baghegiar anfla interess sin palancau naziunal. Sco stau menziunau ei il plan vegnius surluvraus e cumpletaus. La publicaziun ella reit caschuna aunc empau difficultads, denton san ins reter las informaziuns necessarias digl uffeci da baghegiar.

La repartiziun dils cuosts pil plan da quartier Acletta Sid ha saviu vegnir terminada. Igl atun 2015 ei vegniu entschiet cun la construcziun dall'emprema casa. Proximamein duess vegnir entschiet cun la construcziun dalla via da quartier. Il plan da quartier Via Veglia ha saviu vegnir approbaus. Sin fundament d'ina midada da maun eis ei denton stau necessari d'instradar ina revisiun dil plan da quartier. La damonda da baghegiar che stat en damonda cun la revisiun da quei plan da quartier ei vegnida inoltrada. Suenter che la revisiun dalla planisaziun en connex cul Disentiserhof ei entrada en vigur, cuntinuescha il plan d'areal Disentiserhof resp. la procedura per ina revisiun dil plan da quartier Chischliun. Actualmeins occorran las preparativas pil plan d'areal Catrina che duess vegnir publicaus el decuors dalla primavera 2016.

Straduns e vias cantunales

Era igl onn 2015 ha igl uffeci da construcziun bassa impundiu mieds considerabels vid la sanaziun dils straduns e dallas vias da communicaziun en vischnaunca.

Via Sursilvana: Sco stau previu ein las lavurs per la sanaziun dalla «Punt Stalusa» vegnidas terminadas igl onn 2015. Il cantun ha publicau la primavera 2015 il project per la sanaziun dil stradun naven dalla «Punt Stalusa» entochen a Sogn Placi. Actualmeins cuoran las lavurs pigl acquist da terren e la submissiun per las lavurs d'impresari. Igl onn 2016 ei previu d'entscheiver cun l'emprema da quater etappas naven dalla Val Lumpegna.

Via Lucmagn: El decuors digl onn 2015 ha il cantun cuntinuau cun la sanaziun dil stradun sin plirs tschancuns. En connex cun la surbaghegiada Langini vegn il stradun era sanaus sil tschancun naven dalla punt Ual d'Acletta entochen alla sbuccada dalla Via Raveras e dalla Via Gonda. Senza in project da publicaziun (Auflageprojekt) vegn ei denton buca ad esser pusseivel da slargar la sbuccada dalla Via Gonda, perquei ch'in acquist da terren para buca dad esser pusseivels en quei liug. Quei project vegn terminaus la primavera 2016.

Via Cavardiras: La sanaziun dalla Via Cavardiras a Scaletta ei vegnida terminada igl atun 2014 cun la realisaziun dalla cuvrada fina. Igl onn 2015 ha igl uffeci da construcziun bassa entschiet cun la sanaziun da differents mirs sil tschancun denter Brulf e Cavardiras. Il district ei ulterioramein intenziunau da publicar il project per la sanaziun dalla via naven da Scaletta entochen alla punt da Brulf.

Via Pardomat: La stad 2015 ha igl uffeci da construcziun bassa realisau la secunda etappa dil project per la construcziun dalla via a Pardomat. 2016 eis ei previu da relisar la part dalla via entochen tiel Rein Anterior. Plinavon cuora actualmeins la procedura da submissiun per la sanaziun dil tschancun naven dalla punt entochen alla sbuccada dalla via viers Cavardiras. Cun la fin digl onn 2016 duei la construcziun spira cun la cuvrada purtonta dalla via a Pardomat esser a fin. Silsuenter suonda aunc la cuvrada fina.

Mumpé Medel: La stad 2015 ha igl uffeci da construcziun bassa sanau la cuvrada dalla via a Crusch. La stad 2016 eis ei previu da cuntinuar cun las lavurs entochen tiel tunnel. Probablameins eis ei necessari da sanar ulteriuras parts dalla cuvrada el tunnel. Igl uffeci da construcziun bassa vul cuntinuar ils onns suandonts cun la sanaziun enviers il vitg da Mumpé. En quei connex vegn la vischnaunca a stuer ponderar con lunsch ch'igl ei pusseivel resp. finanzialmeins responsabel da relisar il concept per sparter las auas tschuffas e schubras che van ella canalisaziun.

Vias communalas

Manteniment: Tenor il rapport dil biro d'inschignier Lutz, Schmid da Cuera stuess la vischnaunca quintar pils proxims 20 onns cun cuosts d'investiziun annuals en la dimensiun da mintgamai rodund in milliun francs per la sanaziun ed il manteniment dallas vias communalas enteifer il territori da baghegiar. La vischnaunca dispona buca dallas resursas finanzialas per investiziuns da semeglijonta dimensiun. Perquei eis ei indicau d'impunder cun prudientscha ils mieds che stattan a disposiziun. Prudientscha lai buca presupponer ch'ei duei vegnir spargnau vid la qualitat, mobein ch'ins exequescha las investiziuns cun nezegiar il meglier pusseivel sinergias avon maun. Leu nua ch'il manteniment e las investiziuns vegnan tralascadas, vegnan quels cuosts a s'augmentar da maniera progressiva.

Via Run: La Via Run e la Via Funs-Dado ston vegnir sanadas urgentamein. L'incarica da projectaziun ei vegnida surdada. Muort las surbaghegiadas ch'ei vegnidas realisadas ils onns 2012/13 e 2014 e ch'ei aunc en realisaziun a Latis, ei il decuors dallas lavurs da preparaziun vegnius frenaus. La procedura da contribuziun ei s'entardada, denton ei il project avon maun e sa vegnir publica. Suenter la publicaziun dil project succeda l'introducziun dalla procedura da contribuziun.

Via Sogn Placi: Igl onn 2015 ha la procedura da contribuziun saviu vegnir terminada. A vesta dil fatg che las offertas survargavan per lunsch la calculaziun da cuosts sco era ils prezis da referenza dalla Via Sogn Gions (offerida il medem mument) ha la suprastanza communal a basa dallas stipulaziuns dalla lescha da submissiun interrut la procedura da submissiun. L'entschatta 2016 vegn instradau ina nova submissiun. Aschinavon ch'ils prezis corrispundan al calcul da cuosts sco era alla fiera, eis ei pusseivel che la Via Sogn Placi vegn sanada el decuors dalla stad 2016.

Via Sogn Gions: La Via Sogn Gions ei vegnida sanada el decuors dalla stad 2015. El decuors dalla stad ei vegniu tschentau quen pigl emprem aconto. La primavera 2016 occoran aunc entginas lavurs da finiziun. A vesta dalla surbaghegiada a Sut Gliendas eis ei pusseivel che la realisaziun dalla cuvrada fina vegn spustada per in onn.

Via Cons: Cheu exista in project digl onn 2006. Ils donns stai cuvretgs avon 5 entochen 6 onns sefan danovamein valer. La sanaziun dalla Via Cons el decuors dils proxims onns ei inevitabla. Tenor program d'investiziun ei la sanaziun previda naven digl onn 2019.

Illuminaziun publica: La Repower SA ha giu suttamess en connex cun la tractaziun dil preventiv 2014 e dil program d'investiziun ina calculaziun da cuosts pil



Via Sogn Gions avon la cuvrada fina

remplazzament dall'illuminaziun entras il sistem LED. El decuors digl onn 2015 han ils cuosts saviu vegnir optimai. Ina cumparegliaziun dallas investiziuns cul respargn da cuosts entras la reducziun massiva dil consum d'energia lubescha da reponder quei project. Cun il respargn dils cuosts d'energia duess ei esser pusseivel d'amortisar enteifer 10 entochen 15 onns las investiziuns.

Parcadis: Enteifer il quen current eis ei stau pusseivel da sanar la cuvrada dil Parcadi Claustra. Secumprovada ei era la sanaziun dallas fatschadas dalla tualetta publica che fa ina biala cumparsa en cumbinaziun cun las garaschas dalla Casa Sontget. Actualmein caschunan las uras da parcar empau fastedis. Per quei motiv eis ei indicau da preveder sur plirs onns il remplazzament dallas uras da parcar.

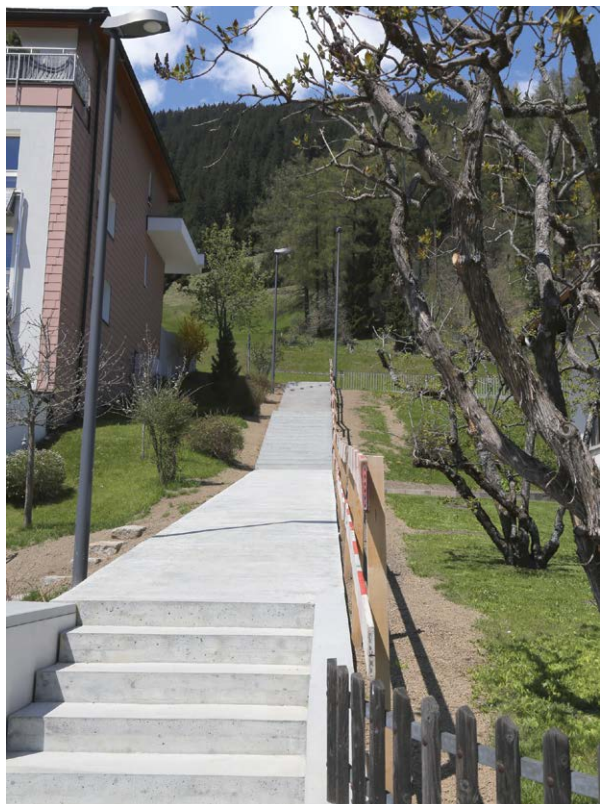
Sendas ed infrastruttura turistica

Sutpassadi Chischliun: Igl atun 2015 han lavurs en connex cun il sutpassadi dalla Viafier retica a Chischliun quasi saviu vegnir finidas. El decuors dalla primavera 2016 ston aunc las lavurs finalas vegnir terminadas. Cheu han vischinas e vischins duvrau empau pazienza. Persuenter seigi engraziu cordialmein.



Sutpassadi Chischliun-Scaletta

Scala Davos-Mustér: En connex cun ina surbaghegiada privata a Davos-Mustér eis ei stau necessari da remplazzar ina part dallas lingias da provediment enteifer la Via Davos-Mustér. Sin fundament da quella lavurs ha la suprastanza communal decidu da nezegiar sinergias cun sanar totalmein la scala a Davos-Mustér. A vesta dils donns vid la cuvrida da betun fuss ina sanaziun dalla surfatscha el decuors digl onn 2016 stada inevitabla.



Scala a Davos-Mustér

Senda Acletta Petschna: Suenter che la vischnaunca ha saviu acquistà ils dretgs per slargar la senda naven d'Acletta Petschna entochen sil Crest Muntatsch ha il menaschi tecnic realisau avon Nadal la construcziun spira. La primavera 2016 vegn ei ad esser ne-

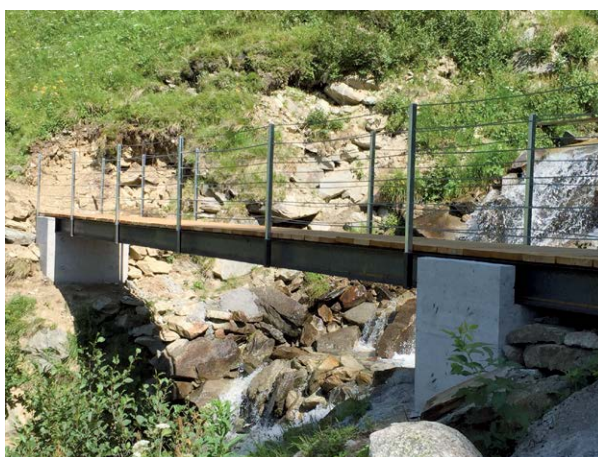
cessari da completar la fundaziun e da finir las lavurs da recultivaziun. Quellas lavurs han cattu grond'accoglientscha tier la populaziun. Plinavon eis ei pusseivel da simplificar e megliar il survetsch d'unviern sin quei tschancun.

La stad 2015 ei vegniu megliar la senda a Sontga Gada. In vegl postulat da vischinas e vischinas ei finalmein vegnius realisau.



Correctura dalla senda a Sontga Gada

Ella Val Segnas han ins realisau in niev piogn. La sli-giaziun lubescha agl ual (Aua da Gep) in pli grond spazi per la bova el cass d'ina malaura da stad. Plinavon sa la construcziun d'itschal vegnir allontanada sur unviern per prevegnir che las lavinas donnegieschiel quel. Il piogn munta era in augment da segirtad pils viandonts sin la Senda Pauli.



Niev piogn en Val Segnas (Aua da Gep)

Manteniment da sendas: Sco usitau ha il club da skis prestau lavur cumina per preparar il trassé per la loipa Cadi. Ulteriuramein han il club da skis ed entginas persunas prestau buna lavur en connex cul manteniment dallas sendas. Quella collaboraziun ei secumprovada e vegn cuntinuada. Ad els seigi engraziu cordialmein pigl engaschi e per la buna lavur.

Loipas: La primavera 2015 ei il project per la dislocaziun dalla loipa sil tschancun dils ignius da muntada nazionala a Disla vegnius publicaus. La lubientscha da baghegiar ei aunc pendent. Ei setracta aunc d'anflar ina sligiazion cun in proprietari da terren. Igl uffeci per la natira ed igl ambient ha garantiu per la realisaziun da quei project ina contribuzion da 90 %. Il project sto vegnir realisau entochen la fin digl onn 2016.

Als proprietari da terren che laian trapassar onn per onn lur terren cun la loipa seigi admiss in cordial engraziament per la beinvulentscha demussada.

En connex cul project San Gottardo ha Nordic Sur-selva (loipa Cadi) inoltrau in project da sanaziun e completaziun. Eventualmein san las vischnauncas da Trun, Sumvitg e Mustér quintar cun in pign sustegn finanziel partenent lavurs da meglieraziun vid il trassé dallas loipas.

Il project per colligiar las vischnauncas da Mustér e Tujetsch cun ina loipa ha fatg empau in paus. Damai ch'ei setracta d'in project che vegn sustenius en connex cun il project San Gottardo, duess ins silmeins sviluppar il project per saver eruir ils cuosts e silsuenter evtl. contribuzions davart stadi ed organizaziuns. Senza sviluppar agens projects vegn ei deplorablamein buca ad esser pusseivel da saver sclarir, schebein quels gaudan in summa il sustegn dalla confederaziun.

Signaletica

Sistem da signalisaziun ed informaziun: Il project Signaletica progredescha buca cun la prioritad giavischada. Cun l'entschatta dalla sesiun da stad 2015 eis ei stau pusseivel da realisar il concept cun las tablas d'informaziun. El decuors digl onn 2016 eis ei previu da realisar ulteriuras parts dil project. La Claustra ha surpriu il medem sistem sco la vischnaunca. Dil credit staus concedius ei aunc ina summa da frs. 93'000.– a disposiziun per quei project.



Tabla da signalisaziun ed informaziun a Faltscharidas

Baghetgs communalis

Casa da scola nova Cons: Il studi per la sanaziun dalla casa da scola nova (1980) preveda per la sanaziun dil baghetg existent en etappas – primarmein ina sanaziun termica cun optimar la situaziun da spazi – cuosts da frs. 3'500'000.–. En connex cun la submissiun per la projectaziun dalla sanaziun dalla casa da scola ha in architect inoltrau in recuors encunter la procedura. Sin recumandaziun dil cusseglader giuridic ha la suprastanza communal interrut la procedura da submissiun. La nova submissiun succeda enteifer las finamiras dil program d'investiziun. Il project duei era risguardar la sanaziun dil contuorn dalla casa da scola el senn dalla moziun dil cussegl da vischnaunca.

Cuschina casa da scola Cons: La sanaziun dalla cuschina ha saviu vegnir exequida per cumpleina cuntentientscha enteifer il credit concedius dil cussegl da vischnaunca, il qual ha priu envesta dalla sanaziun.

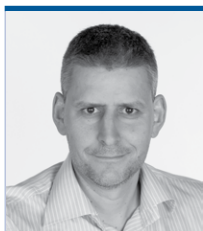


Scolars dil secund scalem superiur gaudan l'instrucziun en la cuschina sanada

Center da sport e cultura: En connex cun l'approbaziun dil preventiv 2015 ha il cussegl da vischnaunca concediu in credit per l'elaboraziun d'in project complessiv per la sanaziun dil CSC. Sin intervenziun digl uffeci d'economia e turissem dil cantun Grischun havess la vischnaunca stuiu schar elaborar in studi che dat ina survesta davart la damonda dalla clientella. Suentar ch'ils uffecis han targlinau meins en e meins ora cun lur posiziun ha la vischnaunca surdau la finala quell'in-carica. Igl intent dil studi ei dad haver sclariu tutas damondas necessarias a basa dil svilup complessiv decidius dil cussegl da vischnaunca. Per quei motiv ein las lavurs concernent il project complessiv s'entardadas. Prevedentamein duess il rapport davart la purschida dil CSC esser preparaus avon la stad 2016, aschia ch'igl ei pusseivel da cuntinuar silsuenter cul project complessiv.

Tualetta publica a Mumpé Tujetsch: Enzacons mistergners indigens ein sedeclarai prompts da suttametter ina proposta per in baghetg che duei survir agl intent. Il preventiv 2016 preveda ina summa corrispudenta.

Ambient



EI MUNTA A MI NUOT DAD ESSER IL PLI REH UM SIN SANTERI... ASTGAR IR LA SERA A LETG SCHEND: OZ HAVEIN NUS PUSPEI FATG ZATGEI MARVEGLIUS, QUEI MUNTA ENZATGEI A MI. (Steve Jobs)

Roger Tuor, gerau ambient e segirtad



PER RESTAR EL FUTUR CUMPETITIVS EI IN MODERN AMBIENT DA LAVUR CUN INA ACTUALA ED EFFICIENTA INFRASTRUCTURA INDISPENSABELS.

Aluis Cabernard, causerenera

Canalisaziun

El decuors digl atun 2015 ha il cantun approbau ils projects da canalisaziun – Acletta Sid, Acletta Ost e Clavaniev – stai inoltra i gl atun 2014. Vid ils cuosts renconuschi contribuescha il cantun 25%. Ils projects ston vegnir realisai – incl. liquidar il quen – entochen la fin december 2019. Suenter quei termin scadan tuttas contribuziuns cantunalas partenent implonts per la dismessa e purificaziun dallas auas. Il medem vala pils projects da serenera a Cavardiras e Pardomat.

Pertuccont ils treis projects da canalisaziun ei il biro d'inschignier Cavigelli vegnius envidaus da suttammer in'offerta per la preparaziun. Il project Acletta Sid duei vegnir realisau en cumbinaziun cul Resort Catrina. Il project Acletta Ost savess vegnir realisau en cumbinaziun cul rempar dalla Val Acletta. Pil project a Clavaniev eis ei necessari d'anflar in termin da realisaziun entochen la fin 2019 per che la vischnaunca sappi recaltgar las contribuziuns cantunalas.

Cunquei che la vischnaunca ha aunc buca decidiu davart il project per la purificaziun dallas auas piarsas da Cavardiras, ei il scamond da surbaghegiar decretaus dalla Regenza grischuna entaus igl 1. da schaner 2016 en vigur. Igl uffeci per la natira ed igl ambient ha snegau la damonda per ina prolungaziun da quei termin. Quei scamond vala per tuts projects che caschunan in augment d'aua tschuffa. Per Maderal vala il medem scamond. Per Pardomat entra quei scamond l'entschatta digl onn 2020 en vigur.

La realisaziun dil project per la sanaziun dalla canalisaziun d'aua tschuffa sco era la separaziun dall'aua da plievgia pils quartiers Sontget, Chischliun e Scalletta ei pli u meins terminada. La primavera 2016 eis ei aunc necessari da concluder las lavurs finalas per ch'il project sappi vegnir surdaus definitivamein a siu intent. Il project da canalisaziun en connex cun la surbaghegiada Langini ei ton sco realisau. Singulas lavurs da finiziun ston aunc succeder igl onn 2016.

Serenera

Ils 15 da matg 2015 ei vegniu presentau dil biro d'inschignier Caprez SA il rapport dalla serenera Raveras concernent il stan actual ed il plan da mesiras pils

proxims 10 entochen 15 onns. Ils presents dalla politica e digl uffeci per la natira ed igl ambient han aschia survegniu informaziuns detagliadas davart las investiziuns necessarias ed ils cuosts approximativs. Il studi dalla serenera principala muossa era tgei mesiras che stuessen vegnir pridas tier in eventual augment da capacita muort ina carschen dalla populaziun, dil mistregn e dil turissem. Plinavon ei vegniu demussau co l'aua da menaschi dalla Sennaria Surselva sa vegnir tractada il pli efficientamein.

Ils cuosts totals da quellas investiziuns ed adattaziuns mecanicas ed electronicas vid la serenera Raveras ein calculai cun rodund 3,5 tochen 4 milliuns francs.

Ils 21 d'uost 2015 - a caschun dalla 23avla seduta dil cussegl da vischnaunca - han la suprastanza communal ed il cussegl da vischnaunca visitau la serenera Raveras. En in fetg cuort temps han las autoritads communalas saviu prender investa dalla serenera. Era ei vegniu explicau davart las pli impurtantas investiziuns (tenor studi) che spetgan sin la vischnaunca da Mustér ils proxims 10 entochen 15 onns.

Igl onn da gestiun ei stau in onn cun fetg pauca plievgia. Ella serenera Raveras ei vegniu schubergiau e tractau 545'886 m³ (625'341 m³) aua tschuffa. Alla schigentera solara a Zignau ei vegniu furniu 147 tonnas (137 tonnas) gliet pressiau. 189'191 kWh ha la serenera consumau energia electrica. Il motor da gas ha produciu per igl agen diever 32'007 kWh electricitad. Ils manteniments e las reparaturas ein stai ella norma usitada. Las pretensiuns digl uffeci per natira ed ambient ein vegnidas contonschidas.

La serenera Disla cun la colligiaziun dallas fracziuns Faltscharidas e Disla funcziuna bein. Las pretensiuns dil cantun ein vegnidas ademplidas. Ina reparatura ha la serenera Disla giu vid il risti, denton paucs auters incaps. Biologicamein ei vegniu schubergiau e tractau 29'499 m³ (32'528 m³) aua tschuffa.

Dismessa da rumien

Duront igl onn 2015 ei vegniu empleniu 127 (126) muldas sigl areal dalla dismessa da rumien, denter auter 88 (92) muldas cun rufids blocconts e lenna, 17 (14)

muldas cun fier e 22 (20) muldas cun cartun pressiau. 612 buots (645 buots) cun curdems da cuschina ein vegni rimnai a Raveras. In novum ei la rimnada dallas capslas da caffè «NESPRESSO».

Curdems organics (caglias e pastg)

Ei ha dau ina sliagiun che ha purtau ina migliur per las immissiuns dil pastg. Indicau ei en mintgacass in liug central cun ina survegionza minimala. La survegionza garantescha igl uorden necessari ed il liug central promova ch'ils rufids vegnan dismiss sco ei s'au-da. Ins sa constatar che l'economisaziun dils rumians ei in'industria che sesviluppescha senza fin. Innova-zions ein buca adina secumprovdas e la vischnaunca ei cussegljada bein da spitgar cun l'introducziun da talas avon ch'impunder in tschuat mieds finanziaals pil gat. Da menziunar ei che la politica actuala promova monopols ch'ei buca adina favoreivels per las structuradas finanziaals da nossas vischnauncas.

Santeri

Igl onn 2015 ein dils 18 (21) defuncts, 7 (7) vegni satrai ella partiziun dallas urnas, 5 (3) urnas en fossas existentas e 4 (11) baras en fossas novas. Duas baras ein vegnidadas satradas ordeifer santeri. Uonn ei l'em-prema gada – dapi ch'il santeri per urnas stat a disposiziun – ch'il diember da cremaziuns survarga il diember da baras satradas en santeri. Igl onn 2015 ha la vischnaunca realisau ina fossa communabla. Quella ei vegnida inaugurada igl 1. da november 2015 a caschun dalla fiasta da Numnasontga.

La situaziun actuala sepresenta aschia, ch'il santeri duess el futur disponer dil spazi necessari pils de-

functs en nossa vischnaunca. Damai ch'ins vegn en connex cun la realisaziun dalla surbaghegiada a Sut Gliendas a spazzar il clavau dalla pervenda, vegn ei ad esser necessari da procurar per in'infrastructura pils curdems derivonts dil santeri sco era pils uaffens ed urdeins necessariis pil menaschi tecnic.

Malauras, flums ed uals

Il project da recumpensaziun per l'Ovra Russein a Fontanivas ha per gronda part saviu vegnir realisau igl atun 2015. Ina part dallas lavurs da contuorn ein da realisar el decuors dalla primavera 2016.

Ils 22 da december 2015 ha il biro Eichenberger sut-tamess alla vischnaunca il studi per la realisaziun dil rempar ella Val Acletta. La varianta che duei vegnir realisada ei sesviluppada ord in prestudi da quater variantas. Il studi che sesanfla sin meisa ei vegnius elaboraus en stretga collaboraziun cun ils uffecis cantunals. Il cussegl da vischnaunca ha la fin da schaner 2016 concediu il credit pil project da publicaziun (Auf-lageprojekt) che survegna sco basa per las ulteriuras decisiuns.

A basa dalla nova carta da prighel secattan tuttenina zonas da baghegiar en zona da prighel. Denter au-ter era la zona da parcar a Sontga Catrina. Il project intenda d'ina vart da sanar e slargar ils rempars per liung digl ual a Sontga Catrina. Da l'autra vart vul ins reducir las surfatschas che sesanflan da niev en zona da prighel e meglierar la segirtad per liung digl ual d'Acletta. Prevedentamein duei la damonda da credit pil project vegnir suttamessa igl atun 2016 al suveran per decisiun.



Nova fossa communabla en santeri

Economia



LA NATIRA DROVA BUC IL CARSTGAUN, MO IL CARSTGAUN LA NATIRA. MINTGA INNOVAZIUN ENTSCHIEVA EL TGAU CUN IDEAS TEMERARIAS ED INA DETGA PURZIUN RESCA.

Cecilia Maissen-Desax, geraua agricultura

Agricoltura

Els artechels dalla politica agrara dalla Svizra ei vegniu rapportau che la confederaziun hagi il pensum da scaffir tenor art. 104 dalla constituziun federala cundiziuns favoreivlas, sinaquei che las famiglias purilas sappien ademplir lur pensum per la societad. Semagliontamein tunan las pretensiuns mundialas pil 21avel tschentaner che pretendan claramain ina sli-giaziun sin palancau local.

Quella constataziun vala era per nus, pia gest sco la vischnaunca da Mustér ha previu entras la meglieraziun funsila sur igl entir intschess. Mo quella porchas las premissas d'ademplir igl impurtont pensum dall'agricultura e quei cun tschentar el center il salvar e renovar la resursas naturalas e favorisar la biodiversidad.

Meglieraziun funsila

Sco menziunau igl onn vargau ha la cumissiun meglieraziun funsila inoltra ensemen cugl uffeci d'agricultura e geoinformaziun dil cantun Grischun igl empren rapport dalla meglieraziun funsila, il qual ei vegnius examinaus dallas instanzas catunalas e federalas. Sinaquei han il cantun e la confederaziun segirau las subvenziuns previdas cun 85%. Sebasond sin quels resuns ei il project vegnius cuntinuau e preparaus per la publicaziun dil project d'exposiziun, la quala ha giu liug denter ils 11 da settember entochen ils 12 d'october 2015. La cumissiun da meglieraziun ha priu posiziun tier tuttas protestas ed ha signalisau nua ch'igl ei stau pusseivel la prontadad d'adattar il project e dar suatientscha als petents. Quella procedura vegn a cuntinuar duront la primavera 2016 cun uatgas, allas qualas las posiziuns vegnan presentadas. La decisiun finala pren lu il departament d'economia publica e fatgs socials dil Grischun. La via da dretg resta garantida.

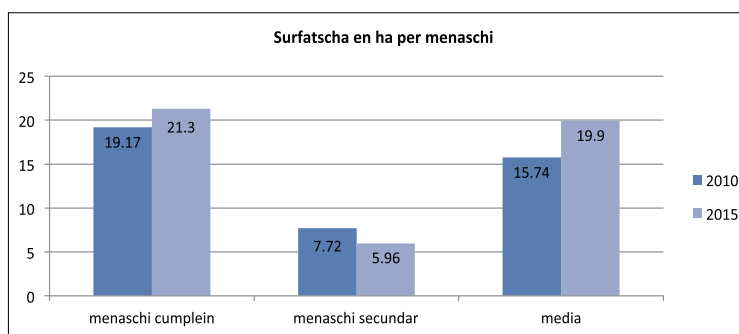
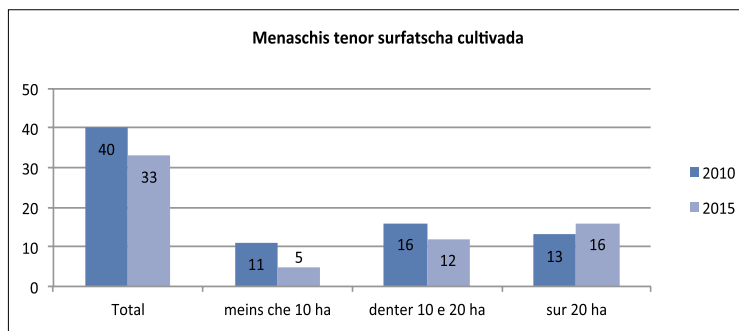
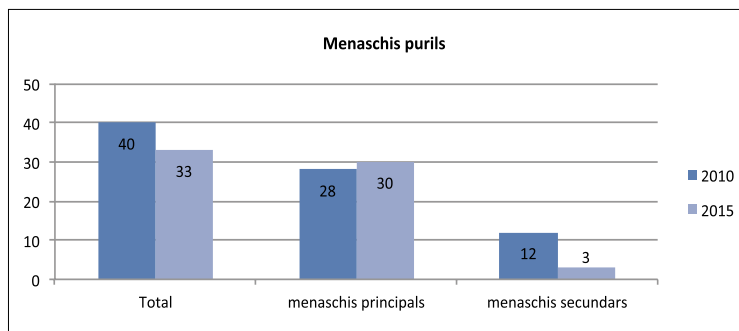
Quei grond project ei in impurtont pass anavon e nus savein sperar sin sia realisaziun. Il project munta ina gronda segirtad per sauns menaschis purils el futur e pils auters interess communalis (forestalessers, colligiazioni dils vischinadis, turissem), in summa in saun svilup dall'entira economia dalla vischnaunca nua che nus lein gie viver vinavon!

Statistica dalla muntada e dalla structura dil puresser

En connex cun il project dalla meglieraziun funsila ei la statistica vegnida actualisada. Nossa vischnaunca ha 1'153 plazzas da lavur, da quei 109 ni 9.5% ella agricultura ni el forestalessers.

Ils treis diagrams suandonts demuossan che la muntada e la structura dil puresser ein semidadas cun s'adattar als basegns dalla politica agrara actuala. Il diember dils menaschis purils ei bein sesminuius, mo ils singuls menaschis principals cultiveschan ella media rodund 11% dapli terren. Ina midada positiva tier ina cultivaziun pli efficienta dil funs.

Ils purs cultiveschan totalmeins 1'882 parcelas cun ina surfatscha da 1'140 ha. Quella surfatscha appartegn a 537 proprietaris cun intragliauter ina grondezia per parcella da rodund 0.61 ara. La cumpart dil funs prius a tscheins ei fetg aulta e munta a 65%.



Biodiversitad

La biodiversitad occupescha igl entir mund ed era fetg nossa Svizra che ha decidu 2012 d'iniziar il project federal da strategia en favur dalla biodiversitad cun las 10 mesiras strategicas a nus enconuscentas sco: promover las specias periclitadas, sensibilisar ils fatgs dalla biodiversitad e reducir aschia ils donns. Era en nossa regiun ein las finamiras dils projects ecologics (alzar e schar crescer la qualitat dalla cultivaziun ecologica dalla natira e segirar dapli surfatscha cun flurs, pastiras e biotops) buca aunc acquistadas totalmein. Perquei ei il tema d'alzar la qualitat dalla cultivaziun aunc fetg actuals. Ils cantuns han priu egl onn 2015 posiziun concernent la biodiversitad.

Center sursilvan d'agricultura

Il Center sursilvan d'agricultura (CSA) ha, era en collaboraziun cun l'Academia Vivian augmentau las activitads per differents cuors e differentas occurrenzas cun interessantas sentupadas ed eveniments specials per pign e grond. La cumbinaziun cun l'unioniun purila ch'organisescha periodicamein sia exposiziun/premiazioniun da biestga e las scargadas atras il vitg cun la degustaziun dil caschiel d'alp ei da gronda impurtonza - accziuns che dattan in bien maletg all'agricultura. Quei mereta in grond laud a tuttas partidas, pertgei talas activitads ein buca da sutschazegiar per Sursassiala ed en special per nossa vischnaunca.



Exposiziun da biestga Sursassiala dils 2-5-2015 a Raveras

La Sennaria cul partenari Bergsenn ei vinavon dependenta dils furniturs da latg. Aschia sa la vendita dil caschiel da muntogna bio sco purschida unica cuntinuar. Ei drova la perschasiun e la voluntad dils indigens da vuler mantener quellas purschidas unicas per nus cun cumprar ils products, per la regiun e pil turissem.

Menaschi tecnic



LEIN TGIRAR E MANTENER NOSSA CUNTRADA A MODA DURABLA.

INA INVESTIZIUN ELLA TGIRA DALLA CUNTRADA MUNTA EXISTENZA PER LAS PROXIMAS GENERAZIUNS.

IGL UAUL E LA NATIRA DROVAN BUCA NUS PER VIVER, MO NUS SAVEIN BUCA VIVER SENZA ELS.

Simon Cathomen, selvicultur e cau dil menaschi tecnic

La lavur quotidiana

Igl unviern ei staus cuorts, la stad havein nus giu temperaturas fetg aultas e pauca plievgia. Igl atun viaden ha la neiv buca vuliu curdar, gie tochen la fin digl onn ein las plauncas suleglivas stadas terrenas entochen sin 2500 m s.m.

Mutaziuns: La fin zercladur ha il bostger Adrian Huonder terminau siu engaschi tier la vischnaunca da Mustér. Adrian ei staus responsabels per la scolaziun dils emprendists. Per saver scolar vinavon emprendists eis ei necessari d'occupar quella piazza vacanta cun in bostger scolau. La piazza vegn occupada puspei naven dalla primavera 2016.

Plontaziuns: Igl onn da gestiun ei vegniu plontau en nos uauls 4'000 plontinas. El territori da Stagias ei vegniu plontau entgins viazs per promover la biodiversitad. La viaza sto vegnir schurmegiada cun seivs singulas encunter la selvaschina per ch'ella hagi ina schanza da sesviluppar.

Raccolta da lenna: Igl onn da gestiun ei vegniu raccoltau 18'165 m³ lenna. Quei munta a 5 tagls annuals. Biebein 1'300 m³ ein vegni resgiai si e schauscher egl uaul. Schazegiau 3'000 m³ lenna derschida ei buca vegnida luvrada si. Quei per il motiv ch'ei setracta da loghens senza uaul da schurmetg ni che l'altezia sur mar ha in effect positiv sil svilup dil bau-scorsa, vul dir che lez svilup spirescha pli plaun.



Rasena da lenna ad Acla da Fontauna

Rapport da gestiun 2015

Tut en tut setracta ei da lenna derschida dalla neiv dils 6 da november 2014. Tagls da lenna per la tgi-ra digl uaul da schurmetg ein cunquei buca vegni exequi.

Fiera da lenna: Ils prezis da lenna da diever ein arrivai ad in nivel bass da record. La decisiun dalla Banca nazionala svizra dils 13 da schaner 2015 da schar curdar il cuors minimal digl euro e las consequenzas ch'ei suandadas silla fiera da lenna han tuccau il fo-restalesser grevamein. Lenna svizra ei vegnida pli cara pils cumpraders egl'exteriur ed ils paucs cumpraders svizzers survegnan lenna en abundanza. Ils prezis da lenna da diever ein dafertontier curdai ensemen. La lenna da diever ei vegnida vendida ella Valtellina, ell'Austria ed era ella Svizra centrala. Quella ei vegnida vendida ella media per frs. 71.-/m³. Lenna da stialas ha purtau in recav da frs. 31.-/m³ e quella da brisch frs. 35.-/m³.



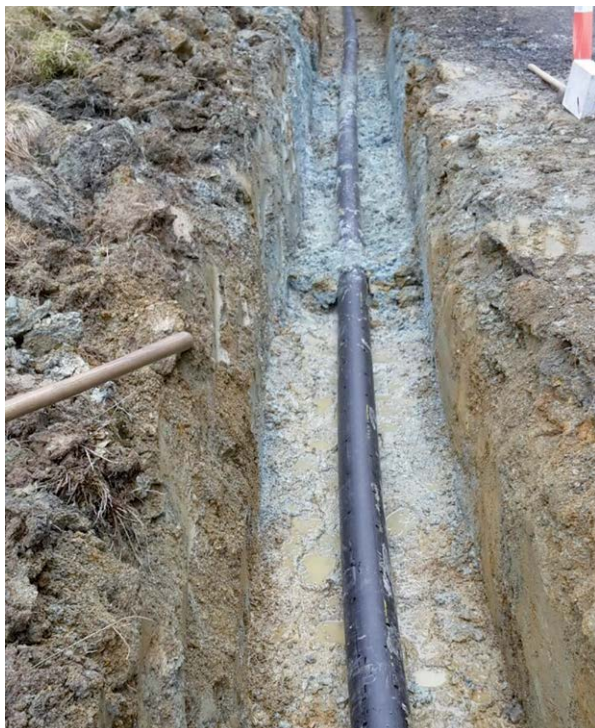
Rasena da lenna da Mustér en Valtina

Projects (project d'ovras da protecziun:)

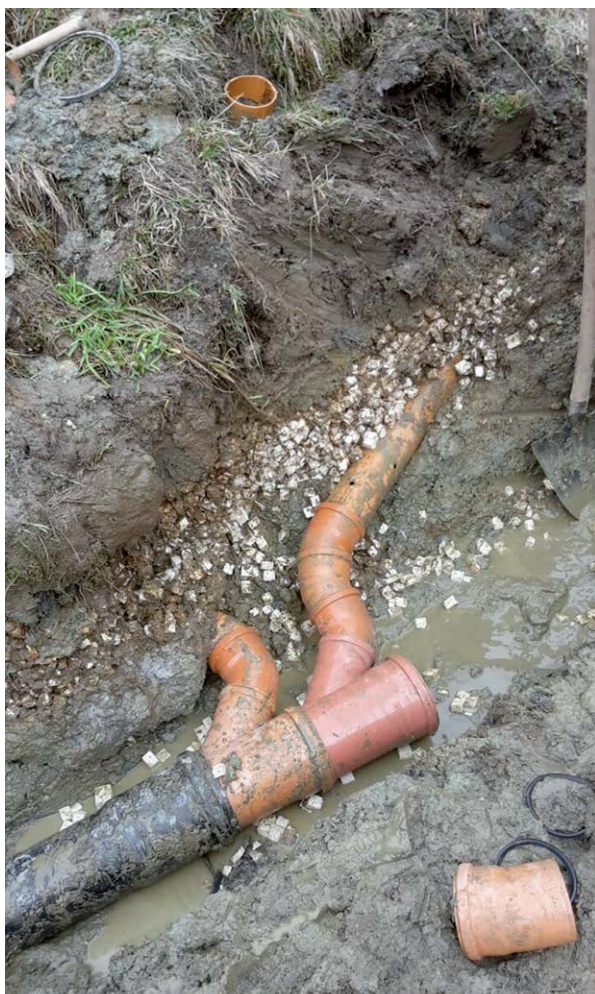
Val Clavianev: Duront la stad ei vegniu sanau 65 so-chels da betun da lavineras da fier. Plinavon ei vegniu manizzau e transportau naven crappa e blocs ch'eran curdai ellas lavineras.

Turtengia e Marietta: Vid il sistem da drenadi ei vegniu exequi enqual reparatura e vitier prolungiu in ni l'auter bratsch per tschaffar e menar naven las auas. Igl ei semussau ch'enqual bischel ch'era vegnius tschentaus en ei gia smarschius. Controllas annu-las ein necessarias per garantir che tuttas auas prendien la dretga via.

Via Cavardiras – Pardomat: Per augmentar la segir-tad igl unviern sin la via da colligiaziun viers Pardo-mat ei la plaunca dado Cavardiras vegnida segirada cun ustonzas per retenir la neiv ch'empleneva pe-riodicamein la via.



Correctura da drenadis a Marietta



Colligiaziun da drenadis defects a Turtengia

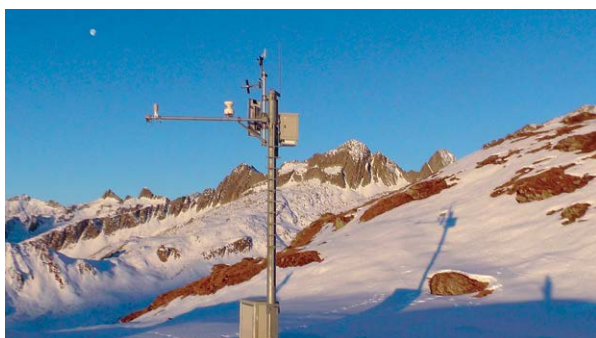


Lavinas sur la via da colligiazion Cavardiras-Pardomat

Project d'implants d'avertura da vias d'uual:

Silla Via Plaun Menisch atras la Val Peisel ei la via che sfundrava vegnida segirada cun agid d'in canaster da lenna. A Chischarolas sa la via buca vegnir duvrada sco access cun vehichels viers Caischavedra muort il terren instabil. Davart dil cantun retscheiva la vischnaunca negin sustegn finanziel per quei tschancun e quei toc vala buca pli sco via forestala. Perencunter ha saviu vegnir meglierau la via sur las Bovas sco alternativa. Vid la Via Run era previu el project da reparaziun da vias d'uual da segirar en dus loghens la via existenta. Ei setracta d'in mir che sederscha e d'in tschancun dalla via cun fessas. Quellas reparaturas vegnan exequidas igl onn 2016 e ston vegnir purtadas diltuttatg dalla vischnaunca. Davart dil cantun e dalla confederaziun dat ei per la Via Run existenta negin sustegn finanziel aschiditg che la vischnaunca sa buca presentar ina sligiazion pertuccont l'avertura digl uual Run. Tuttas lavurs ein succedidas entras il menaschi tecnic ensemen cun impressaris dalla vischnaunca.

La staziun IMIS Lumpegna ei in impurtont stabiliment per giudicar il prighel da lavinas. Il servis annual ei vegnius exequius dalla fatschenta incaricada digl institut da lavinas a Tavau.



Projects collectivs e tgira digl uual giuven: Tgiras d'uual giuven ein succedidas els uuals da Clavadials - Fontaunas, Cresta da Cots ed egl uual Run. Las investiziuns forestalas muntan igl onn da gestiun a frs. 265'534.61.-, las contribuziuns cantunales e federalas a frs. 87'708.95.

Academia Vivian

Miez mars 2015 han la treis vischnauncas purtadras Mustér, Tujetsch e Medel surdau en ina curvegna da prestaziun il menaschi dall'Academia Vivian alla uniu Center sursilvan d'agricultura. Per segirar ed augmentar il svilup dallas activitads ei dunna Tabea Baumgartner vegnida engaschada. Aschia ei vegniu lantschau activitads da pliras varts cul patratg da render pli enconuschent l'Academia Vivian.

L'entschatta matg ha l'Uniu purila Mustér festivau la finiziun dall'exposiziun da biestga en quei bi liug. Las scolas da Curaglia e Tujetsch han fatg las empremas experienzas la primavera ed igl atun han la 3. e 4. classa da Mustér sco era la 2. entochen 4. classa da Medel lantschau igl onn digl uual «Wald-trophy 2015/2016» nua ch'ellas s'occupeschan pli intensivamein cugl uual. Ils tschun films han carmala ca. 230 personas, pia rodund 45 personas per presentaziun a Stagias. Era il project «Bergwald» ha festivau siu giubileum da 25 onns en quei liug cun dar ina zun interessanta revista dil stemprau Vivian dil fevrer 1990, explicond las consequenzas ecologicas ed economicas da quel.

Staziun IMIS a Lumpegna

Fin uost ha la prelecziun dalla stria Dentervals da Hubert Giger ch'ei vegnida enramada dalla cantadura Ursina Giger da Mustér e da sias collegas delectau in flot publicum. En connex cul product «uaul» eis ei vegniu lantschau pliras autras purschidas sco uaul da schurmetg, palius, plontas en la muntogna, labor d'uaul, biblioteca d'uaul. Purschidas che duein plidentar classas e giuventetgna. La partenza ha entschièet cun elan ed igl ei da sperar ch'ei detti ina buna cuntinuaziun.

In sguard el futur

Vias d'uaul: Segironza e manteniment vid infrastructura forestala ei previu vid la Via Run.

Tagls da lenna: Muort ils gronds donns digl onn vargau eisi da quintar cun enqual igniv dil bau-scorsa. Muort il prezi bass da lenna ei previu d'exequir mo pigns tagls, quels enteifer la tgira digl uaul da schurmetg.

Tgira d'uaul giuven: La tgira d'uaul giuven vegn augmentada egl onn 2016, cunquai che quella ei vegnida restrenschiada igl onn da rapport en favur dalla reparaziun dils donns d'uaul.

Ovra Russein

Cun l'entschatta october 2014 ei l'Ovra Russein vegnida prida en funcziun suenter in temps d'emprova da bunamein sis meins. Ils cuosts per l'engrondaziun dil mir da fermada e la sanaziun dils indrezs da produenziun ein vegni calculai cun rodund 100 milliuns francs. Muort cuosts pli bass, bunas cundiziuns da refinanziaziun e la realisaziun enteifer il plan da ter-

mins han ils cuosts d'investiziun saviu vegnir reduci a biebein 80 miulliuns francs.

Igl'emprem onn da fatschenta 2014/15 ei vegniu produciu rodund 55.6 milliuns kWh, quei che corrispunda allas spetgas. Ils cuosts da produenziun muntan per igl onn hidrologic a 5.43 rp./kWh. L'energia da participaziun dallas vischnauncas da Sumvitg e Mustér sco era dil cantun ha la Axpo Hydro Surselva surpriu. Naven digl 1. d'october 2015 obtegn l'Ovra Russein dalla Swissgrid in'indemnisaziun da 11.7 rp./kWh per cuvierer ils cuosts dalla furniziun d'electricitad (KEV). Corrispudentamein retila la Swissgrid l'energia producida ed ils participai obtegnan el futur enstagl energia da participaziun ina pli aulta dividenda.



Halla da maschinis a Madernal



Lag da fermada a Barcuns

Finanzas

Danovamein in bien quen

Il quen 2015 siara legreivlamein cun in ault cash-flow. Quei oreifer resultat ei d'ina vart d'attribuir alla buna disciplina da budget e da l'otra vart ad in surpli dallas entradas tier la taglia sco era muort il fetg bien onn hidrologic tier ils tscheins d'aua e la vendita d'energia da concessiun e da participaziun.

Era el futur duei vegnir fatg investiziuns en relaziun dil cash-flow. Quellas duein possibilitar in saun svilup e naturalmein esser persistentas. Decisiv ei igl equiliber finanziel sur plirs onns.

Suenter haver fatg pliras amortisaziuns supplementaras dalla facultad administrativa ell'altezia da frs. 1'708'527.– siara il quen 2015 cun expensas da frs. 17'912'079.98 ed entradas da frs. 18'185'430.38. Il resultat dil quen current munta aschia ad in surpli d'entradas da frs. 273'350.40. Las amortisaziuns totalas importan frs. 2'407'043.–. Ordlunder seresulta in cash-flow da frs. 2'169'471.–.

Il quen d'investiziun siara cun expensas da frs. 1'882'566.71 ed entradas da frs. 343'402.90, pia investiziuns nettas da frs. 1'539'163.81. Las grondas investiziuns pertuccan la sanaziun dalla Via Sogn Gions cun frs. 334'544.42, la canalisaziun e serenera cun frs. 539'969.43, la realisaziun da divers projects forestals cun frs. 265'534.61 ed il project per la meglieraziun funsila cun frs. 49'225.45.

Las prognosas laian supponer ch'ils proxims quens communalns siaran buca pli cun tals buns resultats.

Preventiv ed activitads 2016

Ils 9 d'october 2015 ei il cussegl da vischnaunca vegnius informaus en detagl davart la situaziun finanziaria dalla vischnaunca. Suenter ina fundada discussiun ha il parlament communal incaricau la suprastanza communalna da preparar il preventiv 2016 cun in pei da taglia sin las entradas e la facultad da 120% dalla taglia cantunala ed in pei da taglia per la

taglia sin schischom dad 1.7‰ (sco tochen dacheu) cun presentar pusseivladads per ina meglieraziun finanziaria dalla vischnaunca.

Ils 28 d'october 2015 ha giu liug in'informaziun publica davart la situaziun finanziaria dalla vischnaunca. La preschientscha representativa da rodund 80 personas ha documentau il grond interess pertuccont ils fatgs da finanzas ed il svilup da nosa communitad. Suenter l'informaziun entras la suprastanza communalna han ils presents saviu s'exprimer. Las personas che han priu il plaid ein stadas unanimamein digl avis che l'actuala situaziun finanziaria dalla vischnaunca e las prognosas pil futur lubeschien buca ina reducziun dil pei da taglia. Per garantir in bien prosperar dalla vischnaunca seigi ei pli impurtont da promover investiziuns sco era da mantener e tenor situaziun augmentar las piazzas da lavur. Era igl augment dallas taxas da diever per la canalisaziun e la serenera ei buca vegnius mess en damonda. Cun quella tenuta ein las decisziuns dil cussegl da vischnaunca dils 9 d'october 2015 vegnidadas confirmadas.

Ils 20 da november 2015 ha il cussegl da vischnaunca - suenter haver decidiu differentas adattaziuns - approbau il preventiv 2016 che siara tier il quen current cun in surpli d'entradas da frs. 695'600.– e tier il quen d'investiziun cun expensas nettas da frs. 4'115'900.–. Cun preveder amortisaziuns da frs. 632'400.– e prelevaziuns ord finanziaziuns specialas da frs. 224'400.– resulta in cash-flow da biebein 1.1 milliuns francs. La gronda part dallas investiziuns pertucca il manteniment dall'infrastructura communalna (casa da scola, Center da sport e cultura, vias, canalisaziuns e sereneras, rempar en Val Acletta).

Cun l'entschatta da 2016 ha la Regenza mess en vigor la refurma dall'ulivaziun da finanzas. Pertuccadas ein oravontut las spartas scolaziun e formaziun, sanadad, susteniments socials e l'ulivaziun dallas resursas. Per la vischnaunca da Mustér vegn preventamein la nova ulivaziun da finanzas per saldo ad haver neginas consequenzas finanzialas.

Il preventiv per 2016 seprenta sco suonda:

Quen current	Preventiv 2016	Quen 2015	Quen 2014
Entradas	14 206 400	18 185 430	14 817 970
Expensas	13 510 800	17 912 080	14 506 719
Surpli entradas	695 600	273 350	311 251
Quen d investiziun			
Investiziuns bruttas	5 615 000	1 882 567	1 579 802
Entradas	1 499 100	343 403	529 253
Investiziuns nettas	4 115 900	1 539 164	1 050 549

Engraziament

Senza igl engaschi da numerusas persunas per il beinstar general, sa ina societad buca prosperar. En num dalla suprastonza communal admettein nus in resentiu Dieus paghi a tuttas persunas ch'ein s'en-

gaschadas en favur dalla vischnaunca. In special engraziament a tuts mandataris per lur grond engaschi. Bugen quintein nus vinavon cul sustegn dalla cumi-nonza per saver slijar la numerusas sfidas.

Suprastonza communal Disentis/Mustér



Il president: *Francestg Cajacob*



Il canzlist: *Andri Hendry*



Nova punt sur il Rein Anterieur a Fontanivas

Quen 2015

Resultat complet

Survesta	Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Quen current						
Expensas	17 912 080		15 523 400		14 506 719	
Entradas		18 185 430		15 670 600		14 817 970
Surpli entradas	273 350		147 200		311 251	
Surpli expensas						
Quen d'investiziun						
Investiziuns	1 882 567		5 009 800		1 579 802	
Entradas investiziuns		343 403		2 847 600		529 253
Investiziuns nettas		1 539 164		2 162 200		1 050 549
Finanziaziun						
Investiziuns nettas	1 539 164		2 162 200		1 050 549	
Amortisaziuns facultad administrativa		698 516		775 600		776 300
Amortisaziuns supplementaras		1 708 527		225 000		1 503 298
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	375 273		425 800		394 135	
Surpli entradas quen current		273 350		147 200		311 251
Surpli expensas quen current						
Avanzament da finanziaziun	765 957				1 146 165	
Deficit da finanziaziun				1 440 200		
Cash-flow						
Amortisaziuns facultad administrativa		698 516		775 600		776 300
Amortisaziuns supplementaras		1 708 527		225 000		1 503 298
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	510 923		425 800		394 135	
Surpli entradas quen current		273 350		147 200		311 251
Surpli expensas quen current						
Cash-flow	2 169 471		722 000		2 196 714	
Grad d'atgna finanziaziun	141%		33%		209%	

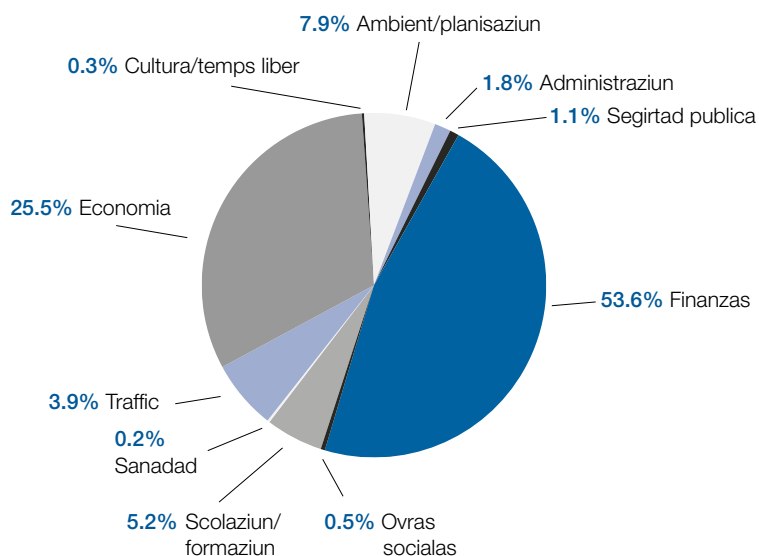


Swiss Energy Podium
dils 8-5-2015 en
Sala Peter Kaiser
en Claustra Mustèr
Foto: Hans Huonder

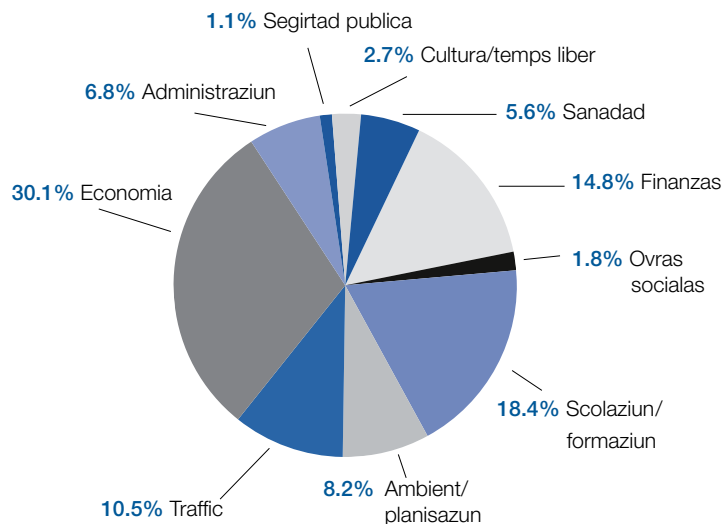
Quen current

Structurau tenor funcziuns		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
0	Administraziun generala Surpli expensas	1 225 264.20	277 103.34	1 266 700	265 400	1 227 288.54	289 836.80
			948 160.86		1 001 300		937 451.74
1	Segirtad publica Surpli expensas	204 799.20	156 971.55	236 900	140 800	195 135.30	140 453.15
			47 827.65		96 100		54 682.15
2	Scolaziun e formaziun Surpli expensas	3 301 793.25	979 876.40	3 388 800	948 900	3 341 149.59	938 489.05
			2 321 916.85		2 439 900		2 402 660.54
3	Cultura e temps liber Surpli expensas	487 133.95	39 451.10	463 100	37 100	445 571.09	49 012.00
			447 682.85		426 000		396 559.09
4	Sanadad Surpli expensas	1 003 065.55	41 811.55	760 300	37 000	853 775.48	36 914.05
			961 254.00		723 300		816 861.43
5	Ovras socialas Surpli expensas	313 290.30	71 126.10	313 800	50 000	373 350.85	106 612.15
			242 164.20		263 800		266 738.70
6	Traffic Surpli expensas	1 880 620.35	1 184 240.50	2 011 900	1 153 500	1 986 527.20	1 038 710.77
			696 379.85		858 400		947 816.43
7	Ambient/planisaziun Surpli expensas	1 468 567.95	1 217 574.66	1 567 200	1 302 300	1 390 792.09	1 227 047.56
			250 993.29		264 900		163 744.53
8	Economia Surpli expensas Surpli entradas	5 382 253.45	5 772 504.23	4 321 600	3 992 600	2 285 156.78	3 102 489.97
		390 250.78			329 000	817 333.19	
9	Finanzas Surpli entradas	2 645 291.78	8 444 770.95	1 193 100	7 743 000	2 407 972.55	7 888 404.63
		5 799 479.17		6 549 900		5 480 432.08	
	Total expensas	17 912 079.98		15 523 400		14 506 719.47	
	Total entradas		18 185 430.38		15 670 600		14 817 970.13
	Surpli expensas						
	Surpli entradas	273 350.40		147 200		311 250.66	

Entradas



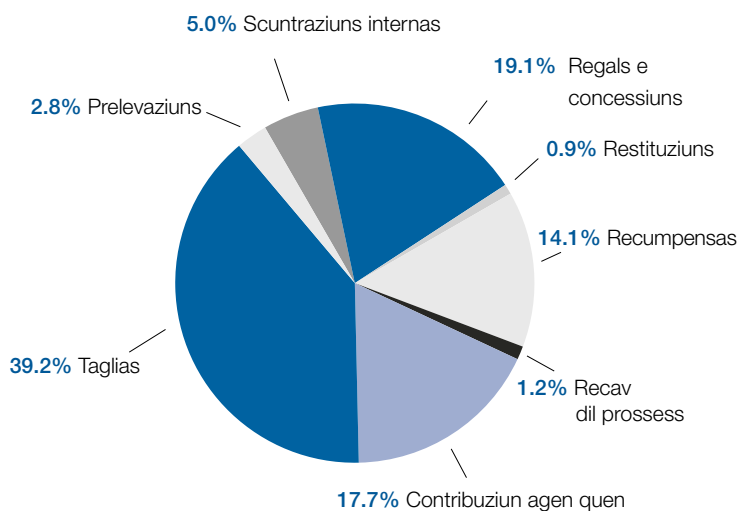
Expensas



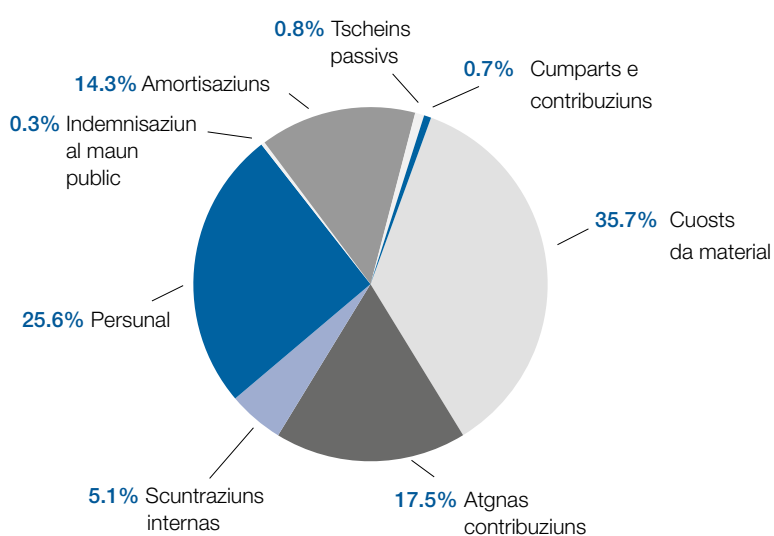
Quen current

Structurau tenor gruppas da materia	Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
3 Expensas	17 912 079.98		15 523 400		14 506 719.47	
30 Cuosts da personal	4 587 190.80		4 607 400		4 588 788.70	
31 Cuosts da material	6 391 592.95		5 670 100		4 273 830.72	
32 Tscheins passivs	151 633.52		230 000		184 990.70	
33 Amortisaziuns	2 559 064.56		1 030 600		2 302 418.65	
34 Cumparts e contribuziuns senza destinaziun d'intent	117 514.20		116 500		126 417.65	
35 Indemnisaziuns alla communitad	58 464.45		66 700		51 912.95	
36 Atgnas contribuziuns	3 132 763.15		2 864 000		2 059 083.30	
38 Deposit en finanziaziuns specialas e fundaziuns	0.00		0		0.00	
39 Scuntraziuns internas	913 856.35		938 100		919 276.80	
4 Entradas		18 185 430.38		15 670 600		14 817 970.13
40 Taglias		7 129 449.20		6 556 500		6 031 612.98
41 Regals e concessiuns		3 474 412.00		2 375 800		3 651 487.55
42 Recav dil possess		220 574.60		211 300		240 185.70
43 Recumpensas		2 431 499.63		2 587 600		1 654 388.82
44 Cumparts e contribuziuns senza destinaziun fixa		124 448.00		124 400		124 448.00
45 Restituziuns dalla communitad		164 238.05		173 400		182 867.35
46 Contribuziuns per agen quen		3 216 029.60		2 277 700		1 619 568.06
48 Prelevaziun ord finanziaziuns specialas e fundaziuns		510 922.95		425 800		394 134.87
49 Scuntraziuns internas		913 856.35		938 100		919 276.80
Surpli expensas						
Surpli entradas		273 350.40		147 200		311 250.66

Entradas



Expensas



Quen current

Structurau tenor funcziuns		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Total		17 912 079.98	18 185 430.38	15 523 400	15 670 600	14 506 719.47	14 817 970.13
Expensas netto							
Entradas netto		273 350.40		147 200		311 250.66	
0	Administraziun generala	1 225 264.20	277 103.34	1 266 700	265 400	1 227 288.54	289 836.80
01	Legislativa ed executiva	258 135.30	7 000.00	284 300	7 000	268 621.55	3 667.00
011	Legislativa	53 857.35		75 400		61 768.80	
012	Executiva	204 277.95	7 000.00	208 900	7 000	206 852.75	3 667.00
02	Administraziun generala	940 480.45	264 183.34	949 200	252 900	931 800.79	280 249.80
020	Cuosts da personal e da biro	657 586.80	122 096.69	669 900	115 700	637 669.09	144 736.10
021	Uffeci da baghegiar	227 445.55	89 393.50	217 500	76 400	236 373.55	78 295.75
025	Assicuranzas	14 909.55		16 000		14 904.85	
026	Taxas e provisiuns	23 171.85	52 693.15	30 000	60 800	25 765.70	57 217.95
029	Regiun Surselva	17 366.70		15 800		17 087.60	
07	Baghetgs d'administraziun	26 648.45	5 920.00	33 200	5 500	26 866.20	5 920.00
070	Casa communal	26 648.45	5 920.00	33 200	5 500	26 866.20	5 920.00
1	Segirtad publica	204 799.20	156 971.55	236 900	140 800	195 135.30	140 453.15
10	Survigilanza giuridica	6 100.60	25 821.25	8 000	35 000	5 939.25	36 029.00
100	Uffeci funsil		25 821.25		35 000		36 029.00
101	Mesiraziun e terminaziun	3 189.60		5 000		2 578.25	
109	Ulteriura survegilanza giuridica	2 911.00		3 000		3 361.00	
11	Polizia communal	11 230.85	9 000.00	12 500	12 000	11 004.25	9 000.00
12	Sentenzia giuridica	56 564.70		68 100		48 327.65	
120	District/cumin	56 564.70		68 100		48 327.65	
14	Pumpiers e polizia da fiug	89 816.25	92 700.00	108 400	85 000	86 014.35	85 575.00
15	Stan da sittar e da schibas	2 021.85		2 200		2 022.15	
16	Protecziun civila	39 064.95	29 450.30	37 700	8 800	41 827.65	9 849.15
2	Scolaziun e formaziun	3 301 793.25	979 876.40	3 388 800	948 900	3 341 149.59	938 489.05
20	Scoletta	210 704.90	90 259.40	211 000	85 700	193 288.00	93 883.35
21	Scolas fundamentalas	2 769 856.30	889 617.00	2 818 800	863 200	2 894 810.89	844 605.70
210	Scola primara e classa pintga	1 059 650.18	380 329.20	1 056 700	360 000	1 052 055.77	352 881.00
211	Scola reala	371 498.65	106 528.45	368 700	109 500	299 552.64	96 578.40
212	Scola secundara	471 587.27	232 664.15	488 200	228 200	604 381.42	221 603.25
214	Scola da musica	31 072.55		30 000		29 095.00	
215	Scola da lavur e tenercasa	204 014.13		203 900		202 883.89	
217	Baghetgs da scola e halla Cons	366 416.57	23 637.50	401 100	25 000	443 377.42	29 112.00
219	Diversa scolaresser	265 616.95	146 457.70	270 200	140 500	263 464.75	144 431.05
22	Scolaziun speciala	135 963.85		117 500		56 060.80	
23	Formaziun professionala	185 268.20		241 500		196 989.90	
3	Cultura e temps liber	487 133.95	39 451.10	463 100	37 100	445 571.09	49 012.00
30	Promozion dalla cultura	113 424.40	60.00	113 600		134 407.47	160.00

Quen current

Structurau tenor funcziuns		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
31	Tgira da monuments e protecziun dalla patria	44 256.85	14 463.00	47 200	15 100	52 469.15	14 655.00
34	Sport	329 217.25		302 000		258 451.77	
340	Center da sport e cultura	248 257.25		216 500		178 229.77	
342	Susteniments d'uniuns sportivas	80 960.00		85 500		80 222.00	
35	Ulteriu divertiment e temps liber		24 928.10		22 000		34 197.00
39	Clutgers da baselgias e capluttas	235.45		300		242.70	
4	Sanadad	1 003 065.55	41 811.55	760 300	37 000	853 775.48	36 914.05
40	Sanadad	876 695.80		623 000		702 354.80	
400	Spital regiunal Surselva	302 907.40		243 000		302 684.20	
410	Casa da tgira	573 788.40		380 000		399 670.60	
44	Tgira ambulonta	70 302.75		87 500		102 694.08	
45	Profilaxa	200.00		1 000		260.00	
46	Survetsch da sanadad en scola	55 867.00	41 811.55	48 800	37 000	48 466.60	36 914.05
5	Ovras socialas	313 290.30	71 126.10	313 800	50 000	373 350.85	106 612.15
52	Assicuranzas da malsauns	7 924.15	11 595.70	15 000		14 632.75	1 476.80
55	Invaliditad	2 119.00		2 700		2 134.00	
56	Construcziun da casas/habitaziuns	10 000.00		10 000		8 000.00	
58	Susteniments socials	293 247.15	59 530.40	285 100	50 000	348 084.10	105 135.35
581	Susteniments socials	249 446.10	56 004.05	232 600	45 000	277 492.00	97 157.35
589	Divers susteniments	43 801.05	3 526.35	52 500	5 000	70 592.10	7 978.00
59	Acziuns d'agid	0.00		1 000		500.00	
6	Traffic	1 880 620.35	1 184 240.50	2 011 900	1 153 500	1 986 527.20	1 038 710.77
62	Vias communalas	1 728 987.35	1 184 240.50	1 860 300	1 153 500	1 846 390.20	1 038 710.77
620	Vias	506 356.95		592 200		510 147.08	12 101.90
621	Vias funsilas	13 398.20		11 400		610.40	
622	Survetsch tecnic	1 093 411.67	1 111 744.55	1 140 300	1 098 500	1 157 793.67	962 470.87
623	Parcadis	52 862.70	72 495.95	54 100	55 000	106 429.80	64 138.00
624	Illuminaziun	62 957.83		62 300		71 409.25	
65	Traffic regiunal	151 633.00		151 600		140 137.00	
651	Bus local	151 633.00		151 600		140 137.00	
7	Ambient e planisaziun	1 468 567.95	1 217 574.66	1 567 200	1 302 300	1 390 792.09	1 227 047.56
70	Aquaducts	9 720.00		10 000		23 551.35	
71	Dismessa e purificaziun dall'aua	715 295.27	715 295.27	767 000	767 000	712 251.20	712 251.20
710	Canalisaziun e serenera	715 295.27	715 295.27	767 000	767 000	712 251.20	712 251.20
72	Dismessa da rumians	464 536.09	464 536.09	505 000	505 000	499 022.51	499 022.51

Quen current

Structurau tenor funcziuns		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
74	Santeri	87 292.65	4 800.00	86 200	7 700	32 665.85	10 800.00
75	Rempars e punts	46 252.69		76 500		7 233.18	
76	Lavineras	1 292.25				1 074.05	
78	Ulteriu schurmetg dalla natira	15 664.95	5 076.40	18 400	4 600	14 724.85	4 973.85
781	Dismessa da cadavers	15 664.95	5 076.40	18 400	4 600	14 724.85	4 973.85
79	Planisaziun	128 514.05	27 866.90	104 100	18 000	100 269.10	
8	Economia	5 382 253.45	5 772 504.23	4 321 600	3 992 600	2 285 156.78	3 102 489.97
80	Agricoltura	39 374.97	21 223.50	47 300	20 000	77 584.35	21 242.00
800	Alps e pastiras	6 031.30	5 666.00	7 300	4 500	9 193.95	4 180.00
801	Meglieraziuns	909.32		2 600		1 327.20	
802	Tratga d'animals	31 542.35	15 557.50	36 500	15 500	66 171.20	17 062.00
808	Mesiras socialas	892.00		900		892.00	
81	Forestalessers	2 995 049.47	3 032 743.98	2 263 400	2 194 000	879 584.43	738 737.82
810	Lavur ed administraziun forestalessers	34 247.75	14 215.20	33 700	12 000	30 336.35	44 084.62
811	Plantaziun e manteniment	2 867 166.02	3 002 539.93	2 145 000	2 167 000	765 998.15	675 179.00
812	Raccolta da lenna						3 267.90
813	Vias d'uaul	84 238.35	10 320.00	76 000	10 000	76 163.88	10 670.00
819	Diversa forestalessers	9 397.35	5 668.85	8 700	5 000	7 086.05	5 536.30
83	Turissem	1 271 288.98	1 150 893.35	1 156 700	1 000 000	342 842.00	141 252.40
84	Mistregn e commerci	78 835.63		79 200		92 774.55	
86	Energia	997 704.40	1 567 643.40	775 000	778 600	892 371.45	2 201 257.75
9	Finanzas	2 645 291.78	8 444 770.95	1 193 100	7 743 000	2 407 972.55	7 888 404.63
90	Taglias	30 404.85	5 984 257.85	32 000	5 556 500	26 900.95	6 031 612.98
92	Ulivaziun da finanzas	117 514.20	124 448.00	116 500	124 400	126 417.65	124 448.00
93	Cumparts	2 447.50	1 913 323.60	2 500.00	1 603 800	2 880.30	1 461 455.40
932	Regals e patentas		1 200.00		600		1 250.00
933	Cumparts vid taxas cantunalas		160.00		100		65.00
934	Tscheins d'aua		1 666 245.95		1 238 600		1 290 930.60
935	Concessiuns	2 447.50	245 717.65	2 500.00	364 500	2 880.30	169 209.80
94	Administraziun dalla facultad e dils deivets	157 118.37	227 741.50	232 800	233 300	188 555.00	239 556.70
940	Tscheins	152 733.52	226 191.50	232 100	231 300	187 190.70	236 186.70
942	Tscheins d'affittaziun sin immobilias	4 384.85	1 550.00	700	2 000	1 364.30	3 370.00
98	Amortisaziuns	2 337 806.86	195 000.00	809 300	225 000	2 063 218.65	31 331.55
980	Amortisaziuns dalla facultad finanziaria	152 020.97	115 000.00	30 000		22 820.85	
981	Amortisaziuns dalla facultad administrativa	2 185 785.89	80 000.00	779 300	225 000	2 040 397.80	31 331.55

Il quen detagliu ei publicaus sin la pagina d'internet www.disentis.ch sut «downloads-contabilitad» ni sa vegnir retratgs tier l'administraziun communal.

Quen d'investiziun

Structurau tenor funcziuns		Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
0	Administraziun generala Surpli expensas					-27 421.65	
1	Segirtad publica Surpli expensas						
2	Scolaziun e formaziun Surpli expensas	178 601.44	178 601.44	195 000	195 000	35 317.10	35 317.10
3	Cultura e temps liber Surpli expensas	199 946.00	199 946.00	479 700	479 700	356 382.46	356 382.46
4	Sanadad Surpli expensas						
5	Ovras socialas Surpli expensas						
6	Traffic Surpli expensas	465 988.62	121 613.50 344 375.12	722 000	325 600 396 400	480 971.45	480 971.45
7	Ambient/planisaziun Surpli expensas Surpli entradas	622 372.91	134 080.45 488 292.46	618 100	130 000 488 100	68 256.30 152 108.55	220 364.85
8	Economia Surpli expensas	415 657.74	87 708.95 327 948.79	2 995 000	2 392 000 603 000	666 296.20	308 888.00 357 408.20
9	Finanzas Surpli expensas						
Investiziuns bruttas		1 882 566.71		5 009 800		1 579 801.86	
Contribuziuns e subvenziuns			343 402.90		2 847 600		529 252.85
Investiziuns nettas			1 539 163.81		2 162 200		1 050 549.01
Structurau tenor gruppas da materia							
5	Expensas	1 882 566.71		5 009 800		1 579 801.86	
50	Beins	1 817 106.43		4 784 800		1 548 470.31	
52	Emprests e participaziuns	65 460.28		225 000		31 331.55	
56	Tenercasas privats						
6	Entradas		343 402.90		2 847 600		529 252.85
61	Taxas da gudida e recumpensas per avantatgs		134 080.45		130 000.00		220 364.85
62	Restituziun d'emprests e participaziuns		121 613.50		325 600		
66	Contribuziuns per agen quen		87 708.95		2 392 000		308 888.00
Investiziuns nettas			1 539 163.81		2 162 200		1 050 549.01

Quen d'investiziun

Structurau tenor funcziuns	Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Total	1 882 566.71	343 402.90	5 009 800	2 847 600	1 579 801.86	529 252.85
Investiziuns nettas		1 539 163.81		2 162 200		1 050 549.01
0 Administraziun generala					-27 421.65	
07 Baghetgs d'administraziun					-27 421.65	
070 Casa communal					-27 421.65	
2 Scolaziun e formaziun	178 601.44		195 000		35 317.10	
21 Scolas fundamentalas	178 601.44		195 000		35 317.10	
217 Baghetgs da scola e halla Cons	178 601.44		195 000		35 317.10	
3 Cultura e temps liber	199 946.00		479 700		356 382.46	
30 Promoziun dalla cultura	129 611.15		225 000		76 775.75	
34 Sport	70 334.85		254 700		279 606.71	
340 Center da sport e cultura	70 334.85		254 700		279 606.71	
6 Traffic	465 988.62		722 000	325 600	480 971.45	
61 Vias cantunalas	85 155.85		195 000		179 291.05	
62 Vias communalas	380 832.77	121 613.50	527 000	325 600	301 680.40	
620 Vias communalas	334 544.42	121 613.50	467 000	325 600	134 369.95	
622 Survetsch tecnic					165 244.05	
623 Parcadis	46 288.35		60 000		2 066.40	
7 Ambient e planisaziun	622 372.91	134 080.45	618 100	130 000	68 256.30	220 364.85
71 Dismessa e purificaziun dall'aua	539 969.43	134 080.45	395 000	130 000	68 256.30	220 364.85
72 Dismessa da rumians			140 000			
75 Rempars e punts	82 403		83 100			
8 Economia	415 657.74	87 708.95	2 995 000	2 392 000	666 296.20	308 888.00
80 Agricultura	49 225.45		160 000		185 564.85	
800 Alps e pastiras	49 225.45		160 000		185 564.85	
81 Forestalesser	265 534.61	87 708.95	2 173 000	2 062 000	322 202.10	308 888.00
817 Projects forestals	265 534.61	87 708.95	2 173 000	2 062 000	322 202.10	308 888.00
83 Turissem	35 437.40		437 000	330 000	127 197.70	
86 Energia	65 460.28		225 000		31 331.55	

Quen dalla circulaziun dils mieds finansials

		Quen 2015	Quen 2014
		frs.	frs.
Recav total dil menaschi		273 350	311 251
Amortisaziun facultad administrativa		698 516	776 300
Amortisaziuns supplementaras		1 708 527	1 503 298
Deposit en finanziaziuns specialas e fundaziuns		0	0
Prevelaziun ord finanziaziuns specialas e fundaziuns		-510 923	-394 135
<i>Cash-flow</i>		<i>2 169 471</i>	<i>2 196 714</i>
<i>Midadas</i>	Debiturs	-110 001	-23 262
	Sperditas sin debiturs	0	4 610
	Activas transitorias	-188 823	43 319
	Crediturs	-579 523	-53 528
	Delcredere	0	0
	Passivas transitorias	97 629	-91 886
	Plumbas e sacs da rumien	-1 304	-128
Circulaziun dils mieds finansials ord capital da gestiun		-782 022	-120 875
Circulaziun dils mieds finansials ord activitad dil menaschi		1 387 449	2 075 839
<i>Investiziuns</i>	Aczias e participaziuns	32 885	0
	Rectificaziun aczias e participaziuns	0	18 220
	Immobillas	-96 511	-130 119
	Facultad administrativa	-1 882 567	-1 449 682
<i>Desinvestiziuns</i>	Immobillas	0	0
	Taxas da colligiazion	134 080	220 364
	Facultad administrativa	0	0
<i>Contribuziuns da tierzas persunas</i>	Facultad administrativa	209 322	308 888
Circulaziun dils mieds finansials ord investiziuns		-1 602 790	-1 032 329
<i>Concessiun da credit</i>	Finanziaziuns specialas	0	-40 705
	Finanziaziuns specialas	0	-123 244
<i>Reducziuns</i>	Obligaziuns a cuort termin	-1 000 000	-1 000 000
	Obligaziuns a miez e liung termin	-2 000 000	-1 500 000
	Credit d'investiziun	-19 000	-111 000
<i>Augments</i>	Obligaziuns a cuort termin	2 000 000	1 000 000
	Obligaziuns a miez e liung termin	2 000 000	0
	Fondos restonts	24 668	-25 806
Circulaziun dils mieds finansials ord finanziaziuns		1 005 668	-1 800 755
Midada dils mieds liquids		790 327	-757 236
Mieds liquids	1. da schaner	-486 637	270 599
Mieds liquids	31 da december	303 690	-486 637
Augment/reducziun dils mieds liquids		790 327	-757 236

Amortisaziuns

Object	Investau brutto	Activau	Investiziuns		Amortisaziuns		Activau
	Entochen ils 31-12-2014	ils 1-1-2015	Expensas	Entradas	ordinarias	supplementaras	ils 31-12-2015
Alp Magriel		60 100					60 100
Canalisaziun Fontanivas	760 224	213 677			24 100		189 577
Canalisaziun Acletta Sid	253 696	65 315			5 900		59 415
Canalisaziun Clavaniev	87 320	38 520			4 300		34 220
Canalisaziun Clis	56 488	24 788			2 800		21 988
Canalisaziun Mumpé Medel	345 983	270 783			30 300		240 483
Canalisaziun Raveras		27 632			3 100		24 532
Canalisaziun Segnas	186 670	28 131			3 200		24 931
Canalisaziun Via da Scola	96 173	27 191			3 100		24 091
Canalisaziun Via Sursilvana	313 781	313 781					313 781
Canalisaziun Vitg	3 214 835	74 002	223 960		38 400		259 562
Canalisaziun zona da mistregn Plaun da Diras	345 409	285 928			32 100		253 828
Canalisaziun Chischliun/Scaletta	14 967	14 967	291 304				306 271
Casa da scola veglia Vitg	708 970		178 601			178 601	
Canalisaziun: Taxas da colligiazium				71 728			
Center da sport e cultura (1979/80-93/96)	15 539 419	1 782 627	70 335		214 400	500 000	1 138 562
Concepziun generala da drenascha	347 056	14 758			14 758		
Embellaziun dil vitg	109 148	109 148	129 611			238 759	
Meglieraziun funsila	349 630	293 313	49 225				342 538
Parcadis	1 999 214	198 010	46 288		32 500	211 799	
Pastiras	450 317	345 156					345 156
Project integral forestal	15 156 494	169 795	166 471			100 000	236 266
Projects forestals	1 839 376	96 663	99 063	87 709	42 200		65 818
Punt Salaplauna-Vitg	9 180	9 180				9 180	
Serenera Disla	593 654	119 010			13 400		105 610
Serenera Madernal	9 713	9 713					9 713
Serenera Raveras (1971/73, 1995/98)	13 110 137	430 207	24 705		45 800		409 112
Serenera: Taxas da colligiazium				62 353			
Senda Chischliun-Scaletta	118 018	118 018	10 095			128 112	
Loipa Cadi			25 343				25 343
Terren Cuoz-sut	117 880	117 880					117 880
Ovra Acletta	31 332		65 460				65 460
Uauls	10 500	808 237					808 237
Uor rein d'Acletta (1998/99)	1 798 151		82 403			80 000	2 403
Via Cavardiras	80 006	80 006			7 300	72 706	
Via da quartier Caschuarz	14 459	14 459			14 459		
Via Faltscharidas - Val Heiser	690 266	213 469			24 100	189 369	
Vias cantunales	2 130 168	1 541 996	85 156		142 300		1 484 852
Via Sogn Gions	32 330	32 330	334 544	121 614			245 261
		7 948 790	1 882 567	343 403	698 517	1 708 527	7 214 990
			1 539 164		2 407 043		



Plazza per tutt'aura el Center da sport e cultura

Bilanza

	31-12-2015 frs.	31-12-2014 frs.
1	ACTIVAS	
	Facultad financiera	8 911 674.02
		8 279 034.61
10	Mieds liquids	303 690.34
		34 805.27
100.00	Cassa	5 491.00
101.00	Schec postal	11 723.16
102.05	UBS: quen current	4 164.41
102.07	Banca Cantunala Grischuna: CSV	0.00
210.01	Banca Cantunala Grischuna: quen current	267 602.17
210.03	Banca Raiffeisen Cadi: quen current	14 709.60
		10 335.65
11	Dabiens	891 991.72
		781 990.59
111.00	Cantun: quen current	-11 664.31
112.00	Debiturs da taglia	293 534.65
115.00	Divers debiturs	599 840.67
119.00	Taglia preliminara	10 280.71
		1 336.15
12	Investiziuns	6 044 138.26
		5 979 208.45
<i>121</i>	<i>Aczias e participaziuns</i>	<i>4 418 707.00</i>
		<i>4 451 592.00</i>
121.01	Ovras Electricas Reinanteriur: 220 aczias	1 371 000.00
121.03	Pendicularas Mustér SA: 83 aczias	19 090.00
121.04	Viafier retica: 16 aczias	1.00
121.05	Matterhorn Gotthard Bahn: 24 aczias	1.00
121.06	Repower AG: 465 aczias	28 607.00
121.08	Grischelectra: 10 aczias	1.00
121.09	Ovra Russein SA: 3000 aczias	3 000 000.00
121.10	Plazza da golf Sedrun SA: 10 aczias	1.00
121.50	Banca Raiffeisen Cadi: 1 assegn	1.00
121.51	Banca Cantunala Grischuna: 40 cert. particip.	1.00
121.52	Scola da skis e snowboard: 1 assegn	1.00
121.54	Reka: 3 certificats da participaziun	1.00
121.55	Sennaria Surselva SA: 79 aczias	1.00
121.56	Recal SA: 5 aczias	1.00
		1.00
<i>123</i>	<i>Immobillas</i>	<i>1 620 463.20</i>
		<i>1 523 952.10</i>
123.01	Terren Sut Gliendas	133 891.10
123.04	Terren Pignola	1 084 281.90
123.05	Terren Caschuarz	402 290.20
		402 290.20
<i>125</i>	<i>Reservas</i>	<i>4 968.06</i>
		<i>3 664.35</i>
125.01	Reserva marcas da rumien	4 968.06
		3 664.35
13	Activas transitorias	1 671 853.70
		1 483 030.30
130.00	Diversas activas transitorias	1 671 853.70
		1 483 030.30
	Facultad administrativa	7 214 988.28
		7 948 787.61
14	Beins materials	7 214 988.28
		7 948 787.61
<i>140</i>	<i>Schischom</i>	<i>117 880.00</i>
		<i>117 880.00</i>
140.01	Cuoz-Sut: terren	117 880.00
		117 880.00

Bilanza

	31-12-2015 frs.	31-12-2014 frs.
141 <i>Indrezs da construcziun bassa</i>	4 402 516.57	4 432 328.00
141.01 Canalisaziun Vitg	879 613.73	402 749.30
141.07 Canalisaziun Segnas	24 930.85	28 130.85
141.08 Canalisaziun Raveras	24 532.00	27 632.00
141.09 Canalisaziun zona da mistregn Plaun da Diras	253 828.00	285 928.00
141.10 Canalisaziun Via da Scola	24 091.60	27 191.60
141.11 Serenera Raveras	409 112.23	430 207.23
141.12 Canalisaziun Mumpé Medel	240 482.60	270 782.60
141.13 Serenera Disla	105 609.75	119 009.75
141.16 Canalisaziun Acletta Sid	59 415.00	65 315.00
141.18 Concepziun generala da drenascha	0.00	14 757.70
141.19 Canalisaziun Fontanivas	189 577.25	213 677.25
141.20 Vias cantunalas	1 484 850.75	1 541 994.90
141.23 Via Faltscharidas	0.00	213 469.00
141.32 Via Caschuarz	0.00	14 458.75
141.41 Via Cavardiras	0.00	80 006.25
141.50 Canalisaziun Clis	21 988.30	24 788.30
141.51 Canalisaziun Clavaniev	34 219.80	38 519.80
141.54 Via Sogn Gions	245 261.22	32 330.30
141.58 Serenera Madernal	9 712.70	9 712.70
141.59 Senda Chischliun-Scaletta	0.00	118 017.70
141.60 Uor Acletta	2 403.48	0.00
141.61 Punts	0.00	9 180.00
141.63 Project integral forestal	302 084.23	266 458.57
141.68 Oвра Acletta	65 460.28	0.00
141.69 Loipa Cadi	25 342.80	0.00
141.70 Parcadis	0.00	198 010.45
143 <i>Indrezs da construcziun aulta</i>	1 138 561.16	1 782 626.31
143.06 Center da sport e cultura	1 138 561.16	1 782 626.31
145 <i>Uauls, alps e pastiras</i>	1 556 030.55	1 506 805.10
145.00 Uauls	808 236.60	808 236.60
145.01 Pastiras	345 156.00	345 156.00
145.02 Alp Magriel	60 100.00	60 100.00
145.04 Meglieraziun funsila	342 537.95	293 312.50
146 <i>Mobblias, maschinas e vehichels</i>	0.00	109 148.20
146.18 Embellaziun	0.00	109 148.20
Finanziaziuns specialas	450 395.81	331 234.74
18 Contos d'ulivaziun da menaschis communal e fondos	450 395.81	331 234.74
181 <i>Contos d'ulivaziun</i>	450 395.81	331 234.74
181.01 Canalisaziun e serenera	450 395.81	331 234.74
189 <i>Fondos</i>	0.00	0.00
189.10 Deposit forestal	0.00	0.00
Total activas	16 577 058.11	16 559 056.96

Bilanza

		31-12-2015	31-12-2014
		frs.	frs.
2	PASSIVAS		
	Capital jester	12 008 595.98	12 145 932.40
20	Quens currents	1 167 122.93	1 746 646.01
<i>200</i>	<i>Crediturs</i>	<i>903 362.08</i>	<i>1 474 681.16</i>
200.00	Divers crediturs	905 883.43	1 473 700.07
209.00	Taglia sin plivaleta	-2 521.35	981.09
<i>201</i>	<i>Fondos</i>	<i>263 760.85</i>	<i>271 964.85</i>
201.00	Fondos per fossas	246 313.60	252 783.60
201.01	Pauschala globala per susteniment	17 447.25	19 181.25
21	Deivet a cuort termin	2 000 000.00	1 521 442.49
<i>210</i>	<i>Bancas</i>	<i>2 000 000.00</i>	<i>1 521 442.49</i>
210.01	Banca Cantunala Grischuna: quen current		521 442.49
210.16	Banca cantunala: emprest	0.00	1 000 000.00
210.18	PostFinance: emprest	1 000 000.00	0.00
210.19	Banca Raiffeisen Cadi: emprest	1 000 000.00	0.00
22	Deivets a miez e liung termin	8 557 000.00	8 576 000.00
<i>221</i>	<i>Emprests tier bancas</i>	<i>8 500 000.00</i>	<i>8 500 000.00</i>
221.12	UBS: emprest	0.00	1 000 000.00
221.13	Banca Cantunala Grischuna: emprest	1 000 000.00	1 000 000.00
221.18	Banca Cantunala Grischuna: emprest	1 000 000.00	1 000 000.00
221.26	UBS: emprest	1 500 000.00	1 500 000.00
221.30	Banca Cantunala Grischuna: emprest	1 000 000.00	1 000 000.00
221.33	Banca Raiffeisen Cadi: emprest	1 000 000.00	1 000 000.00
221.35	UBS: emprest	0.00	1 000 000.00
221.38	Banca Raiffeisen Cadi: emprest	1 000 000.00	1 000 000.00
221.39	PostFinance: emprest	2 000 000.00	0.00
<i>225</i>	<i>Credits d'investiziun</i>	<i>57 000.00</i>	<i>76 000.00</i>
225.06	Halla Cons	57 000.00	76 000.00
23	Legats	28 402.35	28 402.35
233.01	Legat Zambotto	28 402.35	28 402.35
24	Rectificaziuns	35 000.00	150 000.00
240.00	Delcredere	35 000.00	150 000.00
25	Passivas transitorias	221 070.70	123 441.55
250.00	Diversas passivas transitorias	221 070.70	123 441.55
28	Finanziaziuns specialas	3 557 050.58	3 675 063.41
<i>281</i>	<i>Contos d'ulivaziun da menaschis communalas</i>	<i>31 544.67</i>	<i>73 575.80</i>
281.04	Parcadis	1 504.00	1 504.00
281.05	Dismessa da rumians	30 040.67	72 071.80
<i>288</i>	<i>Prefinanziaziuns</i>	<i>2 224 187.45</i>	<i>2 304 187.45</i>
288.01	Reserva per energias regenerablas	2 224 187.45	2 304 187.45

Bilanza

		31-12-2015 frs.	31-12-2014 frs.
289	<i>Fondos</i>	1 301 318.46	1 297 300.16
289.01	Schurmetg civil: daner d'acquist	38 342.70	58 993.00
289.03	Cristallas	23 540.20	21 092.70
289.04	Suga «Wyssen»	136 815.13	136 815.13
289.05	Orcan «Vivian»	637 768.95	611 673.95
289.06	Suga «Valentini»	64 296.95	68 170.85
289.09	Casa Sogn Gions	159 064.53	159 064.53
289.10	Cumpra da terren	148 490.00	148 490.00
289.13	Taxas da cumpensaziun per parcadis	93 000.00	93 000.00
29	Capital		
290.00	Capital agen per ils 1-1-15	738 061.15	426 810.49
	Surpli entradas	273 350.40	311 250.66
	<i>Capital agen per ils 31-12-15</i>	1 011 411.55	738 061.15
	Total passivas	16 577 058.11	16 559 056.96

Pretensiuns ed obligaziuns eventualas

<i>Academia Vivian</i>	63 400.00	63 400.00
Garanzia emprest senza tscheins dallas vischnauncas da Sursassiala (cumpart Mustér)		
<i>Restauraziun dalla baselgia claustrala Sogn Martin</i>	1 000 000.00	
Contribuziun dad 1 milliun francs repartiu sur 10 onns (2016 – 2025)		

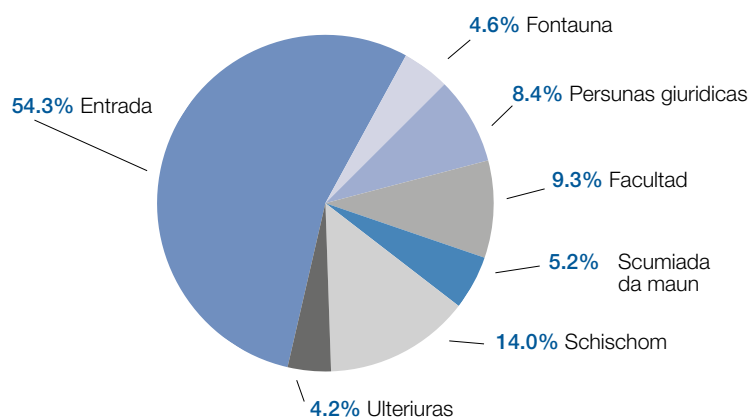
Finanziaziuns specialas

		Expensas frs.	Entradas frs.
710	Canalisaziun e serenera		
	Cuosts da persunal e material	413 828.27	
	Amortisaziuns	221 257.70	
	Scuntraziuns internas	80 209.30	13 980.00
	Taxas da diever		448 073.75
	Conto d'ulivaziun (deficit)		253 241.52
	Total	715 295.27	715 295.27
720	Dismessa da rumians		
	Cuosts da material	406 560.99	
	Scuntraziuns internas	57 975.10	1 100.00
	Conto d'ulivaziun (deficit)		42 031.13
	Taxas fundamentalas		337 771.85
	Taxas per differentas dismissas		38 968.71
	Contribuziun Regiun Surselva		44 664.40
	Total	464 536.09	464 536.09

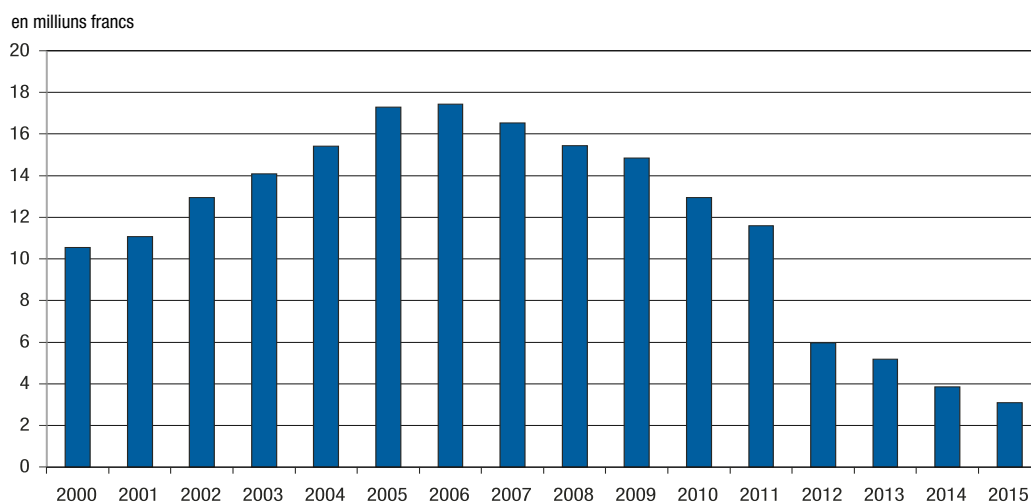
Entradas da taglia

Specificaziun	Quen 2015 frs.	Preventiv 2015 frs.	Quen 2014 frs.
Taglia sin entrada personas naturalas	3 250 413	3 170 000	3 222 375
Taglia sin facultad personas naturalas	559 576	483 000	484 061
Taglia personas giuridicas	502 972	465 000	477 915
Taglia alla fontauna	273 390	200 000	321 028
Taglia sin cumpensaziun da capital	74 572	70 000	152 877
Taglia sin schischom	838 110	820 000	873 307
Taglia sin gudogn da schischom	88 591	50 000	142 698
Taglia sin scumiada da maun	311 686	250 000	344 880
Taglia sin ierta	68 713	40 000	4 042
Taglia sin donaziun	1 124	0	0
Taglia da tgauns	9 410	8 500	8 430
Taglia penala	5 702	0	0
Total	5 984 259	5 556 500	6 031 613

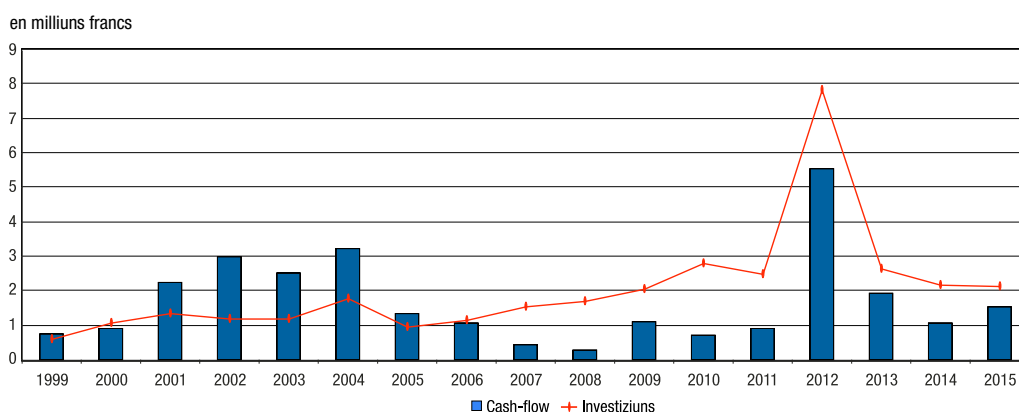
Taglias



Deivet netto



Cash-flow



Center da sport e cultura



Quen current

	Quen 2015		Preventiv 2015		Quen 2014	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Administraziun	659 676.87	400.40	608 000	0	608 016.20	250.55
Restauraziun	95 571.57	172 392.50	96 000	188 000	95 478.62	168 921.65
Hallas, stabiliments	217 836.09	549 544.40	224 000	556 000	205 487.30	552 503.75
Indrezs ordadora	23 931.01	94 194.45	33 000	88 000	22 133.45	81 400.15
Plazza da glatsch	34 940.56	42 112.00	41 000	38 000	56 714.60	39 885.30
Total expensas	1 031 956.10		1 002 000		987 830.17	
Total entradas		858 643.75		870 000		842 961.40
Sperdita		173 312.35		132 000		144 868.77

Bilanza

		31-12-2015 frs.	31-12-2014 frs.
1	ACTIVAS		
	Facultad finanziaria	109 096.71	171 070.49
10	Mieds liquids	75 214.46	109 913.93
100	Cassa	4 589.70	9 215.95
102	Bancas	70 624.76	100 697.98
11	Dabiens	25 133.80	52 130.96
115	Debiturs	25 133.80	52 130.96
12	Investiziuns	7 500.00	7 500.00
125	Reservas	7 500.00	7 500.00
13	Activas transitorias	1 242.45	1 519.60
130	Activas transitorias	1 242.45	1 519.60
	Facultad administrativa	6.00	6.00
14	Beins materials	6.00	6.00
146	Mobiliias, maschinas e vehichels	6.00	6.00
	Total	109 096.71	171 070.49
2	PASSIVAS		
	Capital jester	109 096.71	171 070.49
20	Quens currents	77 129.59	56 745.72
200	Crediturs	77 129.59	56 745.72
22	Deivets a miez e liung termin	31 967.12	114 324.77
221	Emprests	31 967.12	114 324.77
25	Passivas transitorias	-	-
250	Passivas transitorias	-	-
	Total	109 096.71	171 070.49

Rapport dalla cumissiun da gestiun

Conform ad art. 54 dalla constituziun communal e dil regulativ per la cumissiun da gestiun sco era se-basond sin la lescha da finanzas dil cantun Grischun ha la cumissiun da gestiun examinau l'administraziun communal e il menaschi finanziel. Las sedutas han giu liug per part ensemen cun la suprastanza communal e ils revisurs externs. La revisiun tecnica ei succedida entras Confidar fiduziaria SA (Gion Friberg e Martin Caduff).

La cumissiun ha repassau ina vasta documentaziun sco ils protocols dallas autoritads communalas e controllau las activitads dall'administraziun, ils differents quens e la bilanza, cumpriu la cassa e la contabilitad sco era il quen da menaschi dil Center da sport e cultura.

Per il quen ei la suprastanza communal responsabla, ferton che nossa funcziun ei da controllar el e da dar giu nies pareri.

Nossas examinaziuns ein succedidas conform als principis da revisiun. Tenor quels ei l'examinaziun da planisar e d'exequir aschia, che munconzas essenzialas el quen annual san vegnir eruidas cun segirtad sufficienta. Nus havein controllau ils posts e las indicaziuns dil quen annual cun agid d'analisis e retschercas sin basa d'emprovas da controlla. Nus essan dil meini, che nossas controllas fuorman in basa sufficienta per nies pareri.

Sin fundament dallas examinaziuns fatgas savein nus constatar ch'il quen current, il quen d'investiziun e la bilanza correspundan alla contabilitad e che quella ei menada conform allas prescripziuns vertentas. La cumissiun constatescha che la suprastanza communal, ils officials ed ils emploiai administreschan cun quitau e bien senn da responsabladad il menaschi communal.

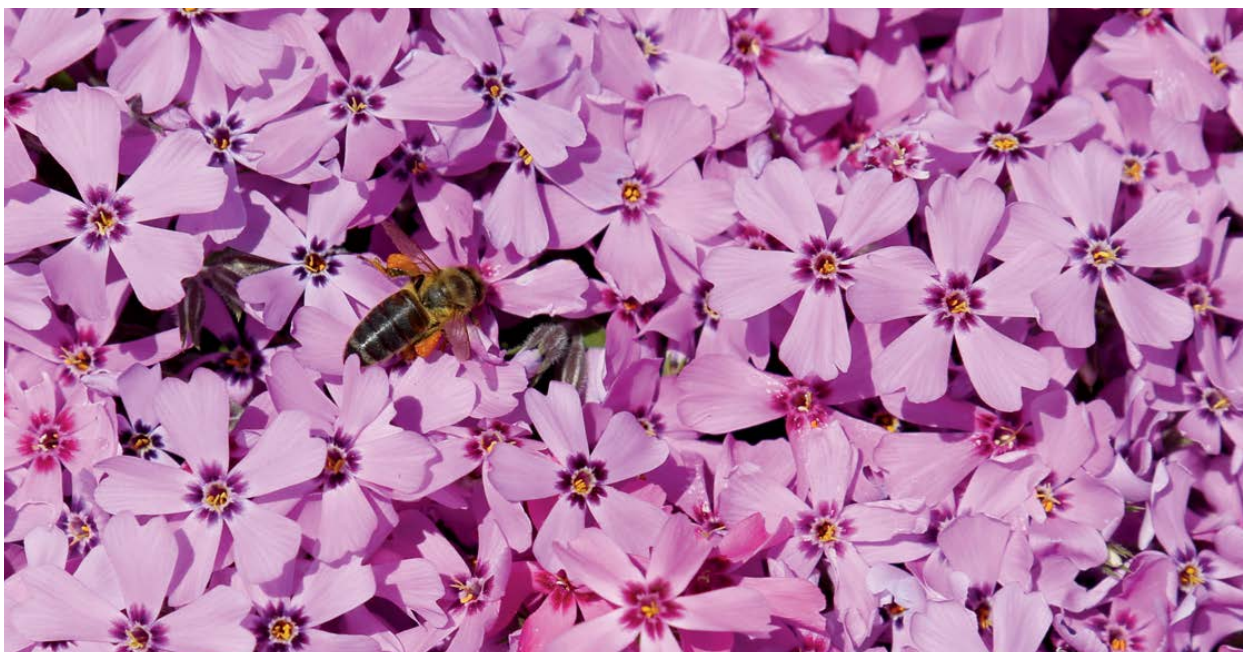
Propostas

Sin fundament dallas controllas e dall'examinaziun dil quen e dils fatgs administrativs propona la cumissiun da gestiun al cussegl da vischnaunca da:

1. approbar il rapport da gestiun 2015;
2. approbar il quen 2015;
3. suttametter il quen 2015 al referendum facultativ conform agl art. 21, lit. a dalla constituziun communal;
4. dar scarica alla suprastanza communal, a tuts officials ed als collaboraturs communal e dil Center da sport e cultura;
5. admetter in cordial engraziament alla suprastanza, als officials, als collaboraturs communal e dil Center da sport e cultura.

Cumissiun da gestiun
Beat Hosang, president
Manfred Caviezel
Toni Huonder

Disentis/Mustér, avrel 2016



Autoritads communalas 2015

Suprastanza communal

President communal; administraziun,
finanzas ed economia Francestg Cajacob
Substitut Roger Tuor

Vicepresident; ambient e segirtad publica
Roger Tuor
Substitut Iso Mazzetta

Scolaziun, cultura e sport
Madlen Deflorin-Spescha
Substitut Francestg Cajacob

Sanadad, forestalessers ed agricultura
Cecilia Maissen-Desax
Substituta Madlen Deflorin-Spescha

Baghegiar ed infrastrucutra
Iso Mazzetta
Substituta Cecilia Maissen-Desax

Cussegl da vischnaunca

Cussegl da vischnaunca
President Edgar Durschei
Vicepresident Livio Zanetti
Actuar Ervin Maissen

Christoph Berger, Armin Berther, Adrian Bigliel,
Silvio Candinas, Adrian Deflorin (naven dils 14-06),
Rita Huonder-Tenner, Wendelin Jacomet, Jordana
Lozza-Desax, Armin Manetsch, Flavio Murer,
Adrian Pally, Marco Schmed (entochen ils 31-01),
Alfred Spescha, Rico Tuor

Cumission da gestiun

President Beat Hosang
Manfred Caviezel, Toni Huonder

Administraziun communal

Canzlist communal Andri Hendry
Uffeci da taglia/vicecanzlist Romeo Schmed
Secretariat/Cassa da cumpensaziun/uffeci da lavur/
controlla da habitonts Ursin Flepp, Andrea Hosang
Contabilitad Gian Carlo Albin
Emprendists Rino Caduff (entochen ils 30-06),
Sandra Cajacob, Fiona Cavegn (naven dils 01-08)

Survetschs technics/uffeci da baghegiar

Menader Ervin Maissen
Assistentad dalla direcziun Ludivina Petridis-Riedi

Survigilader dalla serenera Aluis Cabernard

Menaschi tecnic

Menader menaschi tecnic e selvicultur Simon
Cathomen

Pascal Albin (01-05 entochen ils 31-10), Simon Beer,
Ignaz Bisquolm, Ignaz Flepp, Adrian Huonder (ento-
chen ils 31-07), Mario Lombris, Roger Lutz, Linus
Manetsch, Sep Antoni Schuoler, Tobias Schuster
(naven dils 01-11)
Emprendists Silvan Cathomen, Pirmin Lombris

Manteniment edifecis communalas

Scola vitg Gion Zazzi e Corina Zazzi-Giger
Casa communal Carmelina Pöhl-Levy
Scola Segnas Corina Zazzi-Giger (entochen ils 30-03),
Helen Lutz-Riedweg (naven dils 01-04)

Center da sport e cultura

Cumission da menaschi
President Roger Tuor
Antonino Di Bella, Fabian Manetsch, Alexi Monn,
Alfons Quinter

Menaschi

Cau Umberto Zanin (entochen ils 30-09),
Herbert Schmelzer (naven dils 01-09)
Manteniment Edi Huonder, Evelina Monn,
Tomas Schmed (entochen ils 30-09), Albert Sgier
(naven dils 01-11), Madleina Spescha-Heini
Caffetaria Cornelia Bearth, Gisela Bernsteiner,
Helena Manetsch-Papöt, Jolanda Zanin-Monn

Scolaresser

Cussegl da scola
President Simon Bergamin
Madlen Deflorin-Spescha,
Ulrike Lechmann-Krabacher, Arnold Flepp (sco repre-
sentant dalla vischnaunca da Medel),
Giusep Simonet, Manuela Venzin-Zazzi

Meinascola

Kai Hinrichsen

Persunal d'instrucziun

Scoletta
Pia Condrau-Schuoler, Andrea Schmed
(entochen ils 31-07), Petra Pally

Scola primara

Michel Andriuet, Bruno Flepp, Linus Flepp (entochen
ils 31-07), Yvonne Flepp-Venzin, Sabrina Sgier (naven
dils 01-08), Gion Tenner, Roger Tuor

Scola reala

Aluis Hosang, Marcus Munsch, Fabian Tschuor

Scola secundara

Christoph Berger, Adrian Pally, Gabriel Venzin-Marty

Pedagoga curativa

Olinda Hosang, Stefania Ritter

Scola da tenercasa e textil

Irena Flepp-Sac, Catarina Steger

Ductrina

Corina Defuns-Casaulta, Olinda Hosang-Tschalèr, Aluis Hosang, Sabrina Sgier (naven dils 01-08), Gion Tenner

Miedis da scola

dr. Marcus Huonder, dr. Thomas Lechmann, dr. Stephan Schönle

Miedia-dentista

dr. med. dent. Petra Tuor

Biblioteca populara

Menadra Christina Bischof-Häfelì

Gidontras

Madleina Caminada-Degonda, Anna Maria Cavegn-Schlegel, Elvira Deplazes-Bearth, Ulrike Lechmann-Krabacher, Susanna Venzin-Giger, Manuela Venzin-Zazzi

Cumissiuin

Christina Bischof-Häfelì, Madlen Deflorin-Spescha, Kai Hinrichsen, Vigeli Jacomet, Simona Simonet-Vescovi

Cumissiuin da baghegiar

President Iso Mazzetta, Simon Bisquolm, Corsin Bundi, Dario Manetsch, Marco Schmed (entochen ils 31-01), Ronny Zanin (naven dils 01-04)

PUNTREIS Center da sanadad SA

President Peter Binz
Baseli Berther, Alice Deragisch, Clau Giusep Flepp, Hans Huonder, Cecilia Maissen-Desax

Fundaziun PUNTREIS

President Clemens Berther
Karin Bär, Arno Berther, Carmelia Bundi-Jacomet, Marlis Venzin-Spescha, Livio Zanetti

Spital regional Surselva e Spitex Cadi

Edith Bass, Armin Berther, Rita Huonder-Tenner, Jordana Lozza-Desax, Cecilia Maissen-Desax, Adrian Pally

Cumissiuin Premi Desertina

Presidenta Madlen Deflorin-Spescha
2 commembers (vacant)

Schigentera solara da gliet Cadi

Iso Mazzetta, Roger Tuor

Pumpiers Sursassiala

Suprastonza
Presidenta Esther Koch
Vicepresident Renato Decurtins
Roger Tuor
Cumandant Gion Tenner

Stab da catastrofas (responsabel/substitut)

President Francestg Cajacob (Roger Tuor)
Simon Cathomen (Simon Beer), Alexi Dermon (Toni Dermon), Andri Hendry (Romeo Schmed), Ervin Maissen (Roger Lutz), Gion Tenner (Fredy Caminada)

Archiv communal

Gion Tenner, Alexi Loretz (fotografias)

Uffeci civil Cadi, Trun

Silvio Caviezel (entochen ils 31-12)

Uffeci funsil Cadi

Menader Marcel Soliva
Substitut Martin Monn

Nossas senioras e nos seniors (stan 31-12-2015)

Schmed-Monn Giuseppa, Funs, 07-07-1914
Desax Mathilda, PUNTREIS, 25-07-1914

Maissen-Durschei Christina, Segnas, 25-07-1918
Columberg-Lutz Anna, PUNTREIS, 31-12-1918

Langini Maria, PUNTREIS, 12-09-1919
Deragisch-Petschen Anton, PUNTREIS, 14-11-1919

Deflorin-Huonder Felizia, Cons, 09-04-1920
Carigiet-Halter Maria Rosalia, Vitg, 01-10-1920
Dr. Pader Drack Basil, Claustra, 18-10-1920

Steger-Columberg Mengia, Cavardiras, 05-06-1921
Knüsel Kaspar, PUNTREIS, 14-09-1921
Lombris-Manetsch Rest Antoni, PUNTREIS,
13-12-1921

Berther-Jacomet Franzisca, PUNTREIS, 30-01-1922
Geissmann-Klöti Annemarie, PUNTREIS, 22-04-1922
Fry-Manetsch Battesta, PUNTREIS, 26-04-1922
Pally Franziska, PUNTREIS, 30-05-1922
Fry-Desax Julia, Peisel, 25-08-1922
Simonet-Flepp Leci, Mumpé Medel, 25-10-1922

Landsberger Lore Emma, Disentiserhof, 28-04-1923

Albin-Manetsch Culastica, PUNTREIS, 24-01-1924
Furger Alphons, Davos-Mustér, 02-03-1924
Deflorin-Deflorin Benedict, PUNTREIS, 21-03-1924
Quinter-Riedi Luzia, Segnas, 03-07-1924
Manetsch-Spescha Rosina, Segnas, 04-07-1924
Frater Cavegn Leci, Claustra, 03-11-1924
Caminada Giusep, PUNTREIS, 11-12-1924

Huonder-Fry Anna, PUNTREIS, 22-02-1925
Dermon-Deflorin Elisabeth, Disla, 11-05-1925
Riedi-Columberg Giachen, Disla, 17-09-1925
Schuoler-Deragisch Elisabeth, Davos-Mustér,
03-10-1925
Stagnoli-Simonet Maria, Gonda, 06-12-1925

Desax-Derungs Josefina, Sogn Gions, 10-01-1926
Fry-Tuor Amalia, PUNTREIS, 24-01-1926
Affolter Felicie, Clavaniev 22.02.1926
Arpagaus-Lutz Maria, Latis, 22-03-1926
Manetsch-Thomann Catrina, PUNTREIS, 24-03-1926
Gugler-Jacomet Maria Pia, Dulezi, 31-05-1926
Flepp-Manetsch Cecilia, PUNTREIS, 08-10-1926
Simonet-Flepp Rosa, Mumpé Medel, 27-11-1926
Giger-Fry Giusepa, PUNTREIS, 16-12-1926
Bisquolm-Schmed Maria, Madernal, 21-12-1926

Fasnacht-Loosli Anita, Casa S. Martin Trun,
02-01-1927

Bundi-Derungs Pius, Sogn Gions, 17-02-1927
Levy-Thomann Josefina, Dulezi, 26-04-1927
Lechmann-Senn Rudolfin, Vitg, 04-05-1927
Willi Viktor, Disentiserhof, 25-06-1927
Monn-Maissen Franzisca, Funs, 31-08-1927
Arpagaus Moritz, Casa S. Giusep Cumpadials,
09-09-1927
Huonder-Tenner Giuliana, PUNTREIS, 20-11-1927

Andriuet-Simonet Julia, Rieven, 31-01-1928
Lutz Mathilda, Segnas, 14-03-1928
Manetsch-Deflorin Julia, PUNTREIS, 25-08-1928
Flepp-Manetsch Sigisbert, Clavaniev, 04-09-1928
Maissen Luzia, Segnas, 12-12-1928

Tenner Clotilda, Acla da Fontauna, 12-01-1929
Huonder-Manetsch Anna, Latis, 17-02-1929
Kreiliger-Meyer Louise, Dulezi, 20-03-1929
Frater sec. Teigesser Giacomo Jakab, Claustra,
15-04-1929
Huonder Amanda, Acletta, 02-05-1929
Huonder-Bigliel Casper, PUNTREIS, 28-07-1929
Berther-Durschei Albert, Segnas, 30-09-1929

Tönz-Albin Barla, Mumpé Tujetsch, 07-01-1930
Schuoler-Petschen Julia, PUNTREIS, 12-03-1930
Duff-Caminada Elisabeth, Sogn Gions, 31-03-1930
Maissen-Manetsch Martin, Clavaniev, 16-04-1930
Manetsch Anna, Gonda, 19-04-1930
Hendry-Gadola Richard, Vitg, 29-04-1930
Sur Wenzin Pius, Segnas, 01-06-1930
Decurtins-Manetsch Maria, Vitg, 21-06-1930
Gerth-Tschalèr Antonia, Sontget, 21-07-1930
Curschellas-Niggli Caspar, Chischliun, 13-08-1930
Schmed-Manetsch Barla, Disla, 01-10-1930
Deflorin-Wenzin Giusepa, Acletta, 26-10-1930
Deflorin-Levy Valentina, PUNTREIS, 18-11-1930
Huonder-Jacomet Ernst, Gonda, 23-11-1930
Albin-Flepp Ottilia, PUNTREIS, 19-12-1930
Riedi Stiafen, Segnas, 25-12-1930

Gräser-Masshardt Hansrudolf, Acletta, 09-01-1931
Riedi-Columberg Antonia, Disla, 02-02-1931
Maissen-Deflorin Margretha, PUNTREIS,
07-02-1931
Hartung-Haser Helmuth, Carcarola, 26-02-1931
Maissen-Manetsch Johanna, Clavaniev, 25-03-1931
Manetsch-Spescha Anna, Segnas, 10-04-1931
Gräser-Masshardt Rosmarie, Acletta, 17-04-1931
Casanova-Jacomet Maria, Acla da Fontauna,
12-05-1931
Deflorin-Loretz Balzer, Funs, 26-06-1931
Simonet-Beeli Sep, Mumpé Medel, 20-08-1931
Gerth-Tschalèr Franz, Sontget, 11-09-1931
Flepp-Manetsch Josefina, Dulezi, 20-09-1931
Pfenninger Werner, Sontget, 05-11-1931
Condrau-Hendry Alexandra, Sontget, 14-12-1931

- Manetsch Sofia, Funs-Dado, 24-01-1932
 Sac-Schmed Barla Catrina, Latis, 06-02-1932
 Giger-Fry Tresa, Latis, 21-02-1932
 Bach-Sacchi Fritz, Raveras, 07-03-1932
 Spescha-Imhof Leonard, Davos-Mustér, 11-03-1932
 Pally-Monn Marcellina, Latis, 26-04-1932
 Bigliel-Flepp Imelda, Disla, 08-05-1932
 Tenner-Schnoz Felicia, Funs, 09-06-1932
 Lutz Rosina, Sontget, 02-07-1932
 Spescha-Imhof Frieda, Davos-Mustér, 08-07-1932
 Coray-Truog Ursula, Cons-Sut, 17-08-1932
 Jacomet-Schwarz Leo, Peisel, 07-09-1932
 Sialm-Pally Serafina, Segnas, 12-09-1932
 Flepp-Venzin Tresa, Clavaniev, 16-09-1932
 Decurtins-Huonder Basilissa, Dulezi, 24-09-1932
 Schmed-Durschei Giusep, Cons-Su, 29-10-1932
 Flepp-Caduff Cecilia, Clavaniev, 02-12-1932
 Huonder-Huonder Adelheid, Cons, 12-12-1932
- Gadola-Goldmann Marili, Latis, 31-01-1933
 Huonder-Bigliel Hildegard, PUNTREIS, 06-03-1933
 Deflorin-Casanova Giusep, Faltscharidas, 10-03-1933
 Berther-Durschei Rita, Segnas, 13-03-1933
 Casanova-Jacomet Martin, Acla da Fontauna, 02-04-1933
 Duff-Mathiuët Christian, Pardomat, 08-04-1933
 Tenner-Schnoz Battesta, Segnas, 11-05-1933
 Columberg-Gadola Pius, Cavardiras, 01-06-1933
 Coray-Truog Mathias, Cons-Sut, 07-06-1933
 Orlik-Bigliel Georg, Disla, 22-06-1933
 Maissen-Deflorin Irena, Segnas, 27-06-1933
 Wenzin Placi, Acletta, 27-06-1933
 Deragisch Felix, Gonda, 01-07-1933
 Flepp-Hollenstein Alexi, Gonda, 30-07-1933
 Schnoz-Alig Oscar, Dulezi, 24-09-1933
 Giger Helena, Sogn Gions, 08-10-1933
 Caduff-Flepp Robert, Clavaniev, 01-12-1933
 Jacomet-Deflorin Lucia, Mumpé Medel, 13-12-1933
- Flepp-Camenisch Florentina, Raveras, 27-04-1934
 Jacomet Alfred, PUNTREIS, 01.07.1934
 Jacomet-Cathomas Lucas, Clavaniev, 06-08-1934
 Bloch-de Castelberg Helena, Carcarola, 17-08-1934
 Orlik-Bigliel Luisa, Disla, 17-09-1934
 Flepp Augustina, Clavaniev, 12-10-1934
 Flepp-Camenisch Fidel, Raveras, 24-10-1934
 Sur Bearth Martin, Latis, 12-11-1934
- Deflorin-Cavegn Guido, Vitg, 25-01-1935
 Huonder-Jacomet Luzia, Gonda, 18-04-1935
 Candinas-Schnider Verena, Dulezi, 29-04-1935
 Schnoz-Pally Maria, Buretsch, 04-05-1935
 Gadola-Seglio Mario, Dulezi, 27-05-1935
 Flepp-Hollenstein Anna, Gonda, 07-06-1935
 Durschei-Casanova Anna, Cons-Sut, 22-06-1935
 Duff-Capaul Rosa, Pardomat, 10-08-1935
 Cathomen Linus, Vitg, 22-08-1935
 Manetsch-Tones Mengia, Gonda, 24-08-1935
- Durschei Placi, Cons, 27-08-1935
 Schuoler-Manetsch Tresa, Dulezi, 10-10-1935
 Duff-Deflorin Tresa, Cons-Su, 17-10-1935
 Schnoz-Deflorin Lucas, Cuoze, 22-11-1935
- Lutz-Simmen Christian, Faltscharidas, 28-01-1936
 Huonder-Casanova Heinrich, Cons, 10-04-1936
 Huonder-Simonet Leo, Cons, 10-04-1936
 Giger-Vincenz Anita, Cuera, 18-04-1936
 Manetsch-Schwitler Frieda, Dulezi, 29-04-1936
 Seglio Adriano, PUNTREIS, 06-05-1936
 Manetsch-Schwitler Hans, Dulezi, 23-05-1936
 Sialm-Pally Leci, Segnas, 10-06-1936
 Mathiuët-Giger Alexi, Cavardiras, 02-07-1936
 Gienal-Sac Paul, Latis, 25-07-1936
 Durschei-Manetsch Battesta, Segnas, 13-08-1936
 Deragisch-Desax Giusep, Raveras, 21-09-1936
 Deflorin-Schuoler Bistgaun, Dulezi, 29-09-1936
 Lutz-Castelberg Rita, Disla, 16-10-1936
 Cathomen-Manetsch Amalia, Vitg, 05-11-1936
 Genelin-Foppa Franzisca, Acletta, 18-11-1936
- Schnoz-Manetsch Bonavitus, Cons, 24-01-1937
 Levy Christian, Carcarola, 18-02-1937
 Häfliger-Millane Urs, Acletta, 26-02-1937
 Fontana José, Acletta, 29-03-1937
 Gadola-Seglio Maria Renata, Dulezi, 01-04-1937
 Capaul-Caduff Giusep, Scaletta, 18-04-1937
 Sialm-Furrer Alexi, Dulezi, 06-05-1937
 Bearth Theresa, Latis, 14-05-1937
 Kiener-Flepp Gérard, Clavaniev, 15-05-1937
 Hendry-Gadola Imelda, Vitg, 06-07-1937
 Schuoler-Manetsch Pius, Dulezi, 09-07-1937
 Maissen-Studer Sigisbert, Mumpé Tujetsch, 10-07-1937
 Deflorin-Zazzi Alois, Cons, 16-08-1937
 Desax-Cavegn Margrit, Dulezi, 16-09-1937
 Lutz-Levy Adelbert, Disla, 31-10-1937
 Zazzi-Hermann Martha, Cuoze-Sut, 17-11-1937
 Flury-Valier Rico, Acletta, 25-11-1937
 Duff-Capaul Felici, PUNTREIS, 30-11-1937
 Levy-Pelican Philipina, Mumpé Medel, 13-12-1937
 Bach-Sacchi Franziska, Raveras, 28-12-1937
- Sialm-Schwarz Christian, Chischliun, 09-02-1938
 Schmed-Bearth Norbert, Sogn Gions, 02-03-1938
 Huonder-Lutz Battesta, Segnas, 10-03-1938
 Hosang-Flepp Giuseppa, Cons-Su, 16-05-1938
 Deflorin Gion Antoni, Segnas, 12-06-1938
 Lechmann-Senn Esther, Vitg, 21-06-1938
 Eigel-Achermann Anton, Acletta, 28-07-1938
 Rachow Peter, Acletta, 28-07-1938
 Lutz-Flury Battesta, Carcarola, 25-08-1938
 Wetter-Jacomet Sep, Raveras, 10-09-1938
 Schmed-Durschei Luzia, Cons-Su, 01-10-1938
 Huonder-Derungs Magdalena, Clavaniev, 03-10-1938
 Quinter-Schwarz Martin, Funs, 11-11-1938
 Monn-Andreoli Rosina, Vitg, 23-11-1938
 Wittmann-Tonsor Werner, Acletta, 30-12-1938

Albin-Seglio Lucia, Scaletta, 20-02-1939
Goldmann-Schwitzer Katharina, Vitg, 27-02-1939
Zazzi-Hermann Leci, Cuoz-Sut, 05-03-1939
Durschei Irma, Segnas, 25-03-1939
Lutz-Flury Irena, Carcarola, 28-03-1939
Pally-Frezza Victoria, Vitg, 30-03-1939
Wenzin-Solari Venanzi, Raveras, 30-03-1939
Bearth-Flepp Lothar, Disla, 20-04-1939
Wittmann-Tonsor Karin, Acletta, 17-05-1939
Deplazes-Maissen Giusep, Raveras, 09-06-1939
Gienal-Sac Lucrezia, Latis, 29-07-1939
Deflorin-Casanova Luzia, Faltscharidas, 31-07-1939
Steinacher Erika, Sontget, 15-08-1939
Lutz-Levy Maria, Disla, 12-09-1939
Schmed-Bearth Clara, Sogn Gions, 10-10-1939

Schnoz-Schmed Erica, Dulezi, 08-01-1940
Sac-Pfranger Willi, Funs, 22-01-1940
de Castelberg Anna Marie, Carcarola, 26-01-1940
Columberg-Gadola Marcella, Cons, 26-02-1940
Sialm Ursulina, Segnas, 19-03-1940
Quinter-Schwarz Antoniette, Funs, 25-04-1940
Deflorin-Loretz Claudia, Funs, 06-05-1940
Schnoz-Gerig Christian, Cuoz-Sut, 02-06-1940
Huonder-Simonet Tresa, Vitg, 06-06-1940
Kägi Gottlieb, Caprau, 18-06-1940
Tenner-Schnoz Clotilda, Segnas, 19-06-1940
Decurtins-Caminada Monica, Cons, 23-06-1940
Gadola Lorenzia, Vitg, 17-07-1940
Dermon-Deflorin Felici, Sogn Gions, 09-09-1940
Manetsch-Jacomet Catrina, Cons, 27-09-1940
Flury Gion Michael, Buretsch, 29-09-1940
Cavegn-Sac Silvia, Funs, 08-10-1940
Bearth-Flepp Verena, Disla, 18-10-1940
Lutz Leo, Vitg, 21-10-1940
Schnoz-Deflorin Imelda, Cuoz, 02-11-1940
Deplazes-Maissen Emma, Raveras, 05-11-1940
Baschieri-Martelozzo Bruno, Faltscharidas,
20-11-1940
Jacomet-Schwarz Sylvia, Peisel, 06-12-1940
Jacomet-Hitz Linus, Segnas, 31-12-1940

Cajacob-Caminada Anton, Raveras, 05-01-1941
Steger-Schatz Claudia, Davos-Mustér, 07-01-1941
Schwarz Valentin, Clavaniev, 13-01-1941
Manetsch-Derungs Rita, Vitg, 12-02-1941
Jucker Walter, Acletta, 28-03-1941
Eigel-Achermann Heidi, Acletta, 14-04-1941
Giger-Flepp Ignaz, Segnas, 19-05-1941
Hirt Ursula, Vitg, 27-05-1941
Durschei-Monn Erwin, Cons, 30-05-1941
Bearth Lutz Ludwig, Faltscharidas, 23-06-1941
Frater Bosshard Magnus, Claustra, 23-06-1941
Steger-Schatz Dionys, Davos-Mustér, 30-06-1941
Schmed-Manetsch Alfred, Cons, 04-07-1941
Petschen-Borges Fritz, Acla da Fontauna, 13-07-1941
Capaul-Caduff Astrit, Scaletta, 19-07-1941
Desax-Sain Riccardo, Cons, 22-07-1941

Deflorin-Gilli Ugo, Vitg, 29-07-1941
Bearth-Lutz Rosa, Faltscharidas, 30-07-1941
Manetsch-Camadini Sigisbert, Mumpé Tujetsch,
11-08-1941
Degonda-Cantieni Oskar, Acla da Fontauna,
19-09-1941
Columberg-Nay Dumeni, Chischliun, 07-10-1941
Häfliger-Millane Anita, Acletta, 16-10-1941
Flepp Luzia, Cuppa, 21-10-1941
Deflorin-Cavegn Antonia, Vitg, 23-10-1941
Columberg-Gadola Rita, Cavardiras, 04-11-1941
Deflorin-Rainolter Edwin, Cuoz, 04-11-1941
Lutz-Micheli Alfred, Raveras, 06-11-1941
Giossi-Bonadurer Gieri, Caschuarz, 19-11-1941
Stösser Maria Albertina, Raveras, 18-12-1941
Giger Clementina, Vitg, 27-12-1941

Nos defuncts

2015 han 18 (23) convischin(a)s terminau lur viadi
terrester.

Caminada Isidor, PUNTREIS,
01-08-1931 – 24-01-2015
Deflorin Robert, Segnas,
28-01-1937 – 01-02-2015
Candinas-Schnider Victor, Dulezi,
18-01-1925 – 06-02-2015
Giger Rosa, Acletta,
29-03-1938 – 16-02-2015
Bigliel-Berther Christgina, Cons,
15-12-1929 – 08-03-2015
Schwarz Giusep, PUNTREIS,
17-11-1937 – 11-03-2015
Caminada-Jacomet Emmanuel, Latis,
03-02-1921 – 19-03-2015
Lechmann-Deragisch Gada, PUNTREIS,
05-02-1918 – 26-03-2015
Venzin-Bergamin Alex, PUNTREIS,
04-02-1923 – 30-03-2015
Gadola-Manetsch Anton, Cons,
19-05-1944 – 03-04-2015
Desax Margretha, PUNTREIS,
07-09-1937 – 26-05-2015
Monn-Deflorin Lucia, Disla,
24-04-1927 – 20-06-2015
Deragisch-Schmed Antonia, Carcarola,
26-10-1934 – 04-07-2015
Dotti-Baumgartner Ursula, Clavaniev,
01-09-1924 – 20-09-2015
Buholzer Albert, Mumpé Medel,
21-12-1941 – 16-10-2015
Mathiuet-Panier Toni, Cons,
24-07-1939 – 25-11-2015
Deflorin Mathias, Mumpé Medel,
12-11-1939 – 13-12-2015
Flepp-Manetsch Maria, PUNTREIS,
05-05-1935 – 29-12-2015

Naschientschas

Egl onn 2015 havein nus registrau 20 (22) naschientschas. Tier ina naschientscha ei vegniu giavischau negina publicaziun.

Rösch Florin Jonathan, 09-02-2015
affon da Stefan Columberg ed Anna Marina Rösch

Oliveira Santos Martim, 26-02-2015
affon da Joao Paulo Moreira Dos Santos e Maria de Fatima Santos Oliviera

Maissen Annalina, 28-02-2015
affon da Gion Duri e Melanie Maissen naschida Dermon

Berther Linard Anton, 19-03-2015
affon da David Berther e Toja Maissen Berther

Candinas Mila Lorena, 22-03-2015
affon da Silvio e Barbara Candinas naschida Theiler

Deflorin Robin Elias, 22-03-2015
affon da Mathias Benjamin Gantner e Chiara Deflorin

Loretz Mael Kian, 03-04-2015
affon da Christian e Clarissa Loretz naschida Duff

Flury Amelia Joséphine, 04-05-2015
affon da Placi e Leslie Flury naschida Züst

Isaq Cabdullahi Jaser, 05-05-2015
affon dad Isaq Cabdullahi Cusman e Sahro Axmed Barow

Vidal Fonseca Enzo, 09-05-2015
affon da Hélder Alberto dos Santos Fonseca e Natália da Conceição Vidal da Silva Fonseca

Macedo Carvalho Lorenzo, 02-06-2015
affon da José Augusto Amorim Carvalho e Tânia Raquel Oliveira Macedo

Tenner Travis Ambrose, 30-06-2015
affon da Leonhard ed April Rose Tenner naschida Guinacaran

Caderas Anean, 20-08-2015
affon da Roman e Nicole Caderas naschida Bearth

Deflorin Mauro Janis, 26-08-2015
affon dad Adrian e Daniela Deflorin naschida Flepp

Täschler Daniel, 24-09-2015
affon da Roman Täschler e Tamara Ortega Fernandez

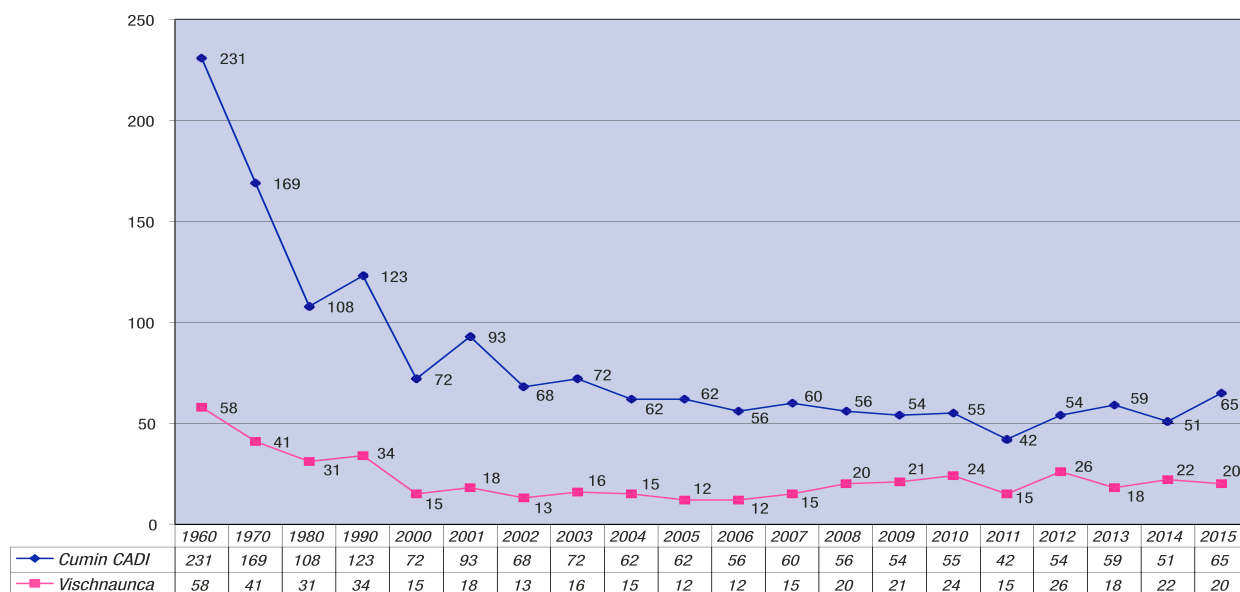
Lutz Lara, 12-10-2015
affon da Rico e Nadja Lutz naschida Schmidt

Urgast Julia, 08-11-2015
affon dad Andreas Urgast e Simona Candinas

Lutz Lena Joline, 12-11-2015
affon da Roger e Helen Lutz naschida Riedweg

Da Costa Gonçalves Kyara, 05-12-2015
affon dad Octavio José De Sà Gonçalves e Vanessa Patricia Faria da Costa

Moviment dallas naschientschas ella Cadi ed en vischnaunca



Novas votantas e votants

Nus selegrein d'astgar recepir uonn 11 (19) nov(a)s votant(a)s.

Sgier Livia, Vitg, 13-01-1997

Kustermann Tim Luis Marcello, Segnas, 17-01-1997

Von Büren Loris, Vitg, 18-01-1997

Bundi Remo, Funs, 05-02-1997

Sac Livio, Funs, 18-04-1997

Cajacob Sandra, Acletta, 19-04-1997

Berther Giuanin, Segnas, 08-08-1997

Tschuor Pierina, Faltscharidas, 16-09-1997

Deplazes Rafael, Disla, 24-09-1997

Manetsch Aluis, Mumpé Medel, 16-11-1997

Flepp Valeria, Clavaniev, 19-11-1997



Impressiun d'unviern al Bostg

Moviment dalla populaziun

Cun la fin da 2015 (2014) secumpona la populaziun sequentamein:

Dretg d origin	Umens		Dunnas		Total	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Vischnaunca	522	521	512	503	1034	1024
Grischun	265	267	281	279	546	546
Svizra	130	122	94	97	224	219
Subtotal	917	910	887	879	1804	1789
Persunas digl exteriur	176	176	131	130	307	306
Total habitonts	1093	1086	1018	1009	2111	2095
Persunas cun attest da domicil	47	47	50	46	97	93
Total	1140	1133	1068	1055	2208	2188

Habitonts tenor fracziun cun dimorants dall'jamna ed jasters

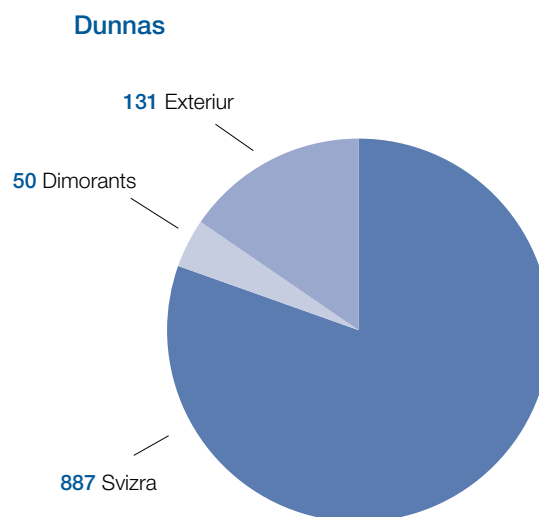
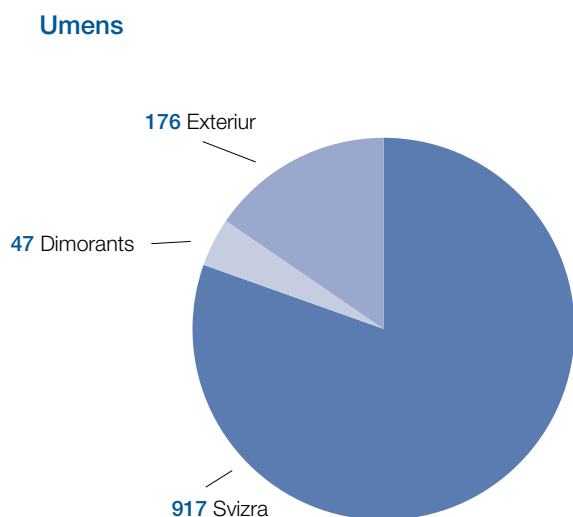
2015

Vitg	1296
Funs/Clavaniev	296
Segnas/Mumpé Tujetsch	263
Acletta	188
Disla/ Cavardiras	121
Mumpé Medel	44

Total habitonts **2208**

Populaziun

■ Svizra ■ Exteriur ■ Dimorants



Structura da vegliadetgna

Annada	Onns	Umens			Total	Dunnas			Total	Dunnas ed umens			Total
		Svizra	Dimorants	Exteriur		Svizra	Dimorants	Exteriur		Svizra	Dimorants	Exteriur	
2011-2015	00-04	41	0	11	52	46	0	11	57	87	0	22	109
2006-2010	05-09	40	0	9	49	25	0	9	34	65	0	18	83
2001-2005	10-14	30	0	10	40	34	2	8	44	64	2	18	84
1996-2000	15-19	42	20	4	66	35	16	5	56	77	36	9	122
1991-1995	20-24	60	7	8	75	56	7	8	71	116	14	16	146
1986-1990	25-29	68	3	16	87	49	5	17	71	117	8	33	158
1981-1985	30-34	43	6	26	75	33	4	19	56	76	10	45	131
1976-1980	35-39	50	0	21	71	41	1	20	62	91	1	41	133
1971-1975	40-44	42	1	20	63	46	2	13	61	88	3	33	124
1966-1970	45-49	59	0	14	73	50	0	4	54	109	0	18	127
1961-1965	50-54	58	0	18	76	63	0	7	70	121	0	25	146
1956-1960	55-59	77	2	11	90	67	2	5	74	144	4	16	164
1951-1955	60-64	70	1	2	73	68	0	1	69	138	1	3	142
1946-1950	65-69	70	1	2	73	67	0	1	68	137	1	3	141
1941-1945	70-74	71	1	0	72	70	2	1	73	141	3	1	145
1936-1940	75-79	44	0	2	46	44	0	0	44	88	0	2	90
1931-1935	80-84	28	1	2	31	42	0	0	42	70	1	2	73
1926-1930	85-89	13	2	0	15	33	3	0	36	46	5	0	51
1921-1925	90-94	9	2	0	11	12	3	1	16	21	5	1	27
1916-1920	95-100	2	0	0	2	4	3	1	8	6	3	1	10
1911-1915	101-105	0	0	0	0	2	0	0	2	2	0	0	2
		917	47	176	1 088	887	50	131	1 009	1 715	97	285	2 208



Vesta sin ils pézs Muraun, Cazirauns e Caschleglia ed il glatscher da Medel

Informaziuns

e-mail
homepage

admin@disentis.ch
www.disentis.ch

Sin nossa pagina d'internet anfleis Vus biaras informaziuns. Denter auter san ils messadis sco era ils protocols dil cussegl da vischnaunca vegnir cargai giu sut: www.disentis.ch/Downloads. Plinavon ein leu era tuttas leschas publicadas.

Uras da spurtegl dall'administraziun communal

	avonmiezdi	suentermiezdi
Gliendisdis – venderdis	09.00 –11.30	14.00 –17.00
Numeras da telefon e fax		
administraziun communal	tel. +41 (0) 81 920 36 36	fax +41 (0) 81 920 36 37
uffeci da taglia	tel. +41 (0) 81 920 36 40	
uffeci da baghegiar	tel. +41 (0) 81 920 36 46	
uffeci forestal	tel. +41 (0) 81 920 36 41	
menaschi tecnic Cuoz	tel. +41 (0) 81 936 43 54	
casa da scola, Vitg	tel. +41 (0) 81 947 52 85	
meinascola	tel. +41 (0) 81 936 44 25	
serenera Raveras	tel. +41 (0) 81 947 57 31	fax +41 (0) 81 947 57 45
uffeci da stadi civil Surselva	tel. +41 (0) 81 926 25 35	fax +41 (0) 81 926 25 31
uffeci funsil Cadi	tel. +41 (0) 81 920 33 44	fax +41 (0) 81 920 33 45
pumpiers (clom d'urgenza)	118	

Plan da vacanzas dallas scolas da Mustér

	onn da scola 2015–2016	onn da scola 2016–2017
Entschatta digl onn da scola	24-08-2015	22-08-2016
Vacanzas d'atun	05-10-2015–16-10-2015	08-10-2016–23-10-2016
Vacanzas da Nadal	21-12-2015–01-01-2016	24-12-2016–08-01-2017
Vacanzas da sport	22-02-2016–26-02-2016	25-02-2017–05-03-2017
Vacanzas da primavera	25-04-2016–29-04-2016	22-04-2017–07-05-2017
Fin digl onn da scola	24-06-2016	30-06-2017

Dismessa da rumien

<i>Materia</i>	<i>Liug da rimnada</i>
Veider	Plazza da rimnada da rumien a Raveras Eurospar, Acletta, Davos-Mustér, Val Segnas, Acla da Fontauna, Mumpé Medel, casa da scola Segnas
Alumini/stuors alv	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Curdeims da cuschina, manizzems da caglias e curdeims da curtin	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Cartun	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Rufids blocconts, textiliis, ieli da cuschina ed ieli da motor, fier, lenna, PET, battarias da tenercasa	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Cadavers	Local da cadavers a Raveras
Termometer/medicaments	Apoteca Desertina
Ferramenta electronica e battarias (apparats ed uaffens d'electro ord il sector da casa e hobi sco era giugs d'electro)	Staziun dalla Viafier retica (gratuit) Mintgadi naven dallas 7.00 entochen allas 19.00
Pupi vegl	Vegn rimnaus entras las scolas
Rufids da baghetg (mo quantums pigns)	Plazza da rimnada da rumien a Raveras

Liug d'informaziun

Tissis/chemicalias	Uffeci per la natira e gl'ambient www.umwelt.gr.ch
--------------------	---

Taxa:

Rufid bloccont, lenna e fier entochen 1 m³ sa vegnir deponius gratuitamein. Perencunter vegn incassau ina taxa da frs. **20.-/m³** per rufid bloccont, lenna e fier sur **1 m³**.

Per deponer rumien da baghegiar e plastic vegn incassau ina taxa da frs. **50.-/m³ (incl. transport)**. **Material entochen 0,5m³ sto vegnir pagaus immediat.**

Temps d'avertura

Plazza da rimnada da rumien a Raveras	mesjamna dallas 16.00 – 17.30 sonda dallas 10.00 – 12.00
---------------------------------------	---

Deponias selvadias

Ei astga vegnir deponiu **negin material ordeifer las deponias indicadas.**

